

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I. చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 17 వ తేది సోమవారము. No. 121
సంపుటము ౧ ఆనందనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ ఏకాదశి ౧౧. సంచిక ౧౨౧

శ్రీమదాంధ్రవాల్మీకి రామాయణము, పంచనము.

బాలకాండము—దశ సరికాగితములు 18 పటములు	డిటో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
మంచి అట్టలైండు 1 0 0	డిటో (మూడవ భా.) 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
అయోధ్యాకాండము—1-వ భా. 11 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	బాల, అయోధ్యాకాండములు—50 పానుకాగితము	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	కాలికోడైండు గిల్లు చేరు. 1 సంపుటము 41 పటములు 8 8 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
2-వ భా. 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండములు—50 పానుల	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	కాగితము కాలికోడైండు 1 సంపుటము 45 పటములు 8 8 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
అరణ్యకాండము—14 పటములు అట్టలైండు 1 4 0	యుద్ధకాండము—మూడు భాగములు, 34 పటములు 8 8 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	తైబ్రీయేడిషన్—80 పాను కాగితములపైన మంచి	డిటో	కాలికోడైండు 1 8 0
కిష్కింధాకాండము—15 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	అచ్చు మేలైన కాలికోడైండు, బాల, అయో	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	ధ్యాకాండములు చేరి 1 సంపుటము ... 5 0 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
సుందరకాండము—16 పటములు అట్టలైండు 1 8 0	తైబ్రీయేడిషన్—ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందరకాండ	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0
డిటో	ములు చేరి 1 సంపుటము ... 5 8 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 12 0
యుద్ధకాండము—(మొదటి భాగము) 10 పటములు	డిటో యుద్ధకాండము మూడు భాగములు	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0
అట్టలైండు 1 0 0	చేరి 1 సంపుటము ... 4 8 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో	శ్రీరామకాలికోడైండుము ... 0 8 0	డిటో	కాలికోడైండు 1 4 0
డిటో (రెండవ భా.) 12 పటములు అట్టలైండు 1 0 0	వైగ్రంథములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.	డిటో	కాలికోడైండు 1 0 0

వలయువారు:— ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెని, క్రాస్, మద్రాస్.

ఓటో మోహిని

“ఓటో, ఓటో” అని నుంచు పేరు పెట్టుకొని పనిచేసే అత్తలు బయలుదేరినవి. మా ఓటో మోహిని యను అత్తలు మొట్టమొదట బయలుదేరి ప్రభాతమున గడించిన తరువాత పులిని జూచి చక్క వాత పెట్టుకొనినట్లు ఈ అత్తలు బయలుదేరి బయటను పాపాచేయుచున్నవి. కాబట్టి ఓటో అను పేరు ముందు పెట్టుకొనినంత మాత్రాన ఆ అత్తలను గాని మోహినిగాదు. ఓటో మోహినిగా మాత్రమే చూచి కొనుటకులన వివాహము వృద్ధకాదు ఓటో మోహినియొక్క విశేషము లివి.

- (1) ఓటో మోహిని :— ఒక సారి బట్టలమీద రాదుకొనిన తరువాత నాలుగు రోజులవరకు వాననపోదు. పోవునది రుజువు చేసిన వారికి 10 రూపాలు బహుమతి యిచ్చెదము.
- (2) ఓటో మోహినిని గానుకొనిన తోడనే చుట్టుప్రక్క యందరియు ఖుషుఖుషు నువానతో నిండియుండును. ఒక పుష్పాద్యాన కనమగ్నమును గట్టుండును.
- (3) ఓటో మోహినికి ఆ నేకమంది మహారాజులు, రాజులు, జరింపదారులు, శ్రీమంతులు, వక్త్రు సాధారణులు సయితము ఆడుగనిచే వందలకొలది యోగ్యతాపత్రిముల నిచ్చియున్నారు.
- (4) మైసూరు ప్రదర్శనములోను, ఇండియా టూలలోను బంగారు పతకములు దాని ప్రాశస్త్యమునకయి ఓసంగి.
- (5) ఓటో మోహిని వారు ఈ అత్తల వాగుగ లేదని రుజువు చేసినవారికి 100 రూపల యిచ్చెదమని ఖుంటాపద ముగ జెప్ప సాహసించుచున్నారని పోలిక అత్తలను సృష్టించి మోసముచేయువారు నోరు మెదల్చలేకయున్నారు. ఈబుట్టు ప్రతిదినము వందలకువందలు ఎగిరిపోవుచున్నవి. ఏ పెండ్లిండ్లలోను ఇవే. ఏ నాటకములలోను ఇవే. ఏ చుట్టను ఇవే. 1 జోన్న గ్లాసు స్టా పరుగల బుడ్డి 1-కి 2-0-0, 1-గ్రాం బుడ్డి 0-12-0. ఓటో మోహిని పెంట్లెండుకార్డు దజన్ 15 0-12-0 (ఈ కార్డు 12 తక్కువగా పంపబడును.)

అన్ని చోట్లలోను ఏకెంట్లు కావలయును. వర్తకులకు పెన్షనులు కట్టు యివ్వబడును. ఏకెంట్లు:— మా భగవాన్ దాస్ చున్నీలాలు అందు కంపెని, 177 వైనాబజారు రోడ్, మదరాసు.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము
ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.
సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే
తల సెప్పల మూన్సును. వాయువు పోల్ల నొప్పును
పార్శ్వపు సెప్పల నొరదోలును. పొట్టపోగొట్టిన
వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
సువాసనగలిగియుండును.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
పంచభావచీటి మాచికోనిన మోసము గలుగదు

చిరునామా:— ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, పోస్టాఫీసు నెం. 212, మద్రాస్

క్రంప్టన్ ఇంజనీరింగు కంపెని, మదరాసు.

ప్రింటింగు ప్రెస్సులు,
రయిసు మిల్లులు,
విండి మిల్లులు,
సిరుతోడు యంత్రములు,
మొదలగు వాటినిన్నిటిని ఆవిరివలన గాని,
గ్యాసువలన గాని, నూనెవలన గాని, శేక విద్యు
చ్ఛక్తి (ఎలక్ట్రిసిటీ) వలన గాని, నడపింపవలయు
ననునారు

ఎస్టిమేటులకు, సీ-ములకు
మాకు తప్పక వ్రాయవలసినది

మానవ్య ఎలక్ట్రికల్ సామానులు, జనరలు
యంజనీరింగు సామానులు విశేషముగా ఉన్నవి.
మేము ఎంగల్ ఇప్పు బాద్రికేటింగు ఆసులు
లకు ఏజెంట్లము.

చిరునామా:—
నెం 7, ఆర్మీనియన్ స్ట్రీట్, మదరాసు.

The Crompton Engineering Co.,
7, Armenian Street, MADRAS.

ట్యూట్ వస్త్రము.

మొదటికి ము ట్యూట్ వస్త్రము
డజన్, 1-కి ను. 18-8-0
కంచుకమున ,, 12-0-0
సాధారణమున 10-8-0
ఇంగ్లీషు గంగులగుల
వస్త్రము 1-కి ను. 2-4-0
వ్రాయ న వస్త్రము
మూడుడు చుట్టుకొలిపి
యెంట్ల ముట్టు నన్ని
అంగుళముల వ్రాయ
నలయును. ముద్రవన
మూ యూకీ ద్వారాను వేల్వేమును క్లాసు. వేకు
లండను ప్రేషింగు కంపె. యుద్ధాని
87/88 శతక బజారు మైసూరియం
LONDON TRADING CO. లండను
37/58 Rattan E

అనుభూత్యాయుక్త నిలయమువారి
చామపములు.

1. స్వచ్ఛలము. (గొంట్రి) ఎన్ని సంవత్సరములనుండియైనను, వాటియనలగాని, మరచుకొని ముగిసిపోయి నకాళుగాని, చేరులుగాని, రెండవ మాడులు దుపయోగించి నయథో నిధిలోనికి కట్టును. ఆనేకమందికి చానుపడినది. వెల బుడ్డి 1-కి రు 4-0-0.
  2. గంధక నిర్మము. ఇదిగల కెన్నడు వెళ్ళుచేరిన తయారు చేయబడలేదు. చాల విచారణలైరి కనిపెట్టబడినది. కుట్టు ననున, కిమిపునోప్పలకను, దీనినందములనులేదు. వెల తు 1-కి 1-0-0
  3. ప్రజనాశని. (వలొత్తి) ఎట్టి యసాధ్యమగు పుంపను నకలగా మారును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-8-0
  4. గంధక నాకికేళము. ఇది మూడు పూతలలో నెట్టిగట్టించిదు మును, యిపుమాపును. వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0
  5. స్వచ్ఛ కాళి పొడుము. ఇది పలువిధములగు మూలికలచే తయారుచేయబడినది. ధాతుపుషికిని, నైత్యకాంతికిని మి క్కిలి యుపయుక్తము. వెల డబ్బీ 1-కి 0-6-0.
- టి. పి. శ్రీనివాసాచార్యులు. ఆంధ్ర, సర్వే.

అనుభూత్యాయుక్త నిలయము, శ్రీ గాంధీ విశాఖపట్నం.

కుచ్చీలు, మంచములు, బీరువలు.

మానవ వియంతి నలంకరించు సామానులన్నియు నులలిక్రియమనకు దొరకును. చెన్నపట్టణములో మాకంటే చతుకగా నమ్మువారు లేరు.

మడత కుచ్చీ	1-కి	1-2-0
కాకోనన్ కుచ్చీ సాదా	"	2-2-0
డిటో చేతులుగలది	"	2-12-0
ఇనుపమడత మంచము కాకోనన్ గలది సింగిల్		10-0-0
డిటో స్ప్రింగుది		13-8-0
చుక్కకం స్ప్రింగు		12-0-0
స్ప్రింగుతో టాపు సయితముగల ఇనుపమంచము (సింగిలు)		16-8-0
బీరుకలు 3x4 అడుగులు		17-0-0
డిటో 5x8 1/2 28-0-0	డిటో మేలుకకం	30-0-0
పడకకుచ్చీ అనే సోఫా కుచ్చీ కేముది		8-8-0

కాటలూగులో అనేక సామానులు గలవు. (నాసిక వారికి పంపెదము.

పి. ఎస్. పొన్ను స్వామి పిల్లె అందునన్
కాకికా మేకర్లు 41/42 నాటక బహుగతిని, మదరాసు.

సత్యముగా మోసముకాదు.

గణపదనివో ద్రవ్యమును ఖండితముగా తిరిగి యిచ్చెదః
ఒకానొక ఘోషయి మహాత్మునిచే చేయబడిన

మేహధ్వంసిని గజ కేసరిమాత్రలు

ఈ మాత్రలనేవచే ఉష్ణవాయువు, మేహసంబంధి ప్రణమలు, చెల్లికురుపులు మొదలగు మేహసంబంధనగు న వ్యాధులు ధాతునష్టము, ధాతుస్థిరై యుండుట, దేహబల హీనత మొదలగునవి నివర్తింపించుచోదోగ్యము, ధాతుపుష్టి సంభోగములు కలుగును. నీనా 1-కి క్రయ్యరు. 0-2-0

దేహపుష్టి ఔషధము:—ఈ ఔషధమును సేవించినచో దేహముచిక్కిపోవుటయు, బలహీనత, అజీర్ణము, అగ్నిమాం ద్యము, నరములబలహీనత మొదలగునవి నివారణయై, జీర్ణ శక్తి, నరములపుష్టి, రక్తకృద్ధి, దేహపుష్టి, జ్ఞాపక శక్తికలుగును. విద్యార్థులకు, స్త్రీ డర్లకు చాల ఉపయోగకరము. నీనా 1-కి క్రయం రు. 2-0-0.

మావిలాసము.—హాలపు దేవరమఠం సిద్ధాంతలు,
హావనవాల్లి, (బర్రోరిజిల్లా)

చక్కని సువాసనగల సెంటులను ప్రేమించువారు

ఆహోదిత్ బహా (రిజిస్టర్)

అనుప్రాగ్దేయల కుద్దేకింపబడిన ఆత్మరుపయోగింపవలయును. మనోహరమయినది, సువాసనగలది, చాలకాలము వాడన యుండునది, కొన్ని ఏకరచబడిన పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినట్టిది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడ లేదు. నీచేతిరుమాలు మీదగాని, కోటుమీదగాని కొన్ని బొటను వేసికొనినయెడల సువాసనలతో గూడినపుష్పతోట లోకే గూర్చుంటుండును ఈ అద్భుతమైన వేయరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరు యొక్క సువాసనభరిం చుటకయి ఆటోగిల్ బహారు యివ్వమని మీదగ్గిరినన్న మెపుకీపరు నడుగకలయును వారితావున లేదని మాకువ్రా యుదు. చిన్నబుడ్డి విలువ 0-8-0, మధ్యతగలిబుడ్డి 0-12-0, నీ ఔషధ ఆత్మరుగల కెద్దసయిబుడ్డి 2-0-0 ఈ ఆత్మరులో మరగబెట్టబడి ఘుమఘుమ ాగుచుండు కాద్యలు డబ్బీ 1-కి 0-10-0. ని. పి. ఖర్చుకొనువారును భరించవలయును.

సోలు ఎకెంటులు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ కెయికోల్ కంపెనీ, 155 జూమా మసీదు. బొంబాయి.
గుడగాను ఏకెంటులు:—మెహత పునమోత్తం మూర్తీ నెం 25, నై నాబజారు రోడ్డు, ఫనరు బజారుసమీపం మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

ధాతుపుష్టిమందు లన్నిటికి తల్లి.
ఇది సంజీవితంతి ఒక వనమూలిక. ఇదియే మన పూర్వి కుల ఆలోచనాస్ఫు ఔషధము. దీనిప్రభావము కనుగొన వలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చు కొనిన కొన్ని నిమిషములలో దానిప్రభావము కనపడును. నల్లగు కత్తియు పోగొట్టుటకు యింతకుమించినది లేదు. ఇక్కొందియ దర్శినియోగముచేతను మాత్రద్వారంబులకు సంభవించెడి అనేక వ్యాధులను పోగొట్టుటలో రాజువంటిది. రక్తమును కుభ్రపరచి నరములకు పటుత్వమున్న దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 విధములగు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవితంతిది "సర్వజీవన్" ఇది శ్రీలు, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అందరును నవనో గించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల వృద్ధాప్యము నశించి మిగుల బలమును ఆయుర్వృద్ధియుకలుగును.

వెల టిన్న 1-కి 2-0 0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము
ప్రాఫెసర్ జి. యస్. నాయుడు,
(13-5-14) కలియుగభీమ.
16 కృష్ణపు మొదలిపిడి, తిరువల్లిక్కోటి మదరాసు.

ఉత్తరరామచరిత. ౦౭-౦
అభినవమోహనము. ౦౭-౩
ఈరెండును మనోహరములయిన నాటకములు.
ద్వివేది, బ్రహ్మసంకాశ్రి.
తుని-గోదావరిజిల్లా.

విశ్వనిఘంటువు. (సటికము.)
డెన్ని 1 పులులు 520, స్లోకములు 2250,
వెల 2 8 0 పోస్టేజీవేరు.
అడ్రసు. జి. శర్మ. కోట్లపల్లి. గోదావరిజిల్లా.

కలరాకు సిద్ధోషధము

౧౦౦-కి-౯౯-గుణము.

తప్పకయెదకలోనున్ననుగాని కలరాను కుదుర్చును
మూత్రమును ధారాళముగను ఉష్ణమును సిరముగను
వుంచును.

ఇతరదుర్గుణముల రానివ్వదు.

కర్పూరాద్యరిష్టం - బు-౧ 0-12-0. మాత్రమే.
విషూచి సంజీవిని - చూ-౧౨

ప్యాకింగు పోస్టేజీ వేరు.

అధికముగా గొరువారు దగ్గరకైలుప్రేషనును దెలుపవలెను.

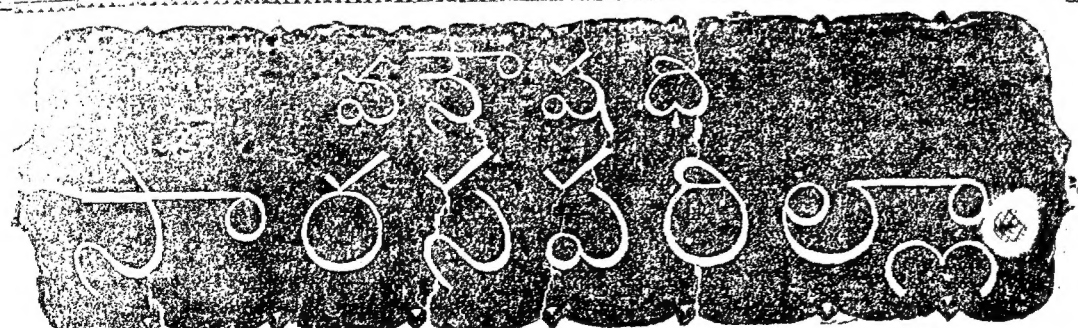
వైద్య రత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు,

ఎ. వి. యస్. ఏ. యం. బి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,

జి. టి. మదరాస్.

కల్పిగాం అక్షమ
పండిట్, మదరాస్.

ఇది దేహమునందుబుట్టు నెత్తురుగడ్డలను మోయు సకల చర్మరోగములను శాగుకేయును.
పోట్లు, పాతవాయువుపోట్లు, రసవట్లు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్నిరోగములను దీనివలన నుగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాశితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును చి న్నొద్దిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.
గుడును వాడిన షోడశ శరీరములో నొకవిధమైన మాధ్య గనుపించును. రెండుసీసాలు శరీరము శాగుపడును.
సీసా వెల రూ. 1-4-0.

బి. సావంత్. ౧౪౪ ఫనసవాడీ. నం. ౨. బొంబాయి
D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2. Bombay.

1914 సం॥ ఆగస్టునెల 17-న తేది

ప్రీమరు పేరు.	బయలు దొరన గ్రామము.	తేదీ.	పోయిడి గ్రామము.	తేదీ.
బి. గో.బద్రిప్పన్	బొంబాయి	4 ఆగష్టు	—	—
సిటీకెఫ్ పు.ప్రా	కాకినాడ	9	అందము	—
ఎక్.మా.ప్రా	రంగూను	10	—	—
పెకింగు	బర్మియో	12	—	—
ఆలాంగ్ కట్	క్రీష్ణదానియ	14	కలకత్తా	15

రానున్నవి.

		అక్షరము		అక్షరము
మొనుండొ	లివర్ పూలు	17	కలకత్తా	28
హాలి వెల్	లండను	17	కలకత్తా	18
లంక	రంగూను	17	రంగూను	19
ట్రాన్స్ బా	ప్రైటు	19	ప్రైటు	20
మహాబా	లండను	24	కలకత్తా	25
అంబోటి	కలకత్తా	5 వ పం	నెటూల్	5 వ పం

ఈ తేదులలో కొంచెము మార్పుండును.

వాతావరణస్థితి

1914 సం॥ ఆగస్టు నెల 17-వ తేది

ప్రదేశములు.	మొత్తము 24 గంటలకు	అక్షయము 24 గంటలకు	కడిచిన 24 గంటలకు		మొత్తము.
			అక్షయము	అక్షయము	
గోపాలపురము	29.656	89.0	82.1	...	82.57 19.88
వాల్తేరు	29.588	87.4	77.9	...	18.27 14.47
కాకినాడ	29.630	85.6	79.8	0.40	22.21 14.86
బందరు	29.625	90.6	77.5	0.06	15.69 15.84
గుంటూరు	...	88.1	...	...	13.85
నెల్లూరు	29.643	85.3	74.2	0.4	10.34 6.71
మద్రాసు	29.667	88.1	75.0	0.47	10.24 9.97
కిడలూరు	29.690	88.6	76.6	...	11.93 8.41
నాగపట్టణము	29.693	92.3	76.9	...	5.61 7.62
కొలంబొ	29.802	85.3	75.5	0.03	33.45 35.49
తిరువనంతపురము	29.785	77.8	72.8	0.19	39.77 35.47
కొచ్చిక్	29.811	79.0	72.7	1.37	68.87 74.82
కల్కి	29.781	75.8	72.1	2.15	84.09 86.92
చుంగుళూరు	29.770	76.4	71.4	3.10	10.39 95.92
బొంబాయి	29.670	83.9	77.3	0.10	54.79 52.26
కైదరాబాదు	29.528	74.4	71.0	0.9	26.64 15.66
ఆనంతపురము	...	79.0	70.6	0.67	8.30 7.73
బళ్లారి	29.658	85.0	73.2	0.05	4.12 7.76
కర్నూలు	29.702	81.5	74.0	0.01	13.51 12.72
కడప	29.678	83.1	74.8	0.03	12.85 12.13
బెంగుళూరు	29.727	73.3	65.1	0.69	14.16 15.24
చైతకనాలు	22.661	57.8	52.1	0.10	24.99 22.52
దక్షిణమండలము	22.868	58.9	50.3	0.43	24.13 29.31
మైసూరు	29.717	82.3	69.3	...	3.44 7.74
మైసూరు	29.683	85.2	75.8	...	12.67 15.07
నీలము	29.727	86.7	72.4	0.40	13.94 17.31
తిరుచనాపల్లి	29.716	90.4	77.1	...	4.61 9.16
పుదుకోట	29.715	92.2	77.9	...	7.99 11.66
మధుర	29.769	90.8	78.2	...	8.67 10.54
సిరువల్లీ	...	...	...	...	0.98 5.47

దేవుని పక్షమునకు పడమటి సభాగమునను, బొంబాయి తీరమున వాయుభాగము తీర్చిది. మలబారులోను, బంగాళాదేశమునకు ఉత్తరమునను మార్చేమియులేదు. బర్మాలో కొద్దిగా హెచ్చినది. బొంబాయి తీరమునతప్ప మిగిలినచోట్ల గానీయు బలమునందు హెచ్చినది. మామూలుకంటె నేటి ప్రాచీన వీధిమనము అగ్గిరముగనున్నది. మధ్య మోక్ష పంచమాణము మొత్తమున నధికముగనే యున్నది. మలబారులో పగటిపూట వేడిమి తిరుగుచు, సర్కారులలో మామూలుకంటె హెచ్చు. మలబారులోతప్ప మిగిలిన చోట్ల రాత్రులయందు వేడిమి అధికముగగలదు. దక్షిణమండలములందు వాయువులో లేమి విశేషముగగలదు. తైమితి భాగమునదప్ప మిగిలినచోట్ల మబ్బులు దట్టముగనున్నవి. దక్షిణమండలములలో పెద్దవానలు కురియుచున్నవి.

సూచన:— ద్వీపకల్పముయొక్క ఉత్తరభాగమున
వర్షము కురియవచ్చును. ఆర్. ఎల్. ఎల్. జోన్సు

జర్మనుల పరమాభిలాష.

[బిటిష్ రిప్బ్లికన్లు]

సిరచిరోదేశ్వములు.

ఈ శాస్త్రజ్ఞునివీసారాధిప్రాయవిధ్యమున, వారి
స్వీకృత్యములను, సాక్షాత్కములై పుష్కలములు వానిని,
పట్టణములను నియంతులు. వాటి జ్ఞ వ్యాప్తి,
అధినివేశ ప్రాప్తి, పూర్వోద్దేశ్యములలోనివి.
ప్రాంపంచక వ్యావహారికములయభ్యాసమును యాచార్యము
తనకులేదని జర్మని వశమును దానిని ప్రాపించుటను బూ
ర్వోద్దేశ్యములలో చేర్చియున్నది. ఈవిషయములలో నెల్ల
స్రాంసువలని యర్జునాని, పోటిగాని, జర్మనువానికేదు.
ఈదేశమే (బ్రిటిషు) రెయ్యుద్దేశ్యములకు భంగకాణిగా
మిక్కిలి పరిగణించును. కాని, గతించిన సమయములని నిర్ణయ
మును కృతలేకించి నోపునని నమ్మించు ననీకములు పరాసువారి
యాధీనములై యందునంతకు, జర్మనీకి విచ్ఛలవిడిలేదు. ఇం
గ్లండుతోఁ గయ్యమునకుఁ గాలుదువ్వ నిజములను నొక్కచో
నెక్కొనఁ జేయుచున్న జర్మని, ప్రాంసుతో
నెయ్యమే పాటించియుండును. ఈయధీశావ
ప్రప్రాపణియముగా నెఱింగినవారందఱ నాంగలము
జోక్యము పుచ్చుకొనవని, ప్రాంసువై యునుకనెంచెను. రెండు
సంవత్సరములక్రిందట సత్యమునెల్లడి యైనది మొదల
గ్లమునై గంటగించి హంకరించుచున్నది. పక్షము శాస్త్రజ్ఞ
మున నీ కొననుండి యాకొనదుకు, “ఇంగ్లండు మనశ్శక్తి”
వనుట వాచోనిర్దేయమైన వాక్యమైనది. కాని, మాటలనును,
పోటులను సంబంధమేమి? రోషాత్త లాయుధములు
నేరవు. వెల్లెమేపేవను, వన్నెవానిగాంచు నాకానీకమునకు
స్థానమైనఁ గాని, సుప్రయోజకమైన శాస్త్రము ప్రకటించ
నేరదుని శాస్త్రజ్ఞులెఱింగిరి. దీనిఫలమే మరొకానొ
సంతోషము. ఇప్పుడు జర్మని నాకానీకము
వలయు బలంపన్నవై, సుస్థితియందు, కనీసము పరవాధా
కనముకు విధమున, నున్నదను సంపూర్ణవిశ్వాసముతో, ప్రాం
సునై గాలుదువ్వను, వెంటనే, సముద్రముండియు, నాకా
శమునుండియు నొక్కవెల్లెన నాంగలమును నొక్కతాకు
తెగిరించును, సమయ మలఁచిలో నానన్నమని జర్మని యధి
పాఠియవడిచెడి.

ఉద్దేశ్యద్రయము.

ఏ కష్టముల నోర్చుచేసి, భుజుల ప్రవృత్తి
 తముచి నిజసంవిధానములలోఁ గొన్నిటి
 నాచరణమునకుఁ జెచ్చుటకు జక్కురీ చేతమును కండు
 కాఁగములు నేకపించుచున్నవి. తురుష్కు నామ్రాజ్యము
 క్షీణించి చాల్కన్తరాష్ట్రము బుగ్గునీలిఁ గాంచుట చే
 నయియాల దైవకోపాలో నవీనముగా సంభవించిన నైతి
 గతుల గుఱంచిన వాస్తవము, ప్రతి సంవత్సరము నాకా
 వైరికిఁబలముల రష్యా దళివృద్ధి మగుటను నెఱుంగుట,
 పై హేతువ్యయమై యున్నది. జక్కురీ నామ్రాజ్యమువారు
 రష్యా విషయమై ప్రశంబల్యపక్షివాచకుట సన్నిహితమైన
 యాపదచేఁగాక, భావికాలమున నేమి మిగులునో మను నానే
 దనమునై యున్నది. సంకల సమకమున విశేష ప్రవేశము
 కను కలయు వైరికి సన్నివేశమును యధావంశ్యమైన కొన్ని
 వారములకుగాని రష్యా సమకూర్పు కొఁబోలవని జక్కురీవారు
 దృఢవిశ్వాసముతో నున్నారు. ఆ విశ్వాసము సులభముగాఁ
 జేదగుగాని, మనసగా మాఁడు సంవత్సరములు పోలోం
 డులో నించుమించు మాఁడు లక్షల రష్యము ప్రాగుఁజేసి
 పూర్వ నిదర్శనమును భావించించుటై విశ్వాసముగొంత కఠి
 నమౌచును. కనంత్రైవరంధ్రముననే, రష్యావారు ప్రయత్నతై
 లోబడునైతిలో లేదనుట స్పష్టమైనది. యక్ష మారంభమైన
 పమమైవిదననములలోఁగ వ్యాప్తిగొన్న ప్రవ్యాకేషికులలోఁ
 బాలికిలనుఁజొచ్చి పోలూర్పున, జక్కురీ యాస్త్రిమావారు
 వారి కాజధానలగు డర్జిన్ విరున్నాలకుండే నేయునింఁది
 ప్రయోములు చిన్నాచ్చినులై, వారినుంబిధానములన్ని
 యుభిన్నాహుతులగున. ఆయన, రష్యావారి ప్రయత్నము
 లింకను మందములై, వారి ప్రయత్నవికనినానము లాస్త్రిమా
 వృత్తుల కమర్దకడదుట కొక కొన్ని వారములు స్వల్పకను
 కార్పకాస్థిప్రాయము మొల్లమునిం ద సరియైయుండు
 నూఁజలున్నవి. ఈదెహనిజే, ప్రాన్నప్రాగులైన సేనుల,
 వారి సాహాయ్యమునకై మనయాంబులు కడవకలసిన వ్యాధి
 మలేయు విశేషించుచున్నది.

శ్రీమదాదిత్యవిద్యనామము.

ఈ సంతకలంగ్రామమున శార్వణ్యుని, తాత వంశము కన్యకుడైన మత్స్య మితయుని కాలసినిదియు దిక్పాగా నాటాఁ జేరిచేయున్నది. పద్మపుష్పాంజనుననందును నినిగుహారు కలతో నెల గుయ్యమున కియ్యకొనినది.

సముద్రానికి ప్రాబల్యతలేతయనునట్లు భావనోపాసముగా వారినందఱి శాస్త్రజ్ఞము శాస్త్రవశిష్టులం జేయును. ఒకప్పుడు శాస్త్రజ్ఞులచక్రవర్తి యట్లాంటిక్ సాకానీక నాయకుడనగు విరుచివెట్టుకొని మరియుచుండెను. కేవలము విరుచుముగాక సాఫల్యమునందుటయే యిప్పుడానున వాంఛయైయున్నది. ఆ యనగాది సంవిధానముల కపలులముగా మనస్థగగా సముద్రాధిపతియనంద నాస్తియానానీ ప్రోత్సహించిరి. అస్తియా యెంటికి నాపదము నిలువకొనలేదనియు శాస్త్రజ్ఞుల చక్రవర్తి గుర్తొలుంగును. అయినను, అయిన ప్రావై, జ్యోతిరూస్త్రియా ప్రభున, యేమ్యమైయు, పొన్ని సంభూతాభివృద్ధి న్యాపించు నట్లు, ఏటియాంటిక్, ఎనాలజైపుగా యుక్టితో నినుపకమ్మి దారుల సాగించును. కీప్రయుగనో, కాలక్రమమునో, ముందు నటులగా విషయములెన్నియో వారి లక్ష్యముందుగలవు. అనావశ్యకమగు సాలస్యములేమిండే ప్రాథమిక విషయముల నిర్ణయమగును.

బాధ్యతా సమత్వము.

విరోధా నాయకత్వమునకై రిస్కయ్యగారి మత్స్యంతాభిమాన పూర్వకాభివ్యవస్థ, రిపోర్టింగులలో నాంగ్ల పరాసు దేశముల రెంటికీని ముఖ్య సమర్థిభావ్యత గలదను విషయ మా రెండు దేశముల విశేషంతులైన ప్రతిమానపూర్వకుల వ్యక్తిమై యుండుటచే నీవారోపసంహారమున నావిషయమై విశేషించి చర్చించు బనిలేదు. ఆంగలపరాసులలో నేవారి తుయముగాని వెంటనే రెండవవారి సంక్షయకాగమగును. పరాసు యాశ్రిత పదాతి పైరిక ప్రతాపభానుగమైనది. దుర్బుధ్ధశయన నాంగలజాతి యట్లు కాదుగాని కానగు సమకాల సాధన సామగ్రి సమగ్రముగాఁ గలదు. ఆంగలము నౌకానికి ప్రాబల్యమునఁ బ్రపంచమునఁ బ్రధానస్థాన మధిష్ఠించియున్నది. సంగ్రామ మనలేకాలమున సంగ్రాహప్రయయ్యెనేని వ్యస్థానమును సమర్థించు కొనును. కాని, విరోధాభివ్యవస్థ తలవ్రాసెను నీటివైఁగాకి నేలపై వ్యయింపవలసియున్నది. భూసంహారములగు చతురంగ బలములే కాని నౌకానికియుల ముఖ్యములు గానవలెను. కావున, నాంగల నౌకానికి మంతయు నాతిసంరక్షణముననును, నాశ్రితపదాతులు మెట్లకాకిని పరాసు లోనగు మిత్రరాష్ట్రముల సహాయమునకై పంపకోపను బ్రయోజకమగును. పశ్చిమైరోపాస్యాత్యంధ్రసంరక్షణమున వాతభాషము నిర్వహించుటయు, నెదరులాండులలోని రెండురాష్ట్రముల బాపిడికొంగ గానుగడు వాని బాఱఁదోలుటయు పరాసు మున్నగు మన మిత్రముల కక్ష్యమై యున్నది. ప్రస్తుతాకశ్యమునకై కూర్చుండునది యుపవైద్యములరెంటికీని కలయు సుక్షీణికిటసంఖ్య, భింతాత్మకత వైరమహాబలములతోఁ బోర్చుకపువంగ సుసమయినది కాకిలో వచ్చును. కాని, శిక్షనిరోధమునకై యటనుండు దుష్టులెట్టియు ములకందగా నీదండుండొలదు. ప్రాయశః, దుష్టులెట్టియును సేయు, పరాసుబలములతోకంటె నాంగలపై వ్యయితో నెక్కుడు మనఃపూర్వకముగాఁ గలసిపాలని వ్యక్తింకను ఇచ్చిప్రాయమును విశేష విశ్వాసముతో నెట్టించెదగు. కావున, భింతాత్మకత కిందకంబుల పరాసుతోఁగలసి నాంగ్ల ముండుటకలవి నీతిబలము గణనాతీతము. ప్రకృతియు, వ్యక్తివాద సేనా సన్నివేశ మిహిష్టిద్వ్యమునకు, ముప్పుమందు భింతాత్మకత జాతీయసంఘములు. వ్యక్తులు, వికారావృణావద్యాధికార విస్తృతి దుష్టివాదముగా నిర్వహించిచున్నారే ముఖ్యంశమును బాటించుప్రతిపది బావింతును. వ్యక్తి గావలెనది ననుసరించియుండు సామాన్యోద్వేగముల విషయమై యొక మాట నీ యుపన్యాసోపసంహారమునఁ దీర్చుకలసియున్నది. శాస్త్రజ్ఞులు పరాసుపై దాదానెడుట పరాసు రాష్ట్రాధిపతి కాంక్షించెగాదు. ఆంగల నౌకానికానివేళ ప్రాయశ్చితి క్షిప్తకందు మహాంధమునకై రెండుగల బల సందేహముల నెట్టించెట నేకధివిమతీయు విశ్వాంధులకై ప్రకటనాన్వయ పరాసులములఁ దీకారుమనవలయునని ప్రకటించియున్నది. శాస్త్రజ్ఞమునఁ కాంగలముపైఁ గల యాన్వయములు పరాసు దేశముపైలేవు. పరాసువారిలో మైత్రిశిక్ష, యాంధ్రములపై యుద్ధముబలములు దాదానెడుటయొక గలదుగాని నది కొనసాగునదిగాదు. యెఱుంగునుగాని. శాస్త్రజ్ఞము మున్ను పరాసు బలముల మాపుమాన వోట్లకొట్టల నాక్రమించవలసియున్నది. ఈప్రస్థితియనకు సర్వసిద్ధమై యుండుటయే కాక జయమునందును నమ్మకముగలదు. ఈవిషయమైన శాస్త్రజ్ఞాభిప్రాయము సంశయనీయముగాదు. పరాసు మరింత వ్యయిసాహసములతోఁ బోరాడినను 1871 మంత్రి వరదప్పక ముప్పులపాలగునని శాస్త్రజ్ఞులుంతాంగమునాగు మొదలు జనసామాన్యమున దృఢాభిప్రాయమై యున్నాను. ఆంగల లైలాత్మకంక్షణమునకు, పాకీకవ్యక్తిత్వమునవైఁ యాశ్చర్యము సాగిననుగాని. ఇట్లుకేయుటకై పాకీక పిదపాని యుద్ధతాదర్శములనేకాక, స్వాధిపత్యమునవైన సహనసంకల్పమునను, నాంగలులు బహులైయున్నారు. నేడు పరాసుపైఁ గలయు లేనాంగలమునకుండుటగు. యుద్ధాభిప్రాయ భేదనాదము కల్గి తాదాతీయ కాంక్ష భూమిపైఁకంపియు నీటిపైఁకంపియు జగ్గములఁబాకుట కాష్టగులులు సంపన్నలై యుండవలయు.

స్వీయపాక్షకు హర్షస్థానము.

హానీ నెవికాన్ అను సుప్రసిద్ధ పత్రికావిలేఖకు డియ్యమగుగార్చి కామక్షపిలుపుపత్రికలో నిట్లు వ్రాసియున్నాడు:—1905 వ సంవత్సరమున నీమలలో స్త్రీ స్వాతంత్ర్యవాదము బలపడెనుట కుప్పకమించి, వాటిమొదల లలి ధీరత్వోదను, వాగ్ధాటితోడను, గొప్పప్రసంగములు సలుపుచు ప్రజల మెప్పుగాంచుచు, దొరతనమువారిచే పలుమారు శిక్షితురాలైనను తన ప్రయత్నమును మానక నై యుద్దేశమున గమనమందుంచుకొని పూనికతో పాటుపడు పాక్షకుర్యుల దొరసానిపేరు విద్యావంతులపలమును వినియున్నాడు. ఇట్టిప్రయత్నమున నాదిగండి యీల్లికితోడై ప్రధానియగు మే ఆస్పిత్రియను, నామకాగ్రము స్నేహభావమును గనబడిన మే లాయడబాద్వి గారిని, ధీకరించి ప్రసంగించుటలో తన సహజ వాక్కుటిమకంటె నెక్కువ పడినతోడ ప్రసంగించి ప్రస్తావనోద్యమమునకు పూనికతో తోడ్పడి, యిటీవల సుమారు రెండేండ్లకాలముగ పార్లమెంట్ నగరమున వాసమేర్పఱచుకొని పనిచేయుచుండు మిస్ట్రెస్ బెల్ పాక్షకుర్యుల గారి పేరునుగూడ, పలుమారు వినియుండును. మన కథానాయకయగు మిస్ట్రెస్ బెల్ పాక్షకుర్యుల గారు వైవారిలో మొదటియొక ముక్తకొమ్మ; రెండవయొక ముక్తచెలియను.

ఈమె గుణములు.

ఇటీవలికొలది యియ్యమేల సర్వత్ర కల్లడియెనడిగాదు. ఐన నీయమ ఆదిమండియె కడు శ్రద్ధతో నీయద్యమమునకు సంబంధించిన పనుల నిర్వహణమునందు తన శక్తి సామర్థ్యములను, విద్యాబుద్ధులను వినియోగించుచుండుట గలదు. కార్యనిర్వహణ శక్తి అపారముగ గలదుగాని, కార్యాచరణకు పూనుకొని పట్టుపట్టి ప్రసంగించుట నేయునంతటి శక్తి మిమెకులేదని కొందఱు మొట్టమొదట తలచియుండిరి. ఈమెనున్న కడు ముగ్ధతమై రెండవమాడుమాటలు చెప్పగనే యేదేని యొకభావమునకు లొంగి తాను నైవైన మాటలాడజాలకుండనే యిట్టితలంపుకు కారణమాయెను. కాని, కాలక్రమమున నీతలంపు మారుటకు మార్గ మేర్పడెను. క్రమేణ, యీయంగిన కార్యాచరణయందు పట్టుదలను, మనస్థైర్యమును చూప కలిగెను.

ఈమె పూనుకొనిన కార్యము.

కాలక్రమమున నీమె లండన్ నగరమున “ఈస్టి ఎండ్” అను ప్రదేశమునందలి కూలివారడ పక్షము నవలంబించుట కుపక్రమించెను; వారిమధ్య జీవించుటకు నాప్రదేశములేరను. అక్కడివారి జీవనవిధానమును, వారి చక్కఱులను, ముఖ్యముగ కన్పించి కూలిచేసి గ్రామము గడించి జీవయాత్ర నేయు స్త్రీల యక్కఱులను, వారి కొఱవలన, వాంఛితములను గమనించుటయందు గమన ముంచెను. వారిపక్ష మవలంబించి వామేలనకై పాటుపడుటకు కంకణము గట్టుకొనెను.

ఈమె చెఱసాలయందు దుంచబడుట.

నైయుద్దేశ్యమునుగొని యీయమ తనతల్లితోడగాని, సోదరితోడగాని, వారి ప్రయత్నములయందు జోక్యము గలిగించుకొనుటకుమాని స్త్రీ స్వాతంత్ర్యమునకై తూర్పులండన్ గ్రామము నొకటిని స్థాపించెను. ఇప్పటికి సుమారు 50 సంవత్సరములకు పూర్వము బ్రెస్టర్లు స్వయంతులనందు కాబోలు నేకో ప్రసంగము కావించినందులకై యీమె అరెస్టు చేయబడెను. డ్రెంచి విప్లవ సమయమున నా తతాయల దుష్కార్యములను ఖండించుటకై మాడ్చు ఎడ్వర్డుగారు తర్వాటు చేసిని ప్రాతచట్టము నొక్కటి నాధారము చేసికొని “నానా సకార్యములకు పురికొల్పె”నను నేర మీమెమీద మోడిరి. నామీద వారుల నేర్పఱచుట కీమె నిరాకరించెను. తుదకీయ మరు మాడునెలల ఖయిదు విధించబడెను. చెఱసాలయం దీయమ అరెస్టదకులను మానెను. ఈ కారణముచే నీమెకు నానాట దేవాద్యాయము తగ్గి తుదకు చావుబ్రదుకుల స్థితిలోనుండగా నీమె వదలి పెట్టబడెను. కాని కొంత తేప్పి రిలిన వెంటనే మరల అరెస్టు చేయబడెను. ఈ పరిణామముల పర్యాయములు జరిగెను.

ఏదేనిమిదిగోజు లన్నోదకములు లేకుండుట రెండు మాడునెలలకాలము సామాన్యఖయిదు ననుభవించుటతో తలగ్రుచ్చి యిప్పటి హోంస్పెక్రిటరీ, మేల్ కెన్నాగారు పార్లమెంటుసభలో శ్రుతపఱచియున్నారు. ఈయభిప్రాయ ప్రకారము పరిశీలించినచో నీయమ పరునెమిది నెలలు చెఱసాలయందుండియు గురువై. శిక్షపూర్తియగుట కిక పదిగోజులేయున్నను నీమె గా రాస్వల్యకాలమును గూడ నడుచేయుట నిశ్చయమగును. ఇది యెంతయు

అవమానకరము. ఏలనగా, ఇదేప్రాంతమున, నిదేశమునకై, యిదేచట్టముక్రింద శిక్షవిధింపబడిన జార్జి ల్యాంక్ షిర్ యను నాతడు మూడుగోజు లన్నోదకములు లేకుండగా, వెంటనే విడుదలచేయబడెను; మరల నరెస్టు చేయబడలేదు. ఆత డా పిమ్మట నెట్టిప్రసంగముల ననేక పర్యాయములు సలిపియుండియు నానినికి వైసాకర్యము కలిగింపబడెను. ఈమెయొక అప్పుడప్పుడు పనుపడియుండిన దంతయు చేర్చినచో, మొత్తముమీద 85 గోజు లన్నోదకములను మానియుండెను; మరల మరల తొమ్మిది పర్యాయము లరెస్టు చేయబడెను. ఇట్లు ఈ యిదేల కిరువురుకును భేదమును జూపుటకు, స్త్రీలకు ఓట్టిచ్చు స్వాతంత్ర్యములేనందున, స్త్రీపురుషులకుల అంతరమే కారణమట.

ఈమెయొక్క స్థిరతీర్మానము.

తా నెరిపక్ష. మవలంబించెనో, ఆ స్త్రీల స్థితిగతులు అప్పటికినునె నుండరాదనియు, వారికి సద్దతి కలుగుటకై పాటుపడుట తన ప్రథమవిధి యనియు నీమె జూక నెల భమున తీర్మానించుకొనెను. ఈమె దేహబలము నానాట ఓడించు చుండెను. కాన, తాను బొత్తిగ బలహీనురా లగుటకు పూర్వమే తాను పూనుకొనిన. కార్యమునకై శ్రేష్ఠ తమగు ప్రయత్నమును చేయుట కీయమ తీర్మానించుకొనెను. పూర్వకాలపు యుద్ధవీరుడు, మతాభిమాని, యగువారివలె నీమెయు విజయముగాంచిననుసరే. చావుతోటసింపినను సరేతుద నజుకుపోరాడి తీరవలయునని నిశ్చయము చేసికొనెను. కామను సభకు ప్రస్తావన కూలిస్త్రీల రాయచారము నొకటిని తనయాజమాన్యముక్రింద పిలుచుకొనివెళ్లుటకును, అచ్చట మే॥ ఆస్పిత్రిగారిని చూచుటకై తానచేయు ప్రయత్నముల ఫలముగ తానరెస్టుకాబడినను, వారినిచూచి, వారు రాయచారుల మొఱులను అలకించునంత ప జు కు గా ని, లేదా, తాను పరలోకమున కేగుదనుకగాని, అన్నోదకములనుమానియుండుట నుకు, నీయమ నిశ్చయించుకొనెను. తాను చెఱసాలయండి వదలి పెట్టబడిన వెంటనే, చెఱసాలయందుండినందున కలిగిన బలహీనత ననివేకమును మే, యీమె జూక నెల తే 10వ సాయంత్రాము ఓల్డుఫోర్డ్ లో తనయింటి కిటికీగుండా, ఇంటికిముందుండిన గొప్ప జనసమూహమునుగూర్చి ప్రసంగించెను. మేమీమెనొక విధమైన కుప్పియందు గూర్చుండబెట్టి, హోలీకికల నీకుప్పికి నిడు పాటి కట్టుకట్టి, దానిని మేము మాపులమీద మోసికొని పోతిమి. అట్లు మోసినవారిలో నేనొక్కడనై యుండగలిగినది నాకెంతయు నుత్సాహకరముగ నున్నది. మేమీమె నీతిరున మోసికొని వెళ్ళుచుండగా, ప్రజలు తల పా గాల ను, తొలగించి నిశ్చయముగ నిల బడియుండిరి. మే మేదో కేటలను, రోగములను హరించు మహిమగల సన్యాసిని నొక తెను తీసికొని వెళ్ళుచుండినటుల కానించెను. కాని, యీతిరున మే మధ్యపైలుదూరము వెళ్ళినపిమ్మట హాంస్పెక్రిటరీ గారి యుత్తరువునబొంది పోలీసువారు మామీద బడి వాచాకులను మోటుతోముతో క్రిందబడద్రోసి యీమెను హోలాజ చెఱసాలకు తీసికొనివెళ్ళిరి. అచ్చట, ఈమె జూక తే 18వ తేదీ, అనగా, 8 గోజులు రేయుంబుట్ల అన్నోదకములను మానియుండెను. అందుమీద కడుబలహీనురాలై యింను మింనుగ స్ఫురితపియుండగా, నీమె చెఱసాలనడకి వదలి పెట్టబడెను. పిమ్మట నొక్కటిరెండు గంటలలోపల, ఈమె, తన వాగ్ధానముమేరకు, కామన్సుభా భవనముయొక్క గుమ్మమునకర్ద జేరెను. గాయచారమును దగ్గరచేరినియ్యజాల నని మే॥ ఆస్పిత్రిగారు పట్టుపట్టి యొక్కటేమాటగ పలికిరి. అందుమీద మేమీమెను ఎస్. పీఫోర్డు గుమ్మముచెంత మెట్లమీద పరుండబెట్టితిమి. తన మణపర్యంత మచ్చటనే పరుండియుండెదననియు, అభవా పోలీసువారి రరెస్టుచేసినను అచ్చటగూడ తాను చచ్చుట సిద్ధమనియు నీమె తెలియజేసెను. కాబట్టి, మేము పెనుచింతతో నీయమచుట్టు నిలబడియుంటిమి. ఈమెవై సానుభూతిగలవా రనేకులు ఆస్పత్రయరుండు గుంపుగూడిరి. పార్లమెంటు మెంబర్లు కొందరు బయట వచ్చి యీమెనుచూచి నవ్వుకొనుచు కరిహసముతో నేవేనో చెప్పకొనుచు వెళ్ళుచుండిరి.

ప్రధానిగారి యంగీకారము.

కే5 హార్డిగారును, నేనును, ఆమెట్లమీద నీయమచెంత నిలచుండియుంటిమి. పోలీసువారును చుట్టు చేరియుండిరి. వారు మర్యాదగనే ప్రవర్తించుచుండిరిగాని, బలవంతముచేసి యైన నీమెను చెఱసాలకుతీసికొనివెళ్ళుదుమని దెదరించుచుండిరి. ఏమిచేయుటకును మాకు తోచినదిగాదు. ఇట్టిసంధిలో జార్జి ల్యాంక్ షిర్ బరిగా రచటి కేటించి ప్రధానిగారింగీకరించినది శ్రుతపరచిరి. కూలిస్త్రీల నెవ్వరైనను రప్పించుకొని యాదరించు

naswadi.

టకు ప్రధాని గారు సమ్మతించినది తెలియగానే యీమెయొక్క కమాల్యముగు ఆనందము కలిగెను. కే5 హార్డిగారును, నేను నీమె నా మెట్లమీదనుండి లేవదీసి యానుపత్రిదాది తోడ, బండిలో నెక్కించినపుడు మాకు గలిగిన సంతోషము నకు మేగయేలేదు. శ్రేష్ఠతమగు సంతోషము నియ్యగల యిట్టిసమయమును, నాజన్మములో నేను చూచియెఱుగను. పిమ్మట రెండుగోజులకు ప్రధానిగారి రాయచారులను దోంగు పీథిలోని తమ కచ్చేరి భవనమునకు గప్పించుకొనిరి. కరణతో నీతీరున తమ్ముడు రప్పించిన యీదొరగారికి సదరు రాయచారపు సభలోని స్త్రీలు తమ కొఱవలను విశదముగ విన్నవించుకొనిరి. ప్రధానిగారు వారి విన్నపములను సాధరగాను, మర్యాదసహితముగను, అలకించిరి. సదరు విజ్ఞప్తులు ప్రధానిగారి మనంజున దృఢముగ నాట్టుకొనెను. ఈ రాయచారపు సభికురాండ్రును, సహజముగ ప్రధానిగారివలె గొప్ప హోదాలను బడసియుండు ప్రముఖులను, పలుమరు చూచుచుండు గొప్పస్త్రీలకును, ఆత్మ్యంతమగు అంతరము గలదు. ఈ సమయమునకు బూర్వము, స్త్రీలలో గొందరు కూలిపని చేయువారుగాని, కూలిపనివారిభార్యలుగాని యున్నారనుటను ప్రధానిగారికి ప్రాయశః తోచియుండదు.

విజయము.

వైన వివరించిన విజయము సుతిపాత్రము. కావుననే యావిజయ మొకపండుగవలె మాచే పరిగణింపబడెను. మరల ఆ ఓల్డుఫోర్డ్ లందు మఱియొకసభ కడగొప్పది జరిగెను. ఈ పర్యాయము మే మందరము నీమె నొకబండిలో గూర్చుండ బెట్టి, యామెవలచిన పతాకాలతో నాశకటము నలంకరించి, జయనూచకములగు చిహ్నములతోడ నభినందించుచు నీమెను క్యానింగుటవుకొనందలి “గ్రేటుహాలు” నకు తీసికొనివెళ్ళితిమి. అచ్చట పేరో ల గ మొండు గూడి యుండెను. మేమీమెను ఉన్నతానమునకర్దకి పిలుచుకొని వెళ్ళితిమి సభికులందరు నీమె నెంతయు నభినందించిరి. ఈమెయు పూనిక తోడను, స్త్రీతోడను, వాక్కుటిమతోడను ప్రసంగించి, తమకు ఓట్టిచ్చు సభికారము లభించినదే పన్నును చెల్లించు పూచీలేదు” అను నీలిని అవలంబించవలెనని నూచించెను. ఈ విూటింగు సమయమున పోలీసువారిపై డేయుత్తరువుతో నేమిపనిచేయుదురో యని భయపడుచుంటిమిగాని, యట్టి యసందర్భమేమియు జరుగలేదు. సభ ముగిసినపిమ్మట, మే మందరము మరల నీమెకు బలమైన అంగరక్షక సేనగ నేర్పడితిమి. అప్పటివఱకుగూడ పోలీసువారిబాడ యేమియు కనబడలేదు. ఈమెయు, ప్రజల యభినందనముల నాలకించుచు బండిలో వెళ్ళిపోయెను. స్వేచ్ఛకు బొందుటకై స్వస్థులు మైనను కొంత త్వజించికన్యపడినచేయు నేవ్యక్తి (పురుషుడైనను, స్త్రీ యైనను,) గారవించుట నాస్వభావముగాని, యీమెకంటె నెక్కువగ నే నెవ్వరినిగాని గారవించజాలనని దృఢముగ జెప్పగలను.

ప్రజలు చిల్లరచెరువులను మరమ్మతు చేసికొనటకునై మైసూరు ప్రభుత్వమువారు రూ. 50,000 లు మంజూరు చేసి యున్నారు.

బ్రెజీలునకు వలసపోవువారు పోర్చుగీసు భాష తెలియనివారు గాను, మొదటనే ఉపాధి కల్పించుకొనిన వారుగాను, ద్రవ్యహీనులుగాను వెళ్ళినయెడల మహాకష్టములు పడవలసియుండును. గావున ప్రభుత్వమువారి దివిషయములను బ్రకటించియున్నారు.

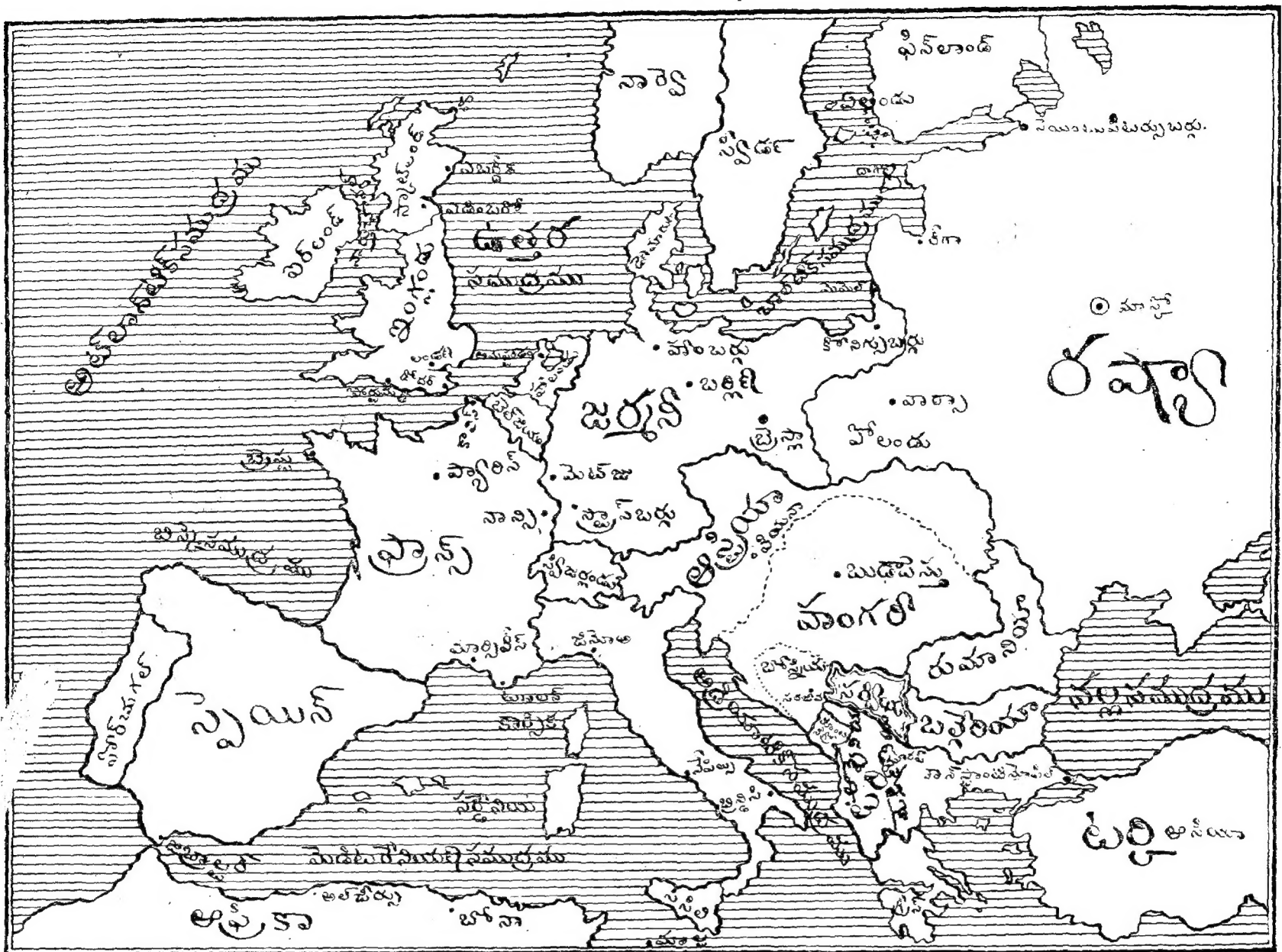
రిజిస్ట్రేషను పనులనిమిత్తము ప్రస్తుతము డ్రాఫ్ రామము నబు డిస్ట్రిక్టులోచేరిన కాకినాడ తాలూకా పల్లిపాలెమును, నడవ పల్లి జమీందారిలోని శంకరపాలెమునబడు కాపులపాలెమును గూటాల జమీందారిలోని ఇంజరము, లచ్చిపాలెము, ఉప్పంగల గ్రామములును ఈ స్వేచ్ఛబరునెల మొదటి తేదీ లగాయకు. కాకినాడ నబు డిస్ట్రిక్టులో చేర్చబడగలవు.

దినపత్రిక

(0)

ప్రతిదినము 10 పుటల విషయ ముండును.
చందా సం॥ నకు రూ. 12-0-0.
6 మాసములకు రూ. 6-4-0.
3 మాసములకు రూ. 3-4-0.
1 మాసమునకు రూ. 1-2-0.
అమృతాంజను డిపో, 9 జవాంగరుపిథి మద్రాసు

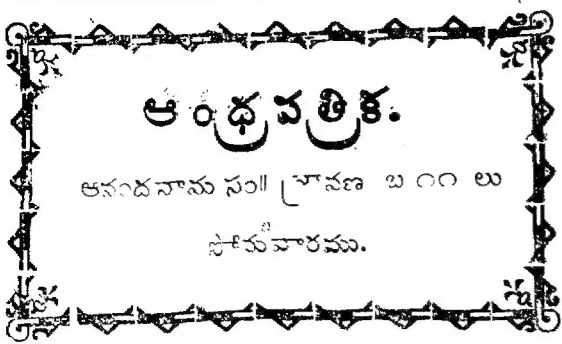

యూ రో పు దేశ పు ని తి గ తు లు.

దేశము.	విస్తీర్ణము.	జనసంఖ్య.	ఆదాయము.	తలకు	నైపుము.	వ్యయము.	యంత్రనావలు.	వర్తకనావలు.	వా పారము
			పాణలు.	పా. పి. వె.		పాణలు		టన్నులు.	పాణలు
బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము	1,31,23,712	485,000,000	840,750,000					2,04,31,543	177,90,00,000
బ్రిటిషు ద్వీపములు	120,651	45,250,000	186,000,000	4—2—0	413,446	28,220,000	600	1,86,96,237	103,20,00,000
హిందూ దేశము	17,73,170	315,000,000	82,090,000	0—5—0	236,600	18,000,000			287,000,000
అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు	30,27,000	92,000,000	207,000,000	2—5—0	216,000	31,050,000	170	54,27,636	738,000,000
చైనా	11,400	7,500,000	38,000,000	4—8—0	180,000	2,790,550		104,586	324,000,000
ఫ్రాన్సు సామ్రాజ్యము	53,66,400	98,400,000	200,500,000						
ఫ్రాన్సు	207,100	40,000,000	190,000,000	4—15—0	1,250,000	36,550,000	340	2,01,116	566,900,000
జర్మనీ సామ్రాజ్యము	1343,020	80,000,000							
జర్మనీ	208,780	65,000,000	155,500,000	2—8—0	2,250,000	60,000,000	350	5082,061	876,000,000
ఇటలీ	110,623	35,000,000	114,000,000	8—5—0	750,000	16,825,541	135	1521,942	222,000,000
ఇటలీ సామ్రాజ్యము	723,811	26,800,000							
జపాను	140,000	50,000,000	58,000,000	1—3—0	750,000	9,966,607	170	1500,014	101,600,000
జపాను సామ్రాజ్యము	235,900	65,100,000							
మాంటిన్గో	5,800	500,000	125,000	0—11—0					450,000
స్వీడన్	34,000	5,000,000	5,250,000	1—15—0	195,000	1,167,641			9,500,000
ఆస్ట్రీయా	184,634	29,000,000	128,500,000	4—6—0	80,000	22,193,204	125	10,11,414	233,000,000
హంగరీ	125,400	21,000,000	6,500,000						
రష్యా	8,400,000	164,000,000	800,000,000	1—16—0	16,50,000	67,200,210	160	9,71,178	268,000,000

యూరపురాజ్యములందు ప్రజలందఱు నైవికులుగ నుడవలయునను నిష్పాదముగలదు. బ్రిటిషు ద్వీపములందు మాత్ర ముట్టినిచ్చునని తేదు. ఈ కారణమున నైపునివహంబులు బ్రిటిషు ద్వీపములందు తక్కువగను, ఇతర రాజ్యములందు చెక్కువగను నున్నవి. కాని యధారాంభమునుండియును క్రొత్త నైవికులు 500,000 ఇంగ్లాండునర దాయత్త పరుపబడుచున్నారు. యుద్ధ నౌకానైపునివము వెనుకటిసంచికయందు ప్రవహించబడినది. ఇపుడు మొత్తపుసంఖ్య తెలుపబడినది. ఆ సంఖ్యయందు అన్నివిధములైన యుద్ధనావలును చేరెయ్యును. వర్తకపు నావలు నానావిధములైనవి గలవు. 100 టన్నులనుండి 50,000 టన్నుల బరువును మోచుగల స్టీమురులు గలవు గాన మొత్తపుటన్నుల సంఖ్య మాత్రము తెలుపబడినది. బ్రిటిషు ద్వీపమునందు నౌకాదళమునందును వలసదేశముల నైపుమును నౌకాదళమును కేర్పడలేదు.

పోలండు స్వపరిపాలన

లోకమునంతయు ధిక్కరించి గెలువగలనను నహంభానమున నెదురుపల్కిన ప్రతిరాష్ట్రమునైనను విగ్రహము ప్రకటించి యెదురుపడిన ప్రతిజాతి మెకిని చేసిన యాభాతునలె నరుకుచునుండు జర్మనీచక్రవర్తిగారు తమ దేశములోని సమాన సంపత్తివాదులను తలలునరికి నశింపజేసి తన శక్తి మొక్కి మూలవిచ్చేదన మొనర్చుకొనుటకు మార్గము చేర్చుచుకొనుచుండగా రుష్యా సార్వభౌముడును నాతని మంత్రులును కాలమును గుర్తెరింగి పోలండుకు స్వపరిపాలన నొసంగి దేశహితమునకు భావ్యభ్యుదయమునకు నొక్క నిమేషమున బునాది వైచియున్నారు. ఆస్ట్రీయా, జర్మనీలలో చేరిపోయియుండు పోలండు భాగములకుగూడ స్వపరిపాలన నిచ్చెదమని ప్రకటించి ఆ రెండు రాష్ట్రములకును యాదీ కడగిండ్ల గుడుచుచుండు పోలుజాతివారిని తమ పక్షమునకు లాగుకొనుటకుగూడ ప్రయత్నించినారు. రుష్యాచక్రవర్తి ఈస్వపరిపాలనా ప్రకటనముచేత జూపిన మూర్ఖదృష్టియు రాజనీతి నైపుణ్యతయు విక్సిల్లిత్రశంసనీయములు. జర్మనీకి సమాన సంపత్తివాదులెంతటి కంటకసమానులో రుష్యాకు పోలుప్రజలును నట్టివాడే. వీరు రుష్యావారికి తిరుగ బడి గొప్ప పెట్టున పోరాడినకాలము కలదు. వీరిని రుష్యావారు ఖుళుక్ కోర్కమున నడగద్రొక్కననేక ప్రయత్నములు చేసినకాలమును కలదు. పోలండుని యెలా పర్యాయములు తన స్వాతంత్ర్యమున కను రుష్యాతో మహాయుద్ధములుచేసి తుడికు 1847వ సంవత్సరమున సంపూర్ణముగా నోడిపోయి రుష్యాలో పోక్లమండలమునుపోయెను. పోలండు జనులు ఖతముచేతను భాషచేతను రుష్యావారి కింకా ధిన్నులు. కావున రుష్యాయొత ప్రయత్నించినను పోలండును తన మతమునకును తన భాషకును త్రిష్టయేదోయెను. పోలండువారును రుష్యాకు భిన్నమైపోయెడిరి. అట్లుగుట రెండుపక్షములకును విరోధములు పెరిగి పరిపాలకులయెడల క్రొర్యమును పరిపాలితలయెడల నవిశేయతయు మాటి మాటికి కాకచచ్చుచుండెను. పోలండుతో అట్లుగు లును తీరుగుదలులును కడగిక్షలును సామాన్యములుగ నుండెను. 1861లో 80,000 రుష్యాసైబకులు పోలండును చచ్చి డిక్కుటిగలతో కలిపివేసిన చతుకు అతోకిరువాడొకడై ప్రజలకడకులనుచేయటలు తీరునల్లు కొట్టెడిది. పోలండులోనివారు తమ జాతికి విశేషములగు నుచ్చుల ధరింపరాదని శ్రభువులు శాసించుటయు 1862లో తీరుగుబాటు జరిగి కొంతకాలము పోలండులో రుష్యాకు వ్యతిరేకముగా నొక నికొక భావ్యము నేమింపబడియెను. ఈతిరుగుబాటును గూడ రుష్యావారు మహాత్తిక్య మార్గము లవలంబించి యడచి పోలుప్రజలు స్వభావ స్వయంపయోగింపరాదని నిర్బంధించిరి. అది యిది రైవడేల పోలుభూతివారిని రుష్యాజాతిగ మార్పుచు రుష్యాప్రయత్నించని పద్ధతియే లేదు. కాని పోలండులో ఈ యడగ ద్రొక్కుటలను లక్ష్యమైకొనినవాడై ఎంత నిరుత్సాహ పరచుచున్నను పోలండు భాషలో వాఙ్మయము బాగుగా వృద్ధియై యెను. అందుచేత రాను రాను రుష్యాప్రభుత్వమువ

లించుటకు బాంధుభింది. కావుననే యిటీవల పోలండులోని శేషించియల్లరులు వివచచ్చుట లేదు. అయినను నిన్నటివరకును పోలండులో స్వపరిపాలనా చాళాయయెనను నుండినదికాదు. పోలుల భాషకును ప్రభుత్వపు వారి యాదరముండలేదు. ఇటుండియు జర్మనీ ఆస్ట్రీయాలు రుష్యాపై విగ్రహము ప్రకటించి పోలండునే యుద్ధభూమి చేసి యుండగా పోలులు ఏమాత్రమును నసంతృప్తిని కనుబటచక యుండుట రుష్యాకు హృద్గతమయినట్లున్నది. ఇటీవల జర్మనీసామ్రాజ్యమునకు జేసిన పోలండు ప్రదేశమున జర్మనీవారు పోలుప్రజలనుండి వారిభూస్వామ్యమునుగూడ లాగుకొనిరి. వారి భూములమీద వారి నిండుకూడ కట్టుకొననియలేదు. ఈ దుర్భర నాశనమును రుష్యా ఆస్ట్రీయాలు ఖండించినవి. దానివలనకూడ పోలండువారు రుష్యాకు బద్ధులయి యే యున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఎట్లనను తమకు సమయము వచ్చినప్పుడు తమ పక్షమున దేహ ప్రాణము లర్పింపవలసిన పోలండువారికి రుష్యా వారు స్వపరిపాలన మెసగుట న్యాయానుగుణ్యమును మహాఫలప్రదమును ననుటలో సందేహము లేదు. జర్మనీ ఆస్ట్రీయావారి పలుబడిలో నుండు పోలులు జర్మనీయెడల నసంతృప్తులని యెరింగి వారిని తమపోలులతోగూడ జేర్చి భిన్నమైయుండు జాతి శకలముల నైక్యమొనర్చి స్వపరిపాలన నొసంగుటకు నుంకించుట రుష్యామొక్క బుద్ధి కాశలమును సమయ స్ఫురణను వేనోళ్ల జాటుచున్నది. పోలుజాతివారు మహాదారుగా మగు నదవులమధ్యమున తలయెత్తికొనియున్న వారు గావున నిశ్చయముగా స్వపరిపాలనను నిర్వహించుకొన గలరు. స్వాతంత్ర్యామృతమును సంపూర్ణముగా గ్రోలి సంతసింపగలరు.

రుష్యావారి సైన్యములు పూర్ణముగా సిద్ధముల యనవి. కీల్సుపురమునుండి ఆస్ట్రీయాసైన్యములను బోదోలినవి. ఆస్ట్రీయాపైకి వడచి నీస్టరు నదీతీరమున కొన్ని విజయములందినవి. జర్మనీప్రవేశించి సరిహద్దులలో నుండు మెమెలు, టిల్స్ట్టెలును పట్టణములకు మధ్యభాగమున రైల్వే తెలిగ్రాఫు మార్గములను తెంచినవైనవి. వీని కన్నిటికంటె నెక్కువయగు విజయము రుష్యా మరియొకదాని గడించినది. పోలండునకు స్వపరిపాలననిచ్చి మొదలు యుద్ధమున కాయత్తవడవలసిన తన ప్రజలను ప్రేమాభిధములచే విగ్రహకొనినది. ఆస్ట్రీయా సర్వియా సరిహద్దుల పొడుపునను మహాఘోరముగ సర్వయాతో సోరి అనేకులను జూపి యనేకులను జంపుకొని సర్వియా సరిహద్దులలోని రెండు పట్టణములను స్వాధీనము చేసికొనినది. జర్మనీవారు ప్రాంసుతో పోరాటమున ప్రాంసుసరిహద్దులలోనివాగు పర్వతప్రాంతములనుండి వెనుకకునుగల్పబడిరి. సాల్సు కనుమయును ఆపేరటి పట్టణమును ప్రాంసు స్వాధీనముయనవి. లోరేనులో జనుగు పోట్లాట కీసానములు నుంచియాధార భూములుకాగలవు. ప్రాంచివారు లూన్విల్లునుండి లోరేనులోని సార్పు బర్గు ప్రక్కకు దండుల నడుపుచున్నారు. మేట్సు లోని జర్మను యుద్ధవిమానాలయముపై నొకప్రాంచి యుద్ధవిమానము బాంబుగుండులను వైచి శత్రువులు 200గుండ్లు వైచినను తప్పించుకొని ప్రాంసు వచ్చిచేరినది. ఆల్సేనుచొచ్చికూడ ప్రాంచివారు మున్నెనెనునకు పడమటనుండు ధాను అను స్థలమును జర్మనులనుండి మరల్చుకొనినారు. ప్రాంసు వారి సైన్యములు బెల్జియముచేరి బెల్జియము సైన్యములకు ఖోడగుచున్నవి. జర్మనీవారు నామూరు కోటను తాకుకొరకో యోమో ఆనైపునకు వచ్చుచుండగా డినాంటును స్థానమునద్ద ప్రాంచి సైన్యముచే నోడింపబడినారు.

ఇంక ను తరమున జర్మనీవారు మహా సాహస ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. బెల్జియము రాజధానియగు బ్రుస్సెల్సుపై కన్ను పెట్టి వీరు డిప్యూకు పశ్చిమమున బ్రుస్సెల్సు నైపునకునుండు వీరు స్కాటునంకకు కొన్ని సైన్యముల నడుపుచున్నారు. బెల్జియము నుత్తరభాగమున నిప్పుడు వీరి కాధార భూమియైయుండు టాంగ్రీసు కుత్తర పశ్చిమభాగమున టిరిమాంటువద్ద చిల్లర పోరాటములొక కొన్ని జరుగుచున్నవి. ఇక్కెల్లయు నిదివరకెప్పుడును వినికని యెరుగని మహాఘోర యుద్ధమునకు ప్రకమములని యభిప్రాయముకలదు. అట్టియుద్ధ మిప్పటికే ఆప్రాంతముల ప్రారంభమయినదని నదంతికలదు. జర్మను సైన్యములు మున్నెనెను మొదలుకొని ప్రాంచి సరిహద్దులమీదుగా ఊర్తే నది వరుసన లీజువరకును నున్నవి. ఈ దూరము 350 మైళ్లు. సైన్యములు బెల్జియములోని ఊర్తేనది వరుసనే దళముగానున్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ సైన్యములను లక్షలతో లెక్క పెట్టవలసినదే. వీనిని ప్రతిఘటించు బలములును నసామాన్యములు. ప్రాంచి బెల్జియము సైన్యములు ప్రాంసులో గుండా నామూరు కోటల వెనుకటివరకును జర్మను సైన్యముల వలెనే లక్షలకొలది తీరియున్నవి. ఈమహాబలములకు మధ్య బెల్జియమున పడునాలుగు దినములైన పట్టు మహాసంగరము కాగలదట. రంగము బ్రుస్సెల్సు సామీప్యము గాన వార్తలు విపులముగా రాజాలవనియు తెలియుచున్నది. తుర్కీ యూరోపు శక్తిపంచకమునకును డార్డెనల్సు చేరిన జర్మనుయుద్ధనావల విషయమున తీమాపణ పత్ర మంపిన్లు తెలియుచున్నది. ఈగడబిడలను బట్టియే కాబోలు బల్గేరియా రాష్ట్రమున యుద్ధనీతి ప్రకటించబడియున్నది. గ్రీసు, తుర్కీని సంజాయిషీ యడుగ సిద్ధపడినది. ఈయల్లరులు ఎక్కుడు నకుపోక యంతటితో తిగునగాకయని నమ్ముచున్నాము. పక్షిక యచ్చగుచుండగా వచ్చిన తంత్రీవార్తలను బట్టి జర్మనువారు ప్రాంచివారికి 1500 సైనికుల నప్పగించు వారై నారనియు సంతకంతు దట్టముగా మ్యూనుచికి నాహుతిగ నిచ్చి నారనియు తెలియనచ్చినది. జపానువారు జర్మనీ వారిరువదిమూడవ తేదిలోగా తూర్పుసముద్రములలోని జర్మనుయుద్ధనావలను నిరాయుధముల నొనర్చి వలెననియు కయాచౌభాభాగమును తమ స్వాధీనము చేయవలసినదనియు తెలిపియున్నారు. తుదకు కయాచౌచీనా కియ్యబడునట జర్మనీవారు వెంటనే జపానువారి మాటల గొనకున్న జపాను జర్మనీపై యుద్ధము ప్రకటించి పనిచేయగలదు.

దేశీయ మహాసభ.

గత శనివాసరంబున మహాజన సభాభూమి రంబునందు దేశీయ మహాసభయొక్క ఆహ్వాన సంతకము గూడినది. రాగలదేశీయ మహాసభ యొక్క వ్యవహారక్రమము విచారించబడినది. ఆరంభమునందు కొండరు సభ్యులు రాగల దేశీయ మహాసభను నడుపవలయునా లేదా యనుసంశయము దేశీయ మహాసభాస్థిరసంఘముతో సంప్రదించి నడుపుటగాని మామటగాని నిశ్చయించుట యుచితమని వాదించిరి. ఈ విషయమును గురించి విచ్చల విడిగా చర్చలుజరిగినవి. కడచినదేశీయ మహాసభ యందురాగల దేశీయమహాసభ చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు నడుపునటులు నిర్ణయింపబడినది. కాన మహాసభ నాపుట యశాస్త్రియమనియు, నాపగూడదనియును, సభ్యులందరును నేకగ్రీవముగ నొప్పుకొనిరి. సభామంటప మెచ్చట వేయునదియును నికను నిశ్చయింపబడలేదు. ఆనీబిసెంటమ్మగారు కార్యనిర్వాహక సభ్యురాలుగ నేర్పరుపబడిరి. ఆహ్వానసంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక సంఘము

బరోపా మహా సంగ్రామము

౩౫౦ మైళ్లపొడవున సేనలువ్యాపించుట.

అనేక అక్షోహిణులు యుద్ధము చేయుచుండుట.

ఇంగ్లాండు.

బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము.

లండను ఆగస్టు 16:—లండను నగరమునందలి సార్ మాల్ గేట్ పత్రిక ఇట్లు వార్తలునున్నది:—మనము (అనగా ఇంగ్లాండు) అనేక చోట్ల ఆశుపెట్టుకొని యుంటిమి. మనకు తిరుగులు కలిగినప్పుడు సామ్రాజ్యముతో ఏభాగమునందును గందరగోళము పుట్టలేదు. (అనగా మన ఆశ నిరాశకాలేదని భావము)

వారికి వ్యవహారముననుగుణపుట కధికార మొసంగబడినది. దేశీయ సుహృద్భయొక్క ప్రభుభక్తిని, రాజభక్తిని, నిర్విషమా నష్టయందు గవర్నరుగారి కిని, గవర్నరు జనరలుగారికిని బ్రకటించుచు నొక తీర్మానము మిశ్రాభాషాముఖో నామోదింపబడినది. కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు నెలకు రెండు సార్లు కూడబడులు తీర్మానింప బడినది.

కృష్ణ వరదనిధి.

చెన్నపురియందలి ఆంధ్రవిద్యార్థుల వ్యవసాయ పర్యావరణమువలన మూడు దినములలో నరద నిధికిగాను రమారమి మూడువందల ఏబది రూప్యములు వసూలైనది. విద్యార్థులు రేయింబలును కత్తువడి చేసిన శ్రమోదయమునకు వారు వంగులు. యువకులయందు దుదయించిన యీసేవా పరత్వము మాతృభూమియొక్క భావి భాగ్యోదయమునకు శుభ సూచకము. సర్వధర్మములును సేవాదైవ్య జనధర్మమునకు దివిడియున్నవి. ఎవరుపరోపకార ధర్మమునకు, ముఖ్యముగ దీనుల సహాయమునకై, తమ యవకాశమును, ద్రవ్యమును, సుఖమును, వినియోగించెదరోవారే దేశారాధనమును జేయసమర్థులు. విద్యార్థులు మహాజనులనుండి చందాలను ఎన్నులు చేయుచు యథాశక్తిని స్వయముగ చందాల సచ్చితు సకాలమునం దాపన్నులకు ద్రవ్యమును బంపిరిగిరి. విద్యార్థుల యుత్సాహమును జూచి ఆంధ్రీయను నేక పనికత్తె 0-8-0 లను సామాన్యము 4,8 అకాలవంతునచ్చిరినిచ్చియుండిరి. కృష్ణ గుణగూర్తు మండలములలోని విద్యార్థులును నితరులును నీరవలె శ్రమపడిన చాలినంత ద్రవ్యము చేరి యుండును. ఇప్పుడైన నట్టి ప్రయత్నమునకు బూనుకొనిన ప్రయోజన మేర్పడగలను. ఇట్టి ద్రవ్యసహాయము చేసెలము కూలిని శోకించి జీవించువారితమహతరించునుగాని రెండుతల కుపచరించదు రయితోము రెండు విధములైన సహాయమవసరము. మొదటిది పరివారపు సులభముగ రయితుల కింది జేయుట. ఈ కార్యము సరిపేరుటకై తేఖీతులు సూచించినట్లులు పైలుబండ్ల యధికారులు కాదు గను తిగించుటయును, తోలునెట్లు సూకమును తీసిపోయుట యుషయు ప్రముగాని ఈపని సరిపేరకలది. జిల్లా సంఘమువారుగాని సర్కారు ఉద్యోగస్థులుగాని గౌరవు తొప్పించి దీప్తకగా రయితుల కందజేయుట యుక్తియు. రెండవది పాడూనిచేలకు నిమిషమన చచ్చుట కిప్పటినుండియును ప్రయత్నించుట. ఆకార్యభారమును నిర్వహించుటకు జిల్లా సంఘమువారును సామర్థ్యాతిగత యధికారులును బాలియొందరు. యథాశక్తిని ధర్మాత్మలందరును శ్రమపడిన రయితులకును కొంత యుపకృతి గలుగగలదు.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల రాజభక్తి.

గంధారి ఏర్పాటు.

లండను, ఆగస్టు 16:—క్రియత గంధారును, వారి ధర్మపత్నియు, దక్షిణ ఆఫ్రికాలోని ఇతర మైండ్ల, స్త్రీ పురుషులును, ఒక యుద్ధమును మొదలుపెట్టిరి. ఈ యుద్ధము మూలమున దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు యుద్ధములో బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నామని దోతనమువారికి తెలుపుచున్నారు. హిందూ దేశమునందలి నాలుగుమూలలనుండియు, ప్రజలందరును ఏకగ్రీవముగ బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునకు అత్యంతముగ రాజభక్తిని గలిగియున్నామనియు, అవసరమగు పక్షమున సాహాయ్యము చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నామనియు, తెలియజేయుటవలన, ఇంగ్లాండు దోతనమువారికిని ప్రజలకును ఆమితానందము కలిగించినది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యశాంతియు ఏకముఖమును దాల్చినదను సంతోషము ఇంగ్లాండుకు కలిగినది.

జర్మని.

జర్మన్ నౌకాస్థానము.

డాక్ ఇన్ లామువద్దనున్న జర్మనీవారి యెడల వాగు చేయుస్థానమును బ్రిటీషువారుముంచివేసిరి.

ఫిరంగుల యుద్ధము

జర్మనీవారు తరుమబడుట.

లండను ఆగస్టు 16:—డినాంటువద్ద ఫ్రెంచివారికిని జర్మనీవారికిని ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. ఫ్రెంచివారు జర్మనీవారిని పట్టణమునుండి వెడల తరిమిరి.

గొయిబెక్ బ్రెస్లా జర్మనివారి చచ్చులు.

లండను ఆగస్టు 16:—శుక్రవారమునాడు హాన్ నెల్సు నుండి మైటిలీకివచ్చిన రూటు విలేఖనడిట్లు చెప్పాచున్నాడు. గొయిబెక్, బ్రెస్లా అను జర్మనీవారి యెడల సోమవారము నాటిరాత్రి హార్దెస్టెల్లో ప్రవేశించెను. మరునాటి యుద్ధమున జర్మనీ యుగోస్లోవ్ స్థలనేక యెడలలో ప్రవేశించి వానిని కదలక యుండ నాజ్ఞాపించిరి. బ్రిటీషువారి యెడ నొకటి గూడ ఇందుండెను. సెఫ్టెలియను అను ప్రాన్సువారి యెడయొక్క తీగలేని తంలివాడయంతయును ధ్వంసముచేసిరి. ఈ యెడయందు 600 ఫ్రెంచి రిజిమెంటు లుండిరి.

టర్కీవారి యుగోస్లోవ్ లీయెడల సందర్శించుట. ఆఫ్రికావిలేఖకుడు దర్బీణిలోజూచెను. టర్కీయుగోస్లోవ్ లు జర్మనీయుగోస్లోవ్ లతో బహుమే మాముగ మాటలాడినట్లు గనబడినది.

టర్కీవారు గొయిబెక్ ను గొనలేదు.

గొయిబెక్ ఓడ మంగళవారమునాడు తూర్పునకు బోవుచుండెను. ఈయెడను టర్కీవారు కొనిరవనదంతి గలిగెనకారి గురువారమునాడు మార్మోగా సముద్రమునందు జర్మనీవారి పతాకమును ధరించియుండెను.

జనల్ ఎమ్మిచ్.

జనల్ ఎమ్మిచ్ అనుజర్మనీ నాయకుడు శిబిరమున నొక యెడ ననువాద నిశ్చయముగాదు.

జర్మనీవారి ముందుకు పోవుట.

డీప్టునండిట్లు తెలియుచున్నది. విలేఖనునొక్క జర్మనీ వారు ముందుకు నడచుచున్నాను. లాండనువద్దనున్న జర్మనీవారు వచ్చు యుద్ధము జరిగెను. మార్మోనెటి యెడలను జర్మనీ వారికిని ఫ్రెంచివారికిని చిన్న చిన్న యుద్ధములు జరిగెను. ఇహా కా యిది ముందు జరిగెనట్లు గొప్పయుద్ధమునకు సూచనలు.

యొట్టెల్వూము.

ఈ యుద్ధమునకై సేవకీకరి విధమున అనుచున్నది యున్నది. జర్మనీవారి వైస్రము శిబిర మొదలు ముక్ హాపెనునకు వ్యాపించియున్నది. ఇందులో నున్న భాగమున నెక్కువమంది సైనికులున్నారు. జోర్జియె వెండిసి ప్రాన్సుదేశ సహాయ వెండిసి జర్మనీవారి సేన యుద్ధమున యున్నది. లాండెన్ లో అను ప్రదేశమునందు జర్మనీవారి సేన ఫ్రెంచిసహాయులను దాటియున్నది. ఈ ప్రదేశమునందు ముఖ్యముగ జెట్టుననును లొరై నునందలి సారథాధనమును మధ్యగల ప్రదేశము. మండిదిబ్బుచే బలపరచబడెను. తూర్పు

నందు జర్మనీవారి వైస్రమును ఫ్రెంచివారి వైస్రమును బహు సమీపములోనున్నవి. జర్మనీవారిని ముందుకు నడువనీయకుండుటయేగాక కొంతవరకు దేశము శాక్రమించుకొని వాస్తవమునందలి యెగువ భాగమునందు ఫ్రెంచివారు ముందుకు నడచుచున్నాడు.

జర్మను, బెల్జియనులయుద్ధము.

బెల్జియనులయడము.

లండను ఆగస్టు 16:—లండనునగరము నందలి వార్తా ప్రకటనసంఘము వారిక్రిందిసంగతిని తెలిపిరి:—చాలిగిన్ని గుడ్డులులేక జర్మనుసైనికులు చాలిఇబ్బందిపడిరి. జర్మను వైస్రకుల గుడ్డులులు వేలవరకు బెల్జియనువారు చంపివేసిరి. కొన్నింటిని చిరుయధీనములో నుంచుకొనిరి. జర్మనీవా రిక సంపాదించ బాలకు.

ప్రాన్సు.

ఫ్రెంచి యుద్ధసంఘమువారి ప్రవచన.

ఆల్సేసుకు ఆల్సీయా వైస్రములు రాకపోవచ్చును.

లండను ఆగస్టు 16:—నేటివరకు యుద్ధ సైనికుల గూర్చి ఫ్రెంచి యుద్ధసభ వాటిట్లు ప్రకటించెను. సైన్యమున్నాడు:—ఒకేసారి వాస్తవవద్దనున్నయెడల దేశపు సహాయుడను విరోధుల దాడులకు జర్మనీ వాస్తవమే కొనిరి. ఆయెన్నాటునకు భంగము కలిగెను. అందుచే ఫ్రెంచివారు తమ సేనలను గనుకూర్చి ఆయాస్థలముల కేర్పటు బూర్తియయ్యెను. విజితుల సేనలతో మాసేనలు కలిసి బాగుగ తనిచేయుచున్నవి. రహస్యతాను తమ సేనలను కీక్రముగ సమకూర్చుచున్నాను. సర్వోచా వారు హెర్బిగొవినాను స్వాధీన పరచుకొనిరి. ఆల్సీయావారు తమ వైస్రమును ఆల్సేసుకు పంపకుండునట్లు స్వీయావారు చేయుదురు.

ఫ్రెంచివారిజయము.

లండను ఆగస్టు 16:—ప్రాన్సు ఫ్రెంచివారివైస్రమువా రీక్రిందివాడను ప్రకటించిరి. జర్మనీవారు రెండు ఆల్సీయైస్రములతోను, కొన్ని వైస్రములములతోను ఫ్రెంచిదేశము నందలి డినానుపట్టణమునై బడిరి. ఫ్రెంచి ఆల్సీయైస్రము జర్మను సైనికులను వెనుకకు తరిమివేసిరి. జర్మను వైస్రముల చిందనందలై మాజూరి కడియెడ్డన పడి సాగిపోయిరి.

బజేరియా ఫ్రెంచివైస్రములు.

జర్మనీ దేశమునందలి బజేరియా సైనికులను నిరేకద్ద ఫ్రెంచి సైనికులు వెనుకకు తరిమివేసిరి.

ఆల్ సేన్ వరంగి.

ఆల్ సేన్ పు జూలో వ్యవహారములు చిక్కనున్నవి వాస్తవవ్యవహారములు మా ఫ్రెంచి ఆధీనములో నున్నవి.

ఫ్రెంచి విమోచములు.

జర్మనులవై బాంబుచేయుట.

ప్రాన్సువారివాయువిమానములు రెండు మొఖపట్టణము మీద పెనుగుచు కెస్పెరిక్ గాతెయెడలందు పాకలమీద బాంబుగుండ్లు వైచెను. జర్మనీవారు వాయువిమాన విచ్ఛేదక ఫిరంగుల గహానమున నీ రెండు విమానముల మీదను 200 మార్లు కాల్చినను విమానములు తిప్పించుకొని సురక్షితులు వ్యాసను చేరినవి.

జర్మనువారి నోకించుట.

లండను ఆగస్టు 16:—జూర్జెక్ నడిసాదెనెన్ను ఆల్సీయాదేశము. ఆను స్థలములందు జర్మనీవారు జూర్జెక్ పూలమును ఫ్రెంచివారికిందిరి. జర్మనీవారు తమలో జూర్జెక్ నవారిని, గాయములు నిలిచినవారిని, ఇయిడియ, స్వీట్సుని సాకతోయిరి. వాస్టెన్ రియగను ఆల్సీయకంతి యెగుభాగమునను ఫ్రెంచివారు ముందుకు నడచుచున్నాను. ఆల్సీసుకు కలి యెగువ భాగమునందు థాక్ అను స్థలమును ఫ్రెంచి వారు తీరిగి స్వాధీనము చేసికొనిరి.

ఫ్రాంచివారి ప్రకటన.

ఫ్రెంచి దోతనమువారు ముందు జర్మనుకు వెనుకకి నడుచుచున్నది ప్రజలకు తెలుపుచు నొకప్రకటనము గావించిరి. ఈ ప్రకటనములను అనేక లక్షల వైస్రము పోరాడుదుండుల వలనను యుద్ధభూమి ఘమాదు కలిగి పైశ్చ పాదపుండులచేరి ను ఒకవారము వరకు ఫలితము నిశ్చయముగ తెలియ సేయవ. శాంతితోను తెలివిలేటలతోను యుద్ధప్రయత్నము గమనింపువని ప్రజలను హెచ్చరించుచున్నాము.

యధమును ప్రారంభించుట.

లండను ఆగస్టు 16:- ఫ్రెంచివారికి వారికి తెలియ జేయుచున్నాను. సారుబాధ్యమైనది లూయిస్ బ్రెవిల్లెవరకు గల ప్రదేశమునందు శుక్రవారమునాటి రాత్రి ఫ్రెంచివారు యధము ప్రారంభించిరి. నిన్నటి దినమునందు పోరాటము జరుగుచుండెను.

ఫ్రెంచి జన్మముల సోరాటము.

జన్మమునకు చాలనపుడు కలుగుట.
పూర్వము నగరములోని అధికారులెట్లు ప్రకటించుచున్నార:- సారాబధ్యమైనది వెనుక సిరేపట్టణమునకు దగ్గర నుండి కొండలపై జన్మనీవారికిని ఫ్రెంచివారికిని తీవ్రమయిన యుద్ధమునకు జన్మమునకు చాలనపుడు కలిగినది. జన్మములకు కొందరిని ఫ్రెంచివారు ఖయిదులుగా పట్టుకొనిరి.

గొయిబెక్ బ్రెస్టాలు.

పూర్వము నగరమునండి యిట్లు తంత్రీవాదముననున్నది. గొయిబెక్ బ్రెస్టా అను జన్మనీవారియొడలను పట్టుకొని యుద్ధ సాధనములను దొలగింపుటకు టర్కీవారిని విహితులు కాంగోరెదరు. టర్కీవారిందులకు సమ్మతింతురని దోచుచున్నది.

టర్కీ.

బ్రెస్టా అనునోడ.

టర్కీవారి తుమాపణ.

గురువారమునాటి కింకను బ్రెస్టా అను నోడమీద జన్మనీవారి పతాకముండెను. ఈయోడయొక్కను దాదానెల్లు నందుండెను. టర్కీవారు జన్మనీవారు చేసిన దుండగములకు పవర్లను తుమాపణజేడిరి. ఈయోడలింకను జన్మనీవారి పతాకముల ధరించుచుండుటకు కారణమేమియో తెలియపర్చుటకుల గలబడెను.

టర్కీవారి అన్యాయకార్యములు.

ఓడలనాపుజేయుట.

దాదానెల్లు జలసంధిలోనున్న ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లండు, రష్యా, ఇటలీవారల యొడల ననేకరోజుల వరకు నిలుపుచున్నార. ఇట్లునిలుపుటకు కారణమేమియు జెప్పటలేదు. ఇది యెంతయు అన్యాయము.

గొప్పయుద్ధము

శనివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకుబోస్టు, హాగార్డిఅను సమీపగ్రామముల వైపునుండి టెర్గ్ హంటు పట్టణమునకు ఫిరంగులమ్రోత వివచ్చెను. ఒక గొప్పయుద్ధము ప్రారంభమయ్యెనని అనుకొనుచున్నారు.

రుష్యా.

ఆస్ట్రియావారిని వెడలగొట్టుట.

రష్యావారు జర్మనీ సహాయుల జేరుచున్నారు. కిల్కునుండియు త్రిత్వాంతరదేశమునుండియు ఆస్ట్రియా వారిని రష్యావారు వెడలగొట్టిరి. రష్యావారి గుఱ్ఱపుదళములు జర్మనీ సహాయుల దగ్గరకు వచ్చుచున్నవి.

పోలాండునకు స్వపరిపాలన.

రష్యాచక్రవర్తిగారు పోలాండుదేశములకు స్వపరిపాలన మొనగరిని తెలుపబడెనుగద. ఈ ప్రకటనము ఆస్ట్రియాలోను, జర్మనీలోను కలసియున్న పోలాండుదేశములకు గూడ వర్తింనును. పోలాండుదేశము రష్యా, జర్మనీ, ఆస్ట్రియావారల క్రిందనుండెను.

ఆస్ట్రియా

ఆస్ట్రియా దొరతనమువారి ప్రకటన.

లోగడ ఆస్ట్రియావారికిని సర్వయావారికిని యుద్ధము జరిగినపుడు యుద్ధయులకును చాల నష్టముగలిగెనని ఆస్ట్రియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

ఆస్ట్రియా రాయబారి.

లండను ఆగస్టు 16:- లండనునగరములోనున్న ఆస్ట్రియా రాయబారి లండనునుండి వెళ్లిపోయినాడు. ఈయన పోల్ హాత్ మీదుగ సమద్రముపై ప్రయాణముచేసి ఆస్ట్రియా చేరును.

బెల్జియము.

బీజుకోట నాయకుని పరాక్రమము.

బీజుకోట కోటలలో నొక కోటయందలి నాయకు డొక డా రంక సార్లు గాయములు తగిలించు కుప్పియును గూరుచుండి యుద్ధమును నడపుచున్నాడు.

బెల్జియమునందలి స్థితి

ఫ్రెంచి సేనలు

బ్ర. నెల్లు నుండి యిటీవల వచ్చిన సమాచారములన నిట్లు తెలియుచున్నది:- శనివారము సాయంకాలమునుండి మామూలు స్థితిగతులలో మా రేపు మియు లేదు. మాయెదుట జర్మను సేనలెక్కువగనుండినట్లు కనుపడును. మానైస్యమే ఫలములను శత్రువైద్యమునకు అంత దగ్గరలేదు. ఇందువలన ప్రస్తుత మే మియు పోరాటము జరుగుటలేదు.

గ్రీసు.

టర్కీ-గ్రీసు.

టర్కీవారిని సేనల నెందుగుర్చితిరని గ్రీసువారడుగుచున్నారు. వారిజవాబు తృప్తికరముగ నుండనిచో గ్రీసువారు సేనలను గూర్చుదురు.

బల్గేరియా.

బల్గేరియా ముట్టడి.

బల్గేరియా ముట్టడింపబడినదని బల్గేరియా దొరతనమువారు ప్రకటించిరి.

హిందూ దేశము

దక్షిణహిందూస్థానము.

తునిరాణిగారి రాజభక్తి.

తుని, ఆగస్టు 17:- బ్రిటీషుచక్రవర్తియెడల నాకుగల హృదయపూర్వక రాజభక్తిని స్వీకరింపుడు. ఈతరుణమున నే జేయుగలిగిన దానినంతను చేయుట కెల్లపడును సిద్ధముగ నున్నాను. బ్రిటీషువారికి జయము కలుగుటకై భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

బాపట్ల న్యాయవాదుల రాజభక్తి.

[ఒకవిలేఖకుని యుద్ధముండి]

బాపట్ల ఆగస్టు 17:- ఇక్కడి న్యాయవాదిసంఘము వారు 15 వ తేదిని సభచేసి నిర్ణయముగ జర్మనీవారు కల హామీనుకా కాలదువ్వినంతవరకు ఖండించిరి. ప్రస్తుతపు యుద్ధ సమయములో ఇక్కడి న్యాయవాదులు, దొరతనమువారికి సహాయముచేరుదుమని తెలియజేసి, వాలంటీరు పటాలములలో చేర్చుకొనవలసి నదని వేడుకొనుచున్నారు.

స్టీమరు ప్రయాణము లాగిపోవుట.

కొలంబా తుక్తుకుడి మధ్య.

తిరునల్వేలి ఆగస్టు 17:- కొలంబా తుక్తుకుడి మధ్య ముఘాల్ ప్రతినిధులు పోవుప్రీమరు ప్రయాణములు కొంత కాలమువరకు ఆపివేయబడిన సంగతి యిక్కడ వర్తకపుజనులలో కొంత అలజడికలిగించుచున్నది. తుక్తుకుడి పంపుటకు నరకులు తీసికొనబడవని కొలంబాలో సరకులను పంపువానికి శుక్రవారము తెలియజేయబడినది. భారత, బాంగ్లా అను స్టీమర్లు కొలంబా రేవులో పడియుండును. టపాలు ఇండియా సిలోనుమాధ్యమ మీదుగ తీసికొని పోబడునట.

రాజమండ్రివ రైతుల విజ్ఞాపనము.

ఒక విలేఖకునియొద్దనుండి.

రాజమహేంద్రవరము ఆగస్టు 17:- రాజమహేంద్రవరములోని వర్తకశీ క్రింది తంలివార్లు సిమ్లాలోని రైలువే బోర్డు వైర్యముగారికి పంపిరి:- ఉత్తరాదికిని, దక్షిణాదికిని వెళ్లవలసిన రెండువందల వేగనుల ధాన్యమిక్కడ ప్రేమనులో నిలువయున్నది. కడచిన నెలలో రెండురోజులుమాత్రము భాగీ వేగ నులు సప్లయ చేసి నారు. ఆ పుటి నుండి యి పుటి వరకు తిరిగి ఒక్క వేగనైను సప్లయ చేసి యుండలేదు. పాకలు లేకుండున విపరీతపు వానల వలన ధాన్యమునకు చాల నష్టము కలుగుచున్నది. మాకు చాల నష్టము కడము కలుగుచున్నది. మారయులువే ఏజంటుకు అనేక సాక్షివిషయమై తెలియజేసితిమి. కాని యింతవరకు నేవిధ

మగు యేర్పాటును చేసియుండలేదు. ఎంతవరకీ కష్టములుండునో మాకు తెలియుటలేదు. నిలవయుండిన సరకు రవానాకానిపక్షమున వ్యాపారము కట్టిపెట్టుకొనవలసి వచ్చును. దయచేసి తాము వెంటనేసరకును రవానాచేయుటకు తగు యేర్పాటులు చేయించుటకై వేడుకొనుచున్నాము.

బొంబాయి.

మెయిలుస్టీమరు.

బొంబాయి ఆగస్టు 17:- సాల్ నెట్టియను మెయిలు స్టీమరు రిక్తముండి శనివారమురాత్రి ఏడవరేవుకు బయలుదేరి వెళ్లినది.

బొంబాయి ఆగస్టు 17:- అరేబియా స్టీమరు టపాలను తీసికొని లండనులో బయలుదేరి 16-వ తారీఖు ఉదయముకు నెడ్డు అనురేవుకు చేరినది. యుద్ధపు కలవరము లేకపోయిన పక్షమున లండనునుండి బీబ్రాల్టరు చేరి, అచ్చటినుండి మాల్టాకుపోయి, మాల్టానుండి ఇండియాకుపోయి యుండును. ప్రస్తుతస్థితిలో మాల్టాఇండియాల మధ్యమాగ్గును సురక్షితముగా నున్నదని సంగతి తెలియువరకు నిలిచియుండి పోర్టునెడ్డుకు చేరినది.

ఆంగ్లో ఇండియను పటాలము

బొంబాయి ఆగస్టు 17:- ఆంగ్లో ఇండియను ఎంపయరు తీగ్గయొక్క బొంబాయి రాజధాని కాఖవారి సభలో నిట్లు నిశ్చయింపబడినది:- దేహ దాగ్ధ్యమునకు సంబంధించిన కొన్ని నియమములను బట్టి 16 మొదలు 50 సంవత్సరములవరకు వయస్సు గల ఆంగ్లో ఇండియనులను హిందూదేశములోను, విదేశములలోను యుద్ధములో పనిచేయుటకై, పటాలములో చేర్చుకొనుటకు ప్రారంభించవలెను. ఆంగ్లో ఇండియను పటాలము నొకదానిని తయారుచేయు నిమిత్తములు చేయుట కుద్దేశింపబడినది. వాలంటీరులతో నీరకేయియు సంబంధములేదు.

అలహాబాదు.

టిబెట్టుదేశ వ్యవహారములు.

అలహాబాదు, ఆగస్టు 16:- పంనునీరుపత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:- టిబెట్టుదేశ వ్యవహారముల విషయమై సిమ్లాలో జరిగిన సభనుగురించి యొకపత్రికలో కొన్ని సంగతులు తెలియజేయబడినవి. యుద్ధము ముగియువరకు ఈవ్యవహారముగురించి మేల్మీరు జరుగవలసిన రాయబారములు నిలిపివేయబడుట సహజము.

ఖైబరుజాతులవారి సాయము.

అవసరమైనచో తమలో కొన్ని పటాలములవారు యుద్ధమునకు సాయపడుదుమని ఖైబరు ఏజన్సీలోని కొండజాతుల వారును, ఖైబరు రైఫిల్ సంఘమువారును దెలియ బడుట తృప్తికరముగ నున్నది. (ఖయిబరు ఇండియాకును ఆఫ్ఘనుస్థానమునకును మధ్య నున్నది.

కాశ్మీరపౌరుల యకాదార్యము.

రెడుక్రెంట్లు సంఘమునకు సహాయముచేయబూనుట.
అలహాబాదు ఆగస్టు 16:- కాశ్మీరపు సంస్థానములోని కొందరుద్యోగులు నాటకశాలను స్థాపించిరి. దీనికి మహారాజాగారు పోషకులుగనున్నారు. వీరి యనుమతిప్రకారము, 'నీల్వరుకింగు' అను నాటకము ప్రదర్శింపబడునని ప్రకటింపబడినది. ఇందువలన వనూలగుసొమ్ము ఇంగ్లీషు రెడుక్రెంట్లు సంఘము వారికి సహాయముగ నియ్యబడును. దీని కంతయు దివానుగారి వ్రోజేటు కార్యదర్శియు, నాటక సంఘమున నధ్యక్షులునగు బదర్ నాథుగారు. కారకులు. ప్రస్తుతపు సందిగ్ధ సమయములో హిందూదేశముంతటను గనుపరుపబడుచున్న రాజభక్తిని వ్యాపింపజేయుటకై దివాను ఆమీరు నాథుగారెంతయో శ్రద్ధను వహించుచున్నారు. ఈనాటకమునుదర్శించుటకు మహారాజుగారు బహుశఃదయచేయవచ్చును

సిమ్లా.

సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణము.

సిమ్లా ఆగస్టు 17:- వచ్చుశుక్రవారమునాడు సంపూర్ణ సూర్యగ్రహణముకలుగును. నాటిఉదయము 7 గంట 12నిమిషములవేళక రాచీలో సూర్యుడుకొంచెమైనఅగపడెను. కొచ్చిను, బందరు, సంబల్ పూరు, పాట్నా పట్టణముల ఈశాన్యముల నున్న ప్రదేశములలో అగ్రహణము మాత్రమేఅగ పడును. బొంబాయిలో సాయంకాలము 6-24 గంటలకును, పిహావరులో 6-8 గంటలకును, క్వెట్టా 6-11, గంటలకును, డిల్లీ 6-13 గంటలకును ప్రారంభమై, కొచ్చిను, బందరు, సంబల్ పూరు, పాట్నాల ఈశాన్య దిక్కుననున్న ప్రదేశములకు పోయినకొలది గ్రహణము ఎక్కువకాలము నిలచును.

వైస్రాయిగారి విజ్ఞాపనము

ధనసాహాయ్యము

మీరు ఆ సు 17:—ఇంగ్లండును బలవంతముగిరి యుద్ధమునకు దిగవలసి వచ్చినది. బ్రిటీషు సామ్రాజ్య రక్షణకుగాను ఇండియానుండి సేవలు ఇంగ్లండుకు పంపుటకు ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

ఇంగ్లాండుకు రిజిమెంటులు చాల పంపబడును. స్వదేశి సంస్థానములలో నున్న సామ్రాజ్య రక్షణ వైస్రాయిలుకూడ పంపబడును.

ఇండియానుండి ఇంగ్లండుకు వెళ్లుచున్న వైస్రాయిలు యుద్ధములో చనిపోవచ్చును. వారివిత్తంతువులు, తండ్రిలేని పిల్లలు అగచాట్టపాలు కావచ్చును.

అట్టికుటుంబములకు సాహాయ్యముచేయుటకు చాల డబ్బు వెంటనే కావలెను. వెంటనే వసూలుచేయవలయును. వసూలుచేయుటకు ఒకసెంట్రల్ కమిటీని ఏర్పరచ నున్నారు. ఆకమిటీకి నేనే ప్రెసిడెంటును నుందును. ఈకమిటీలో బెంగాలు, మదరాసు, బొంబాయి రాజధానుల గవర్నర్లును, సర్వసేనాధిపతియును, నావిక్కుకూడ టీపు కాన్సిలులోని మెంబర్లును, ఇతరపరగజాల లెఫ్టినెంటు గవర్నర్లును, డికనీరు మహారాజుగారు, భూపాలు బీగము గారు, గ్వాలియరు మహారాజుగారు, హైదరాబాదు నిజాము గారు, ఇందూరు మహారాజుగారు, కాశ్మీరపు మహారాజు గారు, కోటా మహారానిగారు, మైసూరు మహారాజుగారు, పాటియాలమహారాజుగారు, రీవామహారాజుగారు, ఉదయ పూరు మహారాజుగారు, కూడ సెంట్రలుకమిటీలో నుందురు. సెంట్రలుకమిటీకి లోబడియుండు ఎక్జిక్యూటివుకమిటీ ఏర్పరచబడును. ఆయాప్రదేశములలో బ్రాంచికమిటీలుకూడ ఏర్పరచబడును.

యుద్ధమువలన అనేకులకు ఆనేకవిధములగు విపత్తులు సంభవించును. ముఖ్యముగ సామ్రాజ్యరక్షణమునకుగాను యుద్ధరంగములో ప్రవేశించి పోరాడువారు చనిపోవుపక్షమున, దుర్ఘరమగు దుఃఖము, ఆనేక విపత్తులు కలుగును. కాబట్టి హిందూదేశమునందలి మహారాజులు, రాజులు, జమీన్దారులు, వర్తకులు, ప్రజలు, యూరోపియనులైనను సరే! ఇండియనులైననుసరే అందరును తమతమ కిక్కిరియింపని ధనసాహాయ్యము చేయుదురను నమ్మకముతో విజ్ఞాపనము చేసినాను.

హిందూదేశమునుండి యుద్ధమునకు పంపవలసిన సేనలో డెబ్బులు తగిలినవారి భార్య పుత్రులకు సహాయముచేయు నిమిత్తమేర్పాటు చేయబడినదికి పంపుచందాలను ఈకింది బ్యాంకులవారు తమతమ ప్రధాన కార్యాలయములలోను, బ్రాంచి ఆఫీసులలోను, పుచ్చుకొనుట కంగీకరించినారు:— బంగాళాబ్యాంకు, బొంబాయిబ్యాంకు, చెన్నపురిబ్యాంకు, సింధు, డెల్లీలోనుండు అలియన్స్బ్యాంకు ఈ నిధికి సింధువాసులగు సర్. ఎ. కేరుగారు కోశాధ్యక్షులుగ నుండుట కంగీకరించిరి. ఎఫ్. డెల్లీయు జానుప్రెస్, మేజరుజాను మెకంతి గార్లు బాయింటు కాన్వెన్షన్లుగ నియమింప బడినారు.

రాజప్రతినిధిగారి బసయందుండిన మేజరుజాను మెకంజి గారిపేర నుత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరుపవలయును.

హార్డింజ్.

వృత్తాంతములు.

గ్రామ్యభాషాభివృద్ధి:—ఈనెల 12 వ తేదీని సోము భట్ల వెంకయ్యగారి ఆధిపత్యముక్రింద జరిగిన సభలో బారువ నివాసులు గ్రామ్యమును ఖండించుచు నొకతీర్మానముచేసిరి.

గుంటూరు యోమకులు:—మన రాజప్రతినిధిగారి ఆంతరంగిక కార్యదర్శిగారు శ్రీ హనుమంతరావుగారికి ఈ దిగువతంత్రసమాచారము నందిరి:—“రాజప్రతినిధిగారు మీ పార్లమెంటు రాజప్రతినిధిగారు గుంటూరు ఆంధ్రయువాసులకు తమ హృదయభూర్వక వందనములను అంపుచున్నారు.”

కులపరిత్రక కొరకు శిశుమాత్య:—గుంటూరుజిల్లాలోని చీరాల అనుగ్రామమున నొకబ్రాహ్మణ వితంతువు రహస్యముగా వ్యభిచరించి గర్భముధరించెను. అందుచే నెలలుండి ప్రసవించిన శిశువాతే నాశిశువును నింటిలోని వారెవరో చంపి యొక కుండలోమూసి యుంచినట్లు, ఇదిఅంతయు పోలీసువారికి తెలిసినది.

తెలిసినచోన పట్టుకొని యావిధమున ఖయదుచేసి కేసు విచారణలో ఉంచివారు. ఇంకను తీర్పు గాతేరు.

బందరురైలు:—ఈనెల 11 వ తేదీని బెజవాడనుండి బందరు వెళ్లు రైలుమార్గములో మొదటి స్టేషన్ అగు గాను వరపాడునుండి రయిలు పట్టాలయిన సుమారు 5 అడుగులు నీరు వచ్చుటచే రాత్రి 8 గంటలకు బందరునుండి వచ్చుచున్న బండి అపివేయబడి బెజవాడనుండి వేరే బండిని రప్పించి జనులను కొంతమేర నడిపించి ఆబండియందెచ్చి ఉదయము 5 గంటలకు త్రేయముగా బెజవాడ చేర్చిరి. ఇదిగాక, బందరు రాజుపేట లోనికి వరద నీరువచ్చుచుండెను. బారియందంతటను పొలములును, కాలువలును, రోడ్లులును నీటిచే ముంపబడి పెద్దసముద్రమువలె నున్నది.

ఒకధర్మపాఠశాల:—కొంగూరుగ్రామమునందు నూతనముగా మాయూరికరణముగారగు కంధాలిశ్రీకృష్ణ శరసింహాచార్యులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద నొకధర్మపాఠశాల స్థాపించిరి. ఇదివరకీపాఠశాలలో నాంధ్రభాషయు, గంధర్వవిద్యయు, గృహకృత్యమునకు వలసినలెక్కలును బోధించుచున్నారు. ఈపాఠశాలలో ముప్పదిపాఠశాల ధర్మముగా చదువుకొనుచున్నారు. అంగ్లేయభాషగూడ బోధించుటకుగాను మతియొకపాఠ్యాధ్యక్షుని నియమించుటకై యాసక్తులు సభు అసెంబ్లీయిని యనెక్టర్లుగారిని మేమందరము ప్రార్థించుచున్నారు. అది ఒకవిద్యార్థి వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీ లక్ష్మీవిలాస సమాజము, పెద్దాపురము:—ఈ సమాజముయొక్క తృతీయ సంవత్సరోత్సవ మీసెల 9వ తేదీ సాయంత్రము చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి యాధిపత్యముక్రింద నెరవేరినది. కడచిన సంవత్సరపు రిపోర్టు కార్యదర్శిగారు చదివిరి. తరువాత దంతుర్తి సుబ్బారాయ శాస్త్రిలుగారు పుస్తక బాండాగారుల ముఖ్యకర్తకతను గురించి ఉపన్యసించిరి. కాశిభట్ల బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిలుగారు కర్మమోగమును గురించియు, వంకవెంకటరత్నం శాస్త్రిలు వారు ధర్మములను గురించియు, కారిచర్ల శ్రీనివాసరావుగారు సోదర భావమును గురించియు నుపన్యసించిరి. అగ్రాసనాధిపతిగారి ప్రోత్సాహ వచనములతో సభ ముగిసినది.

ఆర్యవైశ్యసంఘము విశాఖపట్టణము:—ఈనెల 14వ తేదీ రాత్రి శ్రీకన్యకా పరమేశ్వరి దేవాలయపు పోలీసు విశాఖపట్టణ ఆర్యవైశ్యసంఘమువారు శ్రీవిక్రమదేవ వర్మగారి యాధిపత్యముక్రింద నొకసభ గావించిరి. సాంఘికములు అనేకులగు పురజనములు విచ్చేసిరి. శ్రీబ్రహ్మదొరతనమువారి పరిపాలనా లాభమును, సాఖ్యములును, ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యుద్ధచరిత్రమును, రిటయర్డ్ సర్ మేజిస్ట్రేటుగానున్న వరికాల సన్యాసయ్య శ్రేష్ఠిగారు ముచ్చటించిరి. అంతట సభ్యులందరును అగ్రాసనాధిపతిగారుపర్యవేక్షించిన రాజభక్తి విషయమునుగౌరవముగా నాలించి లేచిలిచి దొరతనము వారిపుడు కావించు యుద్ధ ప్రయత్నములందు సంపూర్ణ జయ మొనగునట్లు శ్రీచరమేశ్వరిని ప్రార్థించిరి. యుద్ధము ముగియువరకును, ప్రతిశత్రువారమును దేవిని ప్రార్థించి బ్రిటిషుదొరతనమువారి జయముకొరకు ప్రత్యేకపూజ జరపుటకుతీర్మానించిరి.

పల్లెటూళ్లముచ్చటలు

ఒంగోలు తాలూకాలోని యొకరైతుచే వ్రాయబడినది.

మాతాలూకాకు మూడేండ్లకొకసారి కరవు సహజముగా వచ్చుచున్నది. పండిన గంవత్సరములలో గూడ వర్షము మధ్యమై యున్నది. ఎండకాలములో చాల గ్రామములలో త్రాగెడు నీరు దొరకుట దుర్లభము. రైతులకు అన్యోన్య సహాయ మనగా నెట్టిదో తెలియను. ప్రతిగ్రామములోను సహజముగా రెండుపార్టీలుగలవు. దీనిలో కరణమొకపార్టీలోను, గ్రామమునసభు రెండవపార్టీలోను నుండును. ఒకపార్టీలోని వారిమీద మరియొక పార్టీలోనివారు ఆక్రమమైన రిపోర్టులను చేయుచుండురు. వీనిని విచారించుటకు రివిన్యూ యిక్ సెక్టరు గ్రామమునకు వచ్చును. గ్రామ కరణము, మునసబుగారు ఉధయలు రివిన్యూయిక్ సెక్టరు గారి తాబేదార్లు అయిన కారణముచేత ప్రతివిషయములోను, రివిన్యూ యిక్ సెక్టరుగారు చక్రము పెట్టుకావలెన్నట్లు త్రిప్పుదురు. పర్యవసానము ఉభయపార్టీలకు అక్రమమైన ఆక్రమణలు, నీటికేసులుంటుట, రివిన్యూ యిక్ సెక్టరుగారు గ్రామపురోహితుని యింటిలోనో లేక కరణముఇంటిలోనో భుజించును. వీరికి భోజనపు

వెచ్చమును ఇకకంటాకు లేని కోమట్లు ఇయ్యవలెను. భోజనపు వెచ్చమునకు కోమటికి డబ్బిచ్చుటచూచుములేదు.

చెరువుల యానాములు-మరమ్మతులు.

గ్రామ కంఠములలోని చెరువులన్నిటికి సహజముగా ఈనాములున్నవి. ఈ యానాములకు కవుళ్లనిచ్చు అధికారము గ్రామాధికారిగారిది. వీరు నై అధికారుల యుత్తరువులేకనే తమ యిష్టముచచ్చినట్లు సహజ యానాములకు కాళ్ళిచ్చుచుండురు.

ఆక్రమణలు

మామిడిగోలు తాలూకాలో కొన్ని గ్రామములలోని అనాదినుండి యున్న గడ్డపలు అరుగులు అక్రమముగా గ్రామములోని విరోధములచేరి ఆక్రమణలుగా వ్రాయబడి పన్నులు వసూలుచేయబడి కొన్నిదిన వేయబడినవి. తరువాతనవియన్నియు పట్టాలకియ్యబడినవి.

ఇకకంటాకులు

“నందినెట్టింది ప్రసాదం” గ్రామాధికారి వ్రాసినది సత్యము. ఇకకంటాకు విచారణలలో, జనులు సివిల్ కోర్టులో దాఖలుచేసి నిజమయినవని యనిపించుకొన్న యెట్టి లేఖలే నను అబద్ధము. గ్రామాధికారికోర్టులన్నియునిజము.

అర్జీలు-అధికారులు

తమకుకష్టము కలిగిన యేవిషయములలో నెన్ని అర్జీల తహకీలుదారువారికి నిచ్చుకొన్నను, ఒక్కదానికైనను ఎన్ని వాళ్లకు యెక్ దాఖలుమెంటు రాదు. గట్టిగానడిగిన అధిక ప్రసంగి యగును.

జమాబందీలు.

జమాబందీ జరుగునను వాడుకేగాని యేదినము రైతుల కష్టముల జమాబందీఅఫీసు వినునో ఆసంగతి గ్రామములలోని జనులకు బాతుగా తెలియదు. తెలియజేసినరైతులు గోల పెట్టుదురను భయముతో కొద్దియధికారులు తెలుపనియరు. జమాబందీ మామూలుమాత్రము లేవుక ప్రతిసంవత్సరము వసూలగుచునే యున్నవి. ఈవిషయములలో నెవరైన నొకరు గట్టిగానిన్ని అర్జీలనిచ్చుకొన్నను, రుజువుచేయకపోతే ప్రాసిక్యూటర్ తప్పుదు. రుజువుచేసినయెడల విరోధముమీద ఆర్డీ వచ్చినదని అర్జీని త్రోసివేయుదురు. ఈసంగతులను నెలూరుజిల్లా కలెక్టరు గారు విచారించి-జీవని-నివారించెదరని వేడుచున్నాను.

వృత్తాంత లేఖలు.

రాజమండ్రి వార్తలు.

(స్వకీయవిలేఖనయొద్దనుండి) కృష్ణాప్రమి రాజమండ్రి ఆగ్నిపీఠ:—మొన్నటికృష్ణాప్రమి రోజున మాపురమందలి హిందూసమాజము తరపున టవును హాలులో నొకగొప్ప సభజరిగెను. కృష్ణానియొక్క దేవతమునుగురించి దేవులపల్లి అల్లల నరసింహముగారు మున్నగువారుపర్యవేక్షించి పురాణశ్రవణము సంగీతము జరిగెను.

రాజభక్తి సభ

మామునిసిపలు వైసుమక సారంగుభీమ శంకరరావు గారు పంపిననోటీసుప్రకాశము ఈనెల 14 తేదీ సాయంత్రములకు 5 1/2 గంటలకు పురమండీములో నొకగొప్పసభజరిగెను. 5 గంటలకుమునుచే సహాధివనము క్రిక్కిరిసినట్లు ప్రేక్షకులతో నిండియుండెను. చాలమందివక్తలు, చోరలు, మామలు కలెక్టరుగారు మున్నగువారు విచ్చేసియుండిరి. న్యాపతి సుబ్బారావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. వీరు తమ యారంభోపన్యాసములో, జర్మనీవారి కుండ్రమును వర్ణించుచు సర్వ యా రాజ్య మొకమిష కాని యీ యుద్ధమునకు నిజమైన కారణము జర్మని ప్రభు యొక్క రాజ్యకాంక్షయని చెప్పిరి. అన్ని విధములను ఈవిషయములో ప్రమత్తిమువాటికి పురజనులు సాహాయ్యము చేయవలెనని రెండు తీర్మానములను చేసిరి. మొదటి తీర్మానమును చిలకమర్రి లక్ష్మీనరసింహముగారు తమస్వభావికమైన యనంగీకారంతో సుపసాదించిరి. ప్రభుత్వమువారికిని మనమును అభిప్రాయ భేదములున్నను, ఇట్టితరణములలో కలసి మెలసి పనిచేయవలెననియు, వారికి సహాయము చేయవలెననియు చెప్పిరి. అదివికొలను కనకరాజుగా రామోరించి, లక్ష్మీపతిగారు మున్నగువారు బలపరిచిరి. రెండవ తీర్మానమును గంటి లక్ష్మీరావుగారు పాపదానించి తింజాపూరి యువాధిపతిగారు ఆమోదించిరి. మరియొకరిద్దరు బలపరిచిరి. అగ్రాసనాధిపతికి వందనములతోను, రాజుగారికి జయధ్వనులతోను సభముగిసెను.

పెద్దాపురం వార్తలు.

(ఒక విలేజుకుని యొద్దనుండి)

నారకమర్మపులు.

ఈ గ్రామంలో 5, 6, సంవత్సరములనుండి నారకమర్మ పులవాడ యొక్కది. ఈ సంవత్సరమున నాలుగైదు మాసముల నుండి చాలామందికి నారకమర్మపులు బయలుదేరినవి. ఇంకను నేమృదికాలేదు. చెఱువులలోను మంచివికానీ సదరు నీళ్ల వలన నీలగున తటస్థమగుచున్నదనియు ప్రయత్నముతో పాతాళగంగ తీయుచున్నారు. గొట్టములు తెక్కించి పనిచేయుచున్నారు.

కలరా.

నాలుగైదు నోజులనుండి యీ గ్రామములో కలరా బయలుదేరినది. 80, 40 మంది జనము కాలంచేసినారు. విచారణ కొరకు గవర్నమెంటువారు తగుప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

కన్నములు.

ఈచుక్క నీ ప్రాంతములందు కన్న ముకురియుట తక్కువ. అయినా పరిశోధనలనుండి అధికకన్నముగా నున్నది. ఊడ్చిన చేలు మోహనవలన కొంతభాగము మునిగిపోయినవి. చోడి గంటి చేలున్నరా వేసినారు. ఈకన్నముచే ఊటలెక్కి యెట్లు పడుచున్నవి. నవ్వుచేలు భారతరాజీప్రభువునవి.

సముపేజస్త్రీలు.

ఈచుక్క నిక్కడ స్త్రీమహిళ సముపేజస్త్రీలు, నున్న కృష్ణమూర్తిగారూ సారా సత్తిరాజును కొట్టినారని పోలీసువారు తెచ్చినకేసులో విచారణచేసి కృష్ణమూర్తికి మరీముగ్గురకు మాడుమానములు కడపజైదును రు 80 జరిమానాను విధించినారు.

తైకవర్రువార్తలు.

(ఒక విలేజుకునియొద్దనుండి)

తైకవర్రు ఆగస్టు 15:—ఈ గ్రామములో కలరా ఉపద్రవముగా నున్నది. ప్రతిదినము అక్కడిక్కడ క్రొత్తవారికి కూడ తక్షణమే యున్నది. అమ్మవారి నేవలతో ఊరంలయు తిరుగుచున్నారు. రాత్రిసమయములందు ఊరంతయు కెచ్చెక్కెలతోను వజ్ర ప్రాంతలతోను అల్లగా బయలుదేరుచున్నారు. ఈ ఆర్వాతములవలననే కలరా తగ్గి నట్లు కనుపించును. యూనియన్ వారు ఇందును గురించి తగు జాగ్రత్తపుచ్చుకొనిన వాగుండును గదా!

యూనియన్.

ఈ గ్రామములో యూనియన్ ఇంజను కెట్టినారు. ఈ గ్రామముకూడ మిక్కిలి కెట్టినదియు నిక్కడ ఎమ్మెక జనాభాగలదనియు ఒకయూనియన్ కెట్టినందునందే యింట్ల పన్నుల కనూలు చేయుచుచున్నారు. ఇది వజ్రకాలము. కన్నముకురికన్న గ్రామములందు మోకాటిలోను యివలతో నిండియుండును. ఒక్కటిలో నైక లాంటి సైంధిములే. పీనులు తిన్నగా వాగుచేయుటకూడ లేదు. పీనికి తగు నేర్పాటు వెంటనే చేయుచునని ప్రార్థించుచున్నాను.

పీనులు కాలవనంత.

ఈ గ్రామము ఏలూరుకాలవకట్టకు నున్నది. ఇచ్చట తియ్యమున రియారుచేయు యంత్రములుకలవు. ఈచుట్టువల్ల నుండు గ్రామములనుండి ధాన్యము విశేషముగా నిచ్చుటకీ బండ్లమీదవచ్చును. యంత్రములో తియ్యము రియారుకాగానే వై గ్రామములకు వైలంబాడ గవనాచేయుదురు. ఇచ్చట వైలంబాడనునది గలదు. ఈతియ్యపు బస్తాలగోనున్న బండ్లన్నియు ఏలూరు కాలవనకి వైలంబాడకు వెళ్ళు మిక్కిలి చురుకైనవి. ప్రాణాపాయము. బల్లకట్టులకు వాళించుటకూడ మిక్కిలి ప్రయాసయే. ఈయవల ఇచ్చట కాలవమీద నొక వంతెన యొక్క మెడల మిక్కిలి సమపాటుగా నుండును. ఇందునుగురించి డిప్యూటీమేజర్ (రెసిడెంటు) గారికి తాలూకాబోర్డు (రెసిడెంటు) గారికి నీ గ్రామముల మామయి ద్వారమున తగుప్రయత్నములు విన్నవించుకొనియున్నారు. అధికారుల కృష్ణమును నివారణచేయుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

బోర్డు వారి కాపాకరాల.

ఇది సుమారు మాడుమానములకంటె క్రొత్తగా నేర్పాటుచేయబడినది. ఇంక పాదకాలకు లనుమలమైన సామాను లేవియును సప్లయ చేయబడియుండలేదు. ఈ నెల 4వలోగా సప్లయ కావచ్చును. పరిశోధనము చక్కగానే జరుగుచున్నది.

ఒంగోలువార్తలు.

ఒక విలేజుకుని యొద్దనుండి.

ఆత్మహత్య.

ఒంగోలు ఆగస్టు 18:—ఒంగోలు గ్రామ మనసబున కొక లేఖకుడు గలడు. ఈ వ్రాహ్మణుని క్షేత్ర పుత్రుడును మారు సోదరకన్యప్రాయుడును మోహనము విద్యార్థియునై యుండెను అప్పుడప్పు డీవారును వైద్యోద్రేకముచేతనో మరేకారణము చేతనో పిచ్చిచేష్టలు చేయుచుండెను వాడు. కొలది కాలము క్రిందట, తండ్రియొక లేకయే యేలూరుపట్టణ మనకుబోయి అచ్చటి రెయిలుస్టేషన్ ప్రక్కనున్న నీళ్ల ట్యాంకు వైకెక్కి లెదుపరిభాగమునుండి క్రింద పడునట్లుండగా చూచువారలు కొందరు కడు ప్రయాసతో పాప మాబాలుని త్రాటితో క్రిందకు దింపి ప్రాణములు కాపాడ గలిగిరి. తండ్రి కాసుగతి తెలిసి వెంటనే వెళ్ళి వానికొరకు సర్కారుకు 100 రూపాయలు జామీనునిచ్చి వానిని స్వగ్రామ మునకుడెచ్చి చాలని కొరక నిర్మలించుటకు తిరిగి వానిని బడిలో ప్రవేశపెట్టెను ఇట్లు కొన్ని దినములు కడచిన పిదప మృత్యుదేవతచే గోహబడినట్లుగా ఒకదిన ము పట్టణపరిసర మందున్న ఒక గ్రామమునకుబోయి అచ్చటనొక ప్రవాహముం దుంబడి జీవత్యాగ మొనర్చుకొనినట్లు విని చింతించినారము.

ఒక సన్యాసి.

చేరువన్ను క్రొత్తపట్నమువాడవుడు, వెలమకులజాతి, సుమారు పాతికేండ్లప్రాయమువాడు. మరియు మెస్సరిజము కెవ్యయందు ప్రావీణ్యుడనని చెప్పకొనుచుండిన తిక్కాని సుబ్బారావును యువానుడు దాదాపు రెండు సంవత్సరములు క్రిందట చెన్నపురియందు ఆచారప్పకేథిలో మెస్సరిజముచే వ్యాపలను లోలగించి ప్రభావితమొనరుటచే చెప్పచుండెను ఇట్లు కొంతకాలముజరిగెను. అట్లునై నేమిజరిగెనో తెలియదు అరు నెలలక్రిందట కాబోలును కాశీపట్టణమునుండి ఈ సుబ్బారావుగారి పోలోగ్రాఫులుకొన్ని కొందరి పురవాసులకు వచ్చియుండెను. ఆపోలోగ్రాఫుల క్రిందిభాగమున, వీరభోగ వసంతిరాయలు తిక్కాని సుబ్బారావునియు, మరియుక దాని క్రిందిభాగమున మహాత్మా తిక్కాని సుబ్బారావునియు నుం డెను. ఇవిచూచి కొందరు, ఈయన ఇంత మహానుభావు డాయనాయని విస్తయ పరీత చేత ముగ్ధుల యిరి మరియుకందరు నకనాగితులు ఈ య నే మిట్టి వీరభోగ వసంతిరాయులేమనట. వీరభోగుడు కలియు గాంధీమవచ్చున ము సల మృతు చెప్పుకొనెడు కట్టు కథయనియు, పాపము ఈ సుబ్బారావుకు వైద్యము వెలిగిపిచ్చి పట్టినదనియు చెప్పబడగిరి. పట్టును కొనుచుండగనే మూడువారములు క్రిందట ఆ కాశీయునుండి ఊడిపడునట్లుగా యెవరికి తెలుపకయే ఒంగోలు పట్టణమువద్ద వచ్చియుండెను. అనేకులు ఆయనను గుంపులుగూడి చూచుటకు వచ్చుచుండిరి.

యధాధికరణ.

ఇదోపాలోజరు భీమసంగ్రామమువలన కేడులుమా పురమునంటి చిన్న పట్టణములకుగూడ తగులుచున్నయవి. ఎట్లున్ననో పాలడర్బారు, చక్కెర, అగ్గినెట్టెలు, సీమగడ్డలు, కిర్లనాయలు మొదలయిన పదార్థములధరలు చాలావెచ్చెను. వ్యాపకునోట్లకు చిల్లరవోరకుటలేదు. సరకుక్రియమయినది, తియ్యము మొదలయిన స్వదేశీయవస్తువుకూడ ధరవెచ్చుట కడుచింతనీయును. ఇది దొరతనమువారు పరిశీలించుదురుగాక.

జర్మనీపై నిరంకుశ దురవస్థ.

లండను ఆగస్టు 17:—స్వాగ్మి-క్రెంచివారిని ఎదిరించ జాలక జర్మనుపై నిరంకుశ పాలనపునున్నాను. మూజునదిమీద నున్న వంతెనను సహింపలేకపోయి ఎత్తయిన సరికట్టనుండి దొడ్డి కొండకు నీటిలో పడి చనిపోయిరి. క్రెంచిపైనికులు జర్మనీవారిని చాలామారుమరిమిరి. నిన్ను, మున్న, వాస్ జెనవద్ద జరిగిన యుద్ధములో 15 వందలమంది జర్మనుపైనికులను క్రెంచి వారు ఖైదీలుగ పట్టుకొనిరి. కొన్ని ఖిరంగులకుకూడ పట్టుకొనిరి.

ఒకాను 60 ఆర్థుల దేశము.

జుస్టికి పుపుట.

ట్రాక్టరా ఆగస్టు 17:—జపాను దొరతనమువారు ఈక్రింది ఆంధ్రసంధేయము జర్మనీకి పంపిరి:— ట్రాక్టరేశ ములలో కట్టాలముకలుగునది ఇంగ్లండు, ఫ్రాన్సు, రషియా దొరతనములవారు లేలచుచున్నారు. కాబట్టి చీనా, జపాను సహింప సముద్రములలోనున్న మియన్మార్ నావలను వెంటనే తీసివేయవలయును. లేదా ఆనాలోగోనున్న యధమును తీసి వేయవలయును. చీనాదేశములో మిఆర్గిసమునందున్న యా మాలేకనూరు ఇచ్చివేయవలయును. మేమారేవురు చీనాకు ఇచ్చివేయుదుము. 2వ తారీఖు మధ్యాహ్నములోగా జపాను వంపవలయును. మాసలహాను నిరధ్యంతరముగ అంగీకరించని పక్షమున తగిన చర్యజరుపబడును (ఆ గా జపాను జర్మనీమీదకు యధమునకు పోవలసివచ్చును.)

కృష్ణ వరదనిధి.

ఇదివరకు వసూలు రు 101 లు

జి. ఆంజనేయ కాశ్మీగారును మడికొండలు విద్యాధ్యక్షును వరదనిధికి యీ చందాలను చెప్పి ఫులో వసూలు చేసిరి:—

వి. రంగారావుగారు	2 0
ఎన్. గంగరాజుగారు	0 8
ఇంజనీరింగు లాడ్జి	0 14
టి. పానకాలరావు	1 0
పి. వి. కృష్ణారావు	0 8
జి. వెంకయ్య	1 0
టి. ఎన్. గోపిశాస్త్రి	0 8
టి. శేషచలముతూరు	0 8
డి. నారాయణరాజుగారు	0 8
జి. శ్రీనివాసరావుగారు	0 8
టి. ఆర్. రాజారామరావుగారు	0 8
కె. ఎన్. బలాల్ గారు	0 8
పి. వడ్డేశాస్త్రిగారు	0 8
ఎమ్. నరసింహారావు	0 8
సి. కృష్ణయ్య	0 8
జి. వెంకటాచలంగారు	0 8
జి. వి. కృష్ణమూర్తిగారు	0 8
కె. సూర్యనారాయణగారు	0 8
ఎల్. కె. పట్నాయక్ గారు	0 8
పి. శుబ్రహ్మణ్యముగారు	1 0
కె. వి. శుబ్బయ్యగారు	1 0
బి. వి. ఆప్పారావుగారు	0 8
జె. నరసింహకాశ్మీగారు	0 8
ఎన్. వెంకటరమణ రావుగారు	0 8
వై. రామకృష్ణారావుగారు	0 8
సి. చాసుడేవ్ గారు	0 8
పి. శివకాంతంగారు	0 8
జి. సూర్యారావుగారు	0 8
పి. రామమూర్తిగారు	0 8
పి. భద్రయ్యగారు	0 8
పి. చాపిరెడ్డిగారు	0 8
జి. సూర్యనారాయణగారు	0 8
జి. సుబ్బారావుగారు	0 8
జె. వి. సుబ్బారావుగారు	0 8
ఎమ్. వెంకటప్పయ్యగారు	0 8
పి. రామచంద్రారావుగారు	0 8
ఒక ఆంధ్రుడు	1 0
టి. వసంతిరావుగారు	1 0
ఎల్. సుందరయ్యగారు	1 0
కె. వెంకటప్పయ్యగారు	1 0
ఎల్. పిచ్చయ్యగారు	1 0
లక్ష్మి	0 8
కాంతయ్యగారు	1 0
యెల్. రామారావుగారు	0 8
జి. వి. సుబ్బారావుగారు	0 8
బి. నరసింహారావు	0 8
ఎ. జి. కె. రావుగారు	0 8
నరసింహనాయుడుగారు	2 0
కె. వి. శుబ్బయ్యగారు	1 0
జి. శంతయ్యగారు	1 0
యమ్మగారు	1 0
తాండవరాయలాడ్జి	1 8
ఈశ్వరదాసులాలా లాడ్జి	1 0
బి. ఆప్పారావుగారు	0 8
కె. మూల్యనాథాయణరావుగారు	0 8
ఆ. కాశీపతిగారు	0 8
జి. సుందరారావుగారు	0 8
ఆర్. యెల్. శివారామకాశ్మీగారు	0 8
యల్. పానకాలగారు	0 8
చిల్లరకనూరు	8 2

మొత్తము 149-8

[ఇంకవరకు మాయెద్దకు రు. 325 చేరినవి. ఇంక రు. 175 లు గుంటూరుమండలసభవారికిని, 150 లు కృష్ణా మండలసభవారికిని పంపబడినవి. మిగిలిన చందాదారులపేర్లు శేపు ప్రకటింపబడును.—ఆం. ప. సం.]

THE EUROPEAN CONFLAGRATION.

A GREAT BATTLE RUMORED TO HAVE BEGUN.

TERRIBLE GERMAN LOSSES AGAINST THE FRENCH.

JAPAN'S ULTIMATUM TO GERMANY.

PORTE'S APOLOGY TO THE POWERS.

(REUTERS' AGENCY).

To-day we have not much of war news. A few engagements about Tirmont are reported as mere skirmishes before a huge battle expected to last for a fortnight. Many millions of people are involved and already rumours are afloat that the battle has actually begun. Another German attempt directed probably towards Namur was repulsed by the French at Dinant. A report also says that Germany is advancing in the direction of Aerschot a place to the west of Diest nearer Brussels. The Germans are said to be making very heroic attempts in this life and death struggle. As the scene of the possibly most stubborn fight is gradually drawing nearer to Brussels we may not expect much important news until a decisive action takes place. The French on their borders are reported to have maintained their position well enough. They have driven the foe from the heights commanding Cirey to Saarburg and recaptured Thann a little to the west of Mulhausen in upper Alsace. They are also said to have begun an offensive movement from Lunville to Sarburg in Lorraine. Bulgaria has declared a state of siege probably on account of recent Turkish action for which Turkey is reported to have apologized to the Powers. The relations between Turkey and Greece seem to be in the balance. In east Africa England has inflicted on Germany a few losses. As we go to press we understand Germany has given up 1500 of her prisoners to France and larger numbers to the waters of the Meuse. Japan has sent an unconditional ultimatum to Germany demanding disarmament of German War-ships in the East and the surrender of Kiachau with a view to its ultimate return to China.

THE WAR IN AFRICA.

German Floating Dock Sunk.

LONDON, August 16.—(1-50 P. M.)—The British sank the floating dock at Dar-es-Salaam. (Dar-es-Salaam is a seaport in German East Africa.)

AN UNCONFIRMED REPORT.

LONDON, August 16.—(5-55 P. M.)—A report which was circulated of the death of the German General Emmich at Liege is totally unconfirmed.

BELGIAN VICTORY OVER GERMANS.

Loss and Scarcity of Horses.

LONDON, August 16.—(6-15 P. M.)—The Press Bureau states that the Germans are greatly inconvenienced by scarcity of horses. Thousands of their horses have been killed or captured by the Belgians, and Germany cannot obtain any more.

GERMAN MOVEMENTS.

LONDON, August 16.—(8-15 P. M.)—It is announced in Diest that the Germans are advancing in the direction of Aerschot.

THE IMPENDING BATTLE.

The Dispositions.

There were skirmishes on Saturday near Landen and Tirmont and also between the French and Germans on the banks of the Meuse. These are obviously the preliminaries for a great battle, for which the dispositions are as follows. The Germans stretch from Liege to Mulhausen with marked density in the north. Their front apparently follows the course of the river Ourthe, then along the French frontier, which it crosses in the Longwy-Bray region. A large part of this front has been strengthened by earthworks, particularly on the Ourthe and between Metz and Saarburg in Lorraine. The French are in contact with the Germans on the German left. The French are advancing in upper Vosges, where they have checked the German offensive and even gained ground.

AN ARTILLERY DUEL.

French Victory.

LONDON, August 16.—(5 P. M.)—An artillery duel has occurred at Dinant, and the French drove the Germans from the town.

FRENCH AND BELGIAN CO-OPERATION.

LONDON, August 15.—(5-19 P. M.)—The French and Belgian armies have exchanged Staff Officers.

FRENCH GOVERNMENT'S COMMUNIQUE.

Preparing the Public for an Impending Great Battle.

LONDON, August 16.—(8-40 P. M.)—The French Government has issued a communique preparing the public for an impending great battle. It says that, owing to the facts that several millions of men are engaged and that the front extends over 350 miles, no definite result can be expected for a week or possibly more. It appeals to the public to follow the phases of the operations coolly and intelligently.

THE POSITION TO DATE.

French War Office Summary.

LONDON, Aug. 16.—(1-0 P. M.)—The position to date is cleverly summarised by the French War Office, which says that Germany's original plan of a sudden double attack near Nancy and the Belgian frontier has failed and consequently the French mobilisation and concentration have been completed perfectly. We are working in splendid co-operation with

the allied armies. The Russians have hastened their mobilisation, and the Servians are masters of Herzegovina and will cause Austria to hesitate to send troops to Alsace.

SPLENDID COURAGE OF THE TROOPS.

Of Germany and Allies.

LONDON, August 15.—The tales of German apathy and indifference are discredited by the splendid courage displayed by the German Troops at every point. It is fully recognised that the Germans know that they are fighting a life and death struggle and will hesitate at no sacrifice on the field of battle to gain their ends. Exactly the same tenacious and heroic spirit pervades the forces of the Allies, hence the intense excitement with which the tremendous clash of arms is awaited.

Beginning Of a Great Battle.

LONDON, August 15.—(12-35 P. M.)—Cannonade was heard at Tirmont at three o'clock on Saturday afternoon from the direction of the neighbouring villages of Bost and Hougaerde. It is believed to be the beginning of a great battle.

A FRENCH VICTORY.

Bavarian Army Corps Defeated.

LONDON, August 16.—(5-55 A. M.)—The French have brilliantly defeated a Bavarian army corps at Avricourt and Cirey on the borders of Lorraine. The enemy fled, leaving many dead, wounded and prisoners.

French Advance in Alsace.

The French are continuing their advance through the Vosges and upper Alsace, where they have re-captured Thann.

French Aeroplanes in Metz.

LONDON, August 15.—(1-50 P. M.)—Two French aeroplanes flew over Metz and dropped shells on Zeppelin sheds. The aeroplanes returned unscathed to Verdun despite the fact that over two hundred shots were fired at them from German aeroplane guns.

The French Begin the Offensive.

LONDON, August 16.—(12-15 P. M.)—It is officially announced that the French began the offensive in force on Friday night along the line from Saarburg to Lunville and that the movement was successfully continued yesterday.

THE FRENCH SUCCESS.

A German Attack on Dinant.

LONDON, August 17.—(12-35 A. M.)—PARIS.—An official communique says the Germans attacked Dinant with two Cavalry divisions, several Battalions of Infantry and Quick-Firers.

Repulsed by the French.

The French cavalry repulsed the enemy who retired in a disorder on the right bank of the Meuse.

BAVARIAN CORPS REPULSED.

Outside Cirey.

The French repulsed the Bavarian corps outside Cirey.

SITUATION IN UPPER ALSACE.

Excellent.

The situation is excellent in the upper Alsace. We hold the foot of Vosges in a force.

THE AUSTRIAN AMBASSADOR.

Leaves London.

London, August 17 1 A. M. The Austrian Ambassador has left London. He is returning to Austria from Falmouth by sea.

A TEMPORARY LULL.

Since Saturday.

The latest telegram from Brussels to date says:—There is no change in the general situation since Saturday eve n

ing. The Germans do not appear to be in a great force before us. Our army is not in direct contact with the enemy at any point and generally there seems to be a temporary lull.

A FRANCO-GERMAN ENGAGEMENT.

Serious German Losses.

An official despatch from Paris says:—The French drove the German Army Corps from the heights commanding Cirey back on Saarburg after a hot engagement. The Germans suffered serious losses, the French also taking a number of prisoners.

AUTONOMY FOR POLAND.

Tsar's Generous Action.

LONDON, August 15.—(5-15 P. M.)—The Tsar has conferred autonomy on Poland. A Viceroy of Poland is to be appointed.

The Tsar's Proclamation.

LONDON, August 16.—(8-40 A. M.)—The Tsar's Autonomy Proclamation includes German and Austrian Poland.

Austrians Driven from Kielce.

LONDON, August 16.—(5 P. M.)—The Russians have compelled the Austrians to evacuate Kielce and the neighbourhood. Russian cavalry is pressing forward to the German frontier.

The Fighting Between Austria and Servia.

LONDON, August 16.—(5 P. M.)—An American official despatch confirms that heavy losses were sustained on both sides in the recent battle between Austrian and Servian troops.

TURKEY AND GERMAN CRUISERS.

The Purchase Not Doubted.

LONDON, August 15.—The Press Bureau says that there is no reason to doubt that Turkey is about to replace the Germans on board the cruisers Goeben and Breslau with Turkish officers and crews. This official statement shows that Turkey has purchased the vessels.

The Cruisers' Doings.

LONDON, August 15.—(4-15 A. M.)—Gentle's correspondent, who arrived at Mitylene on Friday from the Dardanelles, says that the German cruisers "Goeben" and "Breslau" entered the Dardanelles on Monday night. Next morning the German officers boarded several ships, including one British vessel, and peremptorily ordered them not to move. They smashed the wireless apparatus of the French liner "Saghalien," which had on board reservists on board. Turkish officers spotted the cruisers, and the correspondent, through long glasses, saw them fraternising with the Germans.

Under the German Flag.

The "Goeben" proceeded eastward on Thursday, and a rumour was circulated that she had been purchased by Turkey, but she was seen in the sea of Mitylene on Thursday flying the German flag.

The "Breslau," also flying the German flag, was still in the Dardanelles on Thursday.

The Porte's Apology.

According to reliable information, the Porte has apologized to the Powers for the arbitrary proceedings of the Germans, but no explanation appears to be forthcoming as regards the flying of the German colours by the cruisers.

Are The Turks Hostile?

LONDON, August 15.—(12-35 P. M.)—The Turks are acting most arbitrarily in the Dardanelles and are detaining for days without explanation ships belonging to the Powers of the Triple Entente and Italy.

TELEGRAMS.

Disarmament of Cruisers.

LONDON, August 16.—(12-45 P.M.)—A Paris telegram says that the Allies will demand that Turkey shall disarm the "Goeben" and the "Breslau" and it is anticipated that Turkey will agree.

GREECE AND TURKEY.

Greece Demands Explanation.

LONDON, August 16.—(12-45 P.M.)—Greece is demanding explanations of Turkey's mobilisation. Greece will mobilise if the reply is unsatisfactory.

Mines in the North Sea.

ALLAHABAD, August 15.—The "Pioneer's" London correspondent cables:—It is officially stated that the Germans have scattered mines indiscriminately in the North Sea where most formidable operations of naval war are proceeding.

STATE OF SIEGE IN BULGARIA.

A state of Siege has been officially proclaimed in Bulgaria.

India and the War.

(Associated Press Agency)

KASHMIR.

The Dewan's Interest.

ALLAHABAD, August 16.—The official Amateur Dramatic Club of Srinagar, patronised by the Maharaja, has, under his sanction, announced the performance of "The Silver King." The proceeds are to be in aid of the English Red Cross Society. The initiation of this is due to the Private Secretary to the Dewan, Badrinath, President of the Club. Dewan Ameer Nath is taking great interest in promoting the spirit of loyalty felt all over India in the present crisis. His Highness will most probably be present at the performance.

INDIAN FINANCE AND TRADE.

Prize Court in Karachi.

Karachi, August 10.—A Prize Court to hear claims concerning the German Hansa Line steamer "Braunfels" will sit in Karachi on the 2nd September.

Captured Ships and their Cargo.

KARACHI, August 15.—The Karachi Chamber of Commerce wired yesterday to the Government of India strongly urging that any cargo, belonging to the British or neutral subjects, on board the German or Austrian steamers, detained or captured by Great Britain and her allies, may be delivered as soon as possible to the consignees who are British or neutral subjects against the Bills of Lading. The Chamber begs that this principle may be applied forthwith to the Hansa steamers now in Karachi Bombay and Aden.

THE HANSA LINER.

Discharges Her Cargo.

BOMBAY, August 15.—The Hansa Liner "Wartum" which was seized as a prize of war on arrival in Bombay, is discharging her cargo in the docks, under the supervision of the Customs Authorities. The Government will take charge of the cargo.

The Financial Situation in Bombay.

BOMBAY, August 15.—The local financial situation is without doubt much easier. A fair amount of money, which was withdrawn from the banks last week, is now finding its way back again. The recent announcement from Simla, that the owners of British vessels in India can obtain benefits of the Government Insurance Scheme by employing agents in England, has been received with satisfaction by the shipping community. News from Industrial Centres in England indicates that they are open for business. Several firms here have received offers from Manchester and other centres. Freights have advanced by 25 per cent. and war risk can be covered for four guineas per cent. but in spite of these drawbacks, it is reassuring to know that business is practicable.

German Banks.

Private telegrams have come to hand intimating that the German Banks have reopened under the British government supervision in order to enable them to complete transactions entered into before the 5th of August. This will no doubt come as a welcome relief to many exporters and to the Exchange Banks who were largely interested in the Bills of Exchange against cotton and other produce which has been accepted by the continental Banks.

Withdrawal from the Savings Bank.

LAHORE, August 15.—A report from Multan says that nearly one lakh has been withdrawn from the Postal Savings Bank. These people are afraid of a moratorium being declared. Rai Damodardas, Special District Judge, Multan, has been concerting measures with a view to allay the panic.

Meeting at Lahore.

LAHORE, August 15.—A public meeting was held this evening under the auspices of the Indian Association, Lahore, to consider the duty of the Indians towards the Government during the war. The usual resolutions were passed.

Similar Meetings are held all Over.

Reports of similar meetings from all parts of the province and every section of the community are daily coming in.

Offer of Hospital-ship; More Contributors

SIMLA, August 15.—In addition to the Ruling Chief mentioned in yesterday's Communique as having joined in offering to equip a hospital ship for the use of the Government, the Maharajas of Kashmir and Jaipur

TELEGRAMS.

the Raja of Rutlam and the Rana of Barwani have also joined in the scheme and the Raja of Narsingarh has offered a contribution towards it. The offer has been gratefully accepted by the Government, and it has been decided to take up a ship of some five or six thousand tons in India, and to provide all the staff and equipment from Indian resources.

Restrictions in the Harbour.

KARACHI, August 15.—The following notification by the Commissioner in Sind is published in the "Sind Gazette":—Notice is hereby given that access to Keamari is restricted as follows: No person is permitted to pass the China Creek Bridge on to the Napier Mole during the hours of darkness viz., 8-30 P. M. to 6 A. M. except the officers and soldiers on duty. During daylight hours all individuals wishing to cross the China Creek will be subjected to inspection by a Police official at the South Keamari end of the bridge. Persons employed at the wharves or on the Railway or on Port Trust duties will be allowed to pass on being vouched for, by a representative of the firm or body by which they are employed, to the Police official on duty. The names of representatives who are authorised so to vouch for their firms, etc., should be registered at once with the District Superintendent of Police. Other individuals wishing to proceed to Keamari will obtain a pass from the Police official at the China Creek Bridge which must be returned before 8-30 P. M. the same day. No native craft will be permitted to be at the Napier Mole boat-wharf or Grass Bunder. Such boats must tie up at the other side of the channel. The use of sailing boats for pleasure purposes in the harbour is forbidden from this date. All are warned that any person forcing or attempting to disobey the orders of the Police officials at the China Creek Bridge will be fired on by the military guard. Coolies seeking casual labour must remain at the Karachi side of the China Creek Bridge. Persons desirous of employing such labour, will engage these coolies in this locality, and then certify them through the Police barrier.

MEETING IN CALCUTTA.

Maharajah of Burdwan's Significant Address.

CALCUTTA, August 15.—At the last evening's meeting of the Indian Communities at the Town Hall, referring to the question of the Volunteer movement, the Chairman the Maharaja of Burdwan, said:—"It may be that for cogent political reasons you may not be utilised as Volunteers in the way you would desire in the present crisis. It may be that some of us, who would so much like to see and show to the world the mettle of which we are made, may be denied that opportunity; but do not be disheartened at this. We rejoice not merely for the enthusiasm that you are showing at the present moment, to be enlisted as volunteers for the British cause. We rejoice first because this is the spirit which should pervade the minds of the rising generations of India, for they should realise the great debt of gratitude they owe to England, for all that she has done for us in India she is helping to rebuild. But we rejoice further because this is the spirit in which India can trumpet out to the other nations of the world, that whilst she glories to be under the protection of the British, she aspires to be a part of that Greater Britain to which Australia, South Africa and other great Imperial Federations belong. Steadily persevere, but without rashness, to cultivate the spirit of sacrifice and action, and a day may come nay, must come, when England and India must alike feel proud of you."

The Hon. Mr. Surendra Nath Banerjee said that it was not a new question. In 1885 when Great Britain was on the brink of war with Russia, hundreds of their young men offered to serve as Volunteers, an offer which was supported by the European Community. The Government did not accept their services, but they had never despaired, and there was no reason why they should fail the present time.

THE TIBETAN CONFERENCE.

Suspicion of Further Negotiations.

The "Pioneer" says:—In regard to the reference in a contemporary to the Tibetan Conference it is natural that any further negotiations will be suspended until after the war is over.

OFFER OF ACTIVE SERVICE.

By Tribes of Khyber Agency and Khyber Rifles.

It is interesting to record the offer of the tribes of the Khyber Agency as well as the Khyber Rifles of a contingent for active service.

Madras.

(From our Correspondent)

A LOYAL MESSAGE.

From the Zemindarini Kottam Estate.

TUNI, August 17.—The following Telegram is sent to Their Excellencies the Viceroy and the Governor of Madras. Pray accept my deep allegiance to the British Throne. I am ready to do all that may be required of me in the present crisis and praying the Almighty for British Success.

Meeting at Masulipatam.

The Secretary, Ladies' Association Masulipatam wires that the Ladies of Masulipatam assembled under the auspices of the Ladies' Association, Masulipatam, offered hearty prayers for the British success and resolved to co-operate with the other associations for humbly helping the Government in any way possible. This news was wired to Their Excellencies the Viceroy and the Governor.

OFFER OF SERVICES.

The Bar Association Bapatla.

BAPATLA, August 17.—8-30 A. M.—The Association in its meeting held on the 15th instant, strongly condemns the unprovoked aggression of Germany loyally places the

TELEGRAMS.

services of its members at the disposal of the Government in the present crisis of war and prays that they may be allowed to join the Volunteer Corps.

Imperial Indian Relief Fund.

Lord Hardinge's Appeal.

SIMLA, August 16.—War has been forced upon the British Empire and an exceptional force from India is being prepared to take its place in the defence of the Empire across the seas.

The force will be a large one and will include a very considerable number of our brave Indian regiments as well as some of the Imperial Service troops from the Native States.

There will be distress among families of those who are going from India to the war and unhappily there may be destitute widows and orphans as a result of the war.

The need for large fund is therefore urgent and it is desirable that steps should be taken without delay to collect them. For this purpose it is proposed to create a central committee over which will myself preside. It will include Their Excellencies the Governor of Bengal, the Governor of Madras, the Governor of Bombay and the Commander-in-Chief, the members of my Executive Council, the heads of other local Governments and administrations and the following ruling chiefs:—

Their Highness the Maharaja of Bikaner, the Begum of Bhopal, the Maharaja of Gwalior, the Nizam of Hyderabad, the Maharaja of Indore, the Maharaja of Jaipur, the Maharaja Regent of Jodhpur, the Maharaja of Kashmir, the Maharaja of Kota, the Maharaja of Mysore, the Maharaja of Patialla, the Maharaja of Rewa and the Maharaja of Udaipur.

Under its control and executive committee will be formed and local branches will also be constituted.

I appeal with confidence to the Ruling Chiefs, Nobles, merchants and people of India, both European and Indian to come forward each according to their means and to help to alleviate distress of all kinds due to war and especially the distress and suffering that war must necessarily entail upon the families and dependants of those who will be braving death and enduring hardship for the safety and common interests of the Empire.

Subscriptions to the Imperial Indian Relief Fund will be received by the following banks which have kindly agreed to receive them at their head offices and branches:—the Bank of Bengal, Calcutta, the Bank of Bombay, the Bank of Madras, the Alliance Bank of Simla and Delhi. Sir A. Ker of Simla has kindly consented to act as Treasurer of the Fund and (1) Mr. F. W. Johnston and (2) Major John Mackenzie have been appointed Joint Secretaries.

All correspondence should be addressed to Major John Mackenzie, Viceregal Lodge, Simla.

Hardinge of Penshurst.

AN ANGLO-INDIAN REGIMENT.

Enrolment of Individuals Resolved.

BOMBAY, August 17.—At a meeting of the Bombay Provincial branch of the Anglo Indian Empire League the following decision was arrived at:—That a provincial list be opened for enrolment of individuals for active service in India or abroad from age 16 to 50 coming up to a prescribed physical standard. The object of this enrolment is to provide material for the formation of an Anglo-Indian regiment and has nothing to do with the Volunteer movement.

MAIL STEAMER REPORTS.

S. S. "Salsette."

The P. and O. Homeward Mail steamer "Salsette" left the harbour on Saturday night for Aden.

S. S. "Arabia."

S. S. "Arabia."

The Superintendent of the P. and O. Company announces S. S. "Arabia" arrived at Port said on Sunday morning, the 16th August. This vessel in ordinary circumstances would have been conveying mails from London of the 7th August but proceeded direct from Gibraltar to Malta at which latter place she must have waited until it was safe to proceed to Port said. She cannot have gone Marseilles or Brindisi.

DAILY STEAMER SERVICE.

Suspended Between Tuticorin & Colombo.

TINNEVELLY, August 17.—A considerable excitement has been caused in the local commercial circle at the announcement that the daily steamer service between Tuticorin and Colombo has been temporarily suspended. The Shippers of cargo in Colombo have been informed on Friday that no shipments will be accepted for Tuticorin by an South Indian Mail service. Both the S. S. "Bharata" and the S. S. "Bangala" will remain in the port of Colombo and the mail from Colombo to India will it understood, be carried by the Indo-Eylon route during the suspension of the service.

INDIAN TELEGRAMS.

Associated Press Agency.

Hindustan Bank Case.

Alleged Breach of Trust.

LAHORE, August 15.—In the Criminal proceedings for alleged breach of trust and falsification of accounts against Doulat Rai, late Managing Director of the Hindustan Bank, application for bail was made before the Sessions Judge against the order of Mr. Bryan, District Magistrate refusing bail. The Sessions Judge has called for the file of the case. The bail application for Harichand, late Manager of the Bank, has been rejected.

ఆస్త్రియా స్థావరము.

III

ఆస్త్రియా హం గేరిని జెర్మనీని గల అక్కట.

నోటిబాగు కాక బాగుగా పాటలను ఇనుపదారులను నిర్మించుటకు ముప్పది యేండ్ల కాలక్రమమున గాని, ఆస్త్రియా హం గేరియను అట్టియేర్పాటులు చేయకపోయిరి. తత్ఫలముగ వా రాసారవంతమైన ప్రదేశముమీద రాజ్యాంగార్థి కాధికారమును అటులు చెలాయించుటలేదు. మనము ఆయుధ బలమున నమ్మియున్నాము. రాకపోకల సౌకర్యములను అలక్ష్యముచేసితిమి. కాక బాగులో సేవలను చేర్చితిమిగాని, యచటికి పాటలుగాని, యనుపదారులుగాని చక్కగ లేనందున మన నైతిక బలమునకు హానివచ్చినదిని, ముప్పదియేండ్లు గడచిన పిమ్మట, యిప్పుడే కనుగొంటిమి. సర్వయాకును, మాంటిని గ్రోకును మధ్య కాక బాగు కోకగోడగ నెన్నుకొనబడ నగును. అచ్చటి దండను హెచ్చించి యుండిన యెడల, సర్వయా, మాంటినిగ్రో, దేశముల వారికిని టర్కీవారికిని యుద్ధము ప్రాయశః జరుగకుండయుండవచ్చును. అట్టిబలము, మాంటినిగ్రో సర్వయాకేసేలు కాక బాగును, ఉత్తర ఆల్బేనియాను ఆక్రమించుకొనుట కేమాత్రమును వీలు పడకపోయియుండును. సర్వయా తనరాజ్యవిస్తీర్ణమును హెచ్చించుకొనగలిగినయెడల, ఆస్త్రియా హం గేరిని వైశ్రాంతిభాగమందలి ప్రదేశములకు వంద యేర్పదాని మేమినగకు పలుమరు తెలిపి యున్నాము. ఈ వంద చాల గొప్పదనక తప్పదు సర్వయాను న తమనైతికబలమును రీలక్షులకు హెచ్చించిరి. ఈ మార్పు ఆస్త్రియా కోకగోపుముప్పగున్నది. సర్వయాను, ఆస్త్రిలియాను సినముగ ప్రత్యేకముచేసి, సర్వయా కిపు జెర్మనుకు బలమునకు సరికొన ప్రతిబలమును బాల్కన్ ద్వీపకల్పమున నేర్పబడినంగాని యీమధ్య తొలగదు. ఈవిషయము ఆస్త్రియా హం గేరి, జెర్మనీ, ఈరెంటిక్షేతుల భములకును ముఖ్యమైనదియ. సంధిగదక సంప్రాప్తమైనపు డెల్లముఖ్యరంగస్థలవిషయ మునటుండనిచ్చి మునుందు సర్వయా నెదిరించుటకని యాప్రాంతమున నైదులక్షలవైసికులను నిరుపయోగముగ నిలిపియుంచ వలసినచ్చుట ఆస్త్రియా జెర్మనీ బలమునకులాపమై ప్రతికూలముగ నుండును. సర్వతంత్రాధికారము గలిగి స్వేచ్ఛను బొందియుండ వలసిన హక్కు ఆల్బేనియాకును, ఆల్బేనియనులకును గలదు. వారు సర్వయానులను, టర్కీవారిని ధీరతతో నెదుర్కొని యాహుక్తులను స్థిరపఱచుకొనగలిగిరి. నిక్కము నలువనెడ, ఆస్త్రియా హం గేరి, జెర్మనీ, యీదేశములవారు ఆల్బేనియనుల స్వతంత్రాధికారమునకై పూనికతో పాటుపడుట, ఆల్బేనియనులయందు అవ్యాజముగ ఆస్థతో గాదనియు, సర్వయాకు ప్రతికక్షిగనుండి, స్థావరము ఏడియాటిక్ వైపునకు రాకుండ ఆఫ్రుటకు ఆల్బేనియా యొకబురుజుగ నేర్పడవలెనను ముఖ్య ద్వైత్యమే అందులకు గారణమనియు మనము స్పష్టముగ నొప్పుకొనవలసియున్నది. స్థావర అడ్డములేక నేమధ్య విరోధవారు తమ యధికారమును పశ్చిమబాల్కనుల మీద చెల్లించ గలుగుటకు ఆల్బేనియా యొక వంతెనగ నేర్పడవలయును. ఇందుల కీయాల్బేనియా రాజ్యము మఱింత బలపడవలయును. బాల్కన్ స్టేటులు టర్కీవారికి లోబడియుండుటయెగాక, వారిలో నొందొంటికి పరస్పరము వైరములేర్పడయుండవలెననుట ఆస్త్రియనుల తలంపు. ఆల్బేనియా స్వాతంత్ర్యమునకై ఆస్త్రియావారు ముఖ్యులగ పాటుపడిరి. అట్లు చేయుటకు కారణము పరహితబుద్ధికాదు; బాల్కన్ స్టేటులను, అందునకు ముఖ్యముగ సర్వయాను, బలహీనదేశకు తెచ్చుటకై వారికి కలత లేర్పడవలయునను కోరికయే ముఖ్యకారణము. ఇట్టిపద్ధతివలన, ఆస్త్రియనులయెడ బాల్కన్ ద్వీపమున వసించువారికిని, స్థావరమును దురభిప్రాయమును, అనిష్టమును నేర్పడెను. ఇప్పుడింతెనులభముగ లెంఠ్రముతో లభించుచోనిన విజయమునకై ఆస్త్రియా యికముందెన్నడైన గొప్పచిక్కులో బడక తప్పదు. “మేముచూడము; మాకక్కడలే” దను మూర్ఖవాదమునకు గడంగ వారికిదప్ప తక్కిన వారలకెల్ల ఆస్త్రియావారి ప్రవర్తనయందలిలో పమును, అయుక్తతయు, సులభముగ గోచరముకాగలదు. ఆస్త్రియా హం గేరికి రషియామాత్రమే చెంతమందు వైరి. ఆస్త్రియా హం గేరికి రషియాకును యుద్ధము జరుగవచ్చుననుట సాధ్యము. కాబట్టి ఆస్త్రియావారు, ఆస్త్రియా రషియాకే యుద్ధమున కనుకూలమగుతిరుగు వైనిక బలమును సరసింపు నేర్పాటుచేయుచున్నార. అయుద్ధము ఆస్త్రియాలోగాని, రషియాలోగాని జరగును. ప్రాయశః ఆస్త్రియా ప్రదేశములోనే జరుగవచ్చును. ఆస్త్రియా హం గేరి

రీలవై నిపుడు బాల్కన్ ద్వీపకల్పమువారికి ఆనూయ యేర్పడి యుండుటచే, నిపుడు రషియావారు దండెత్తినయెడల ఆస్త్రియా హం గేరియనును తమ గామ్యములను కాపాడుకొనుట కష్టము. బాల్కన్ స్టేటులవారు, సర్వయాకేలు, మాంటినిగ్రోలు, ఆస్త్రియా హం గేరియనులకు వైరులేరి. ఆస్త్రియా రషియాకే యుద్ధము తలపెట్టునేని ఆస్త్రియనులు ఈవైరులకై రీలక్షుల నైసికులను ప్రత్యేకించియుంచవలయును. రషియాకులు దండెత్తినప్పుడు, ఆస్త్రియా హం గేరిలోని స్థావరము, వారి వైరులుగ భావించక, స్నేహితులుగను, ఆస్త్రియానుల ఆగడములనుండి తమరిని తప్పింపవచ్చిన సోదరులుగను ప్రసించి వారిని దేశము లోనికి నిరాటంకముగ వదిలిపెట్టుదురు. రషియాకేలు ఆస్త్రియా హం గేరిలోని స్థావర ప్రదేశములనై దండెత్తినయెడల, ఆప్రదేశనివాసులు వారి నెదిరించక నూరకుండును. అంతయు గాక, వారు రషియాకేలవారిని తిరుగుబడుటకు మాటుగ జెర్మన్, మాగియార్ ఉద్యోగస్థులవారిని తిరుగుబడి యుద్ధము చేయవచ్చును. అప్పుడు ఆస్త్రియా హం గేరియనులు తమ దేశముననే తాము పగతురప్రదేశములం దుండియు లగును. అందులకు అడ్డపడజూచుట నిర్లక్ష్యము. రాజ్యాధిపత్యమునకు భంగము కలుగవచ్చును. ఈ యాస్త్రియా హం గేరికూడ త్వంత్రే యుద్ధమునందు తగులుకొనును. ఈ రెండు దేశములవారును బాల్కన్ స్టేటులపట్ల కనబడిన దుష్ప్రవర్తన రషియావారికి మేలు చేసినది; తమకు హానికరముగ నేర్పడినది; స్థావరసంఘభావమును బాగుగ దృఢపరచినది. ఆస్త్రియా హం గేరి, యీ రాజ్యముల కూడికకు భంగము గల్పించినది. ఈ రెండు దేశముల సేనాబలమునకును హాని యేర్పడెను. ఈ రాజ్య ద్వయము పగతురచే జన్మభద్రముగ దండెత్తబడెనేని, ఆస్త్రియా ఓటమిం దెందుటయెగాక, ఇటీవల నేర్పబడవలసిన రాజకీయవ్యవహారపద్ధతులన్నియు చెడిపోవును. తమ ప్రదేశములందలి స్థావరమును, బాల్కన్ ద్వీపకల్పమునందలి స్థావరమును “వీరు మనశ్శత్రులుగారు; మిత్రులు, సహితులు, రక్షకులు.” అను నభిప్రాయము నుద్భవించుచోనీరేని, ఆస్త్రియా హం గేరియనులు రషియావారితో నొడింపబడుదును భయమును మానుకొనవచ్చును; వారితో నెదిరించి వైర్యముగ నిలువగలిగియుండవచ్చును. కాబట్టి, స్థావరమును ఉదాసీనపఱచి, కష్టపెట్టుట వారి రాజ్య ద్వయము మానుకొనవలయును; వారికి స్వేచ్ఛను, స్వపరిపాలనాధికారమును కలిగించి వారిపేరును గడించవలెను; బాల్కన్ స్టేటులకు పరస్పరవైరమును కలిగించరాదు; అన్ని ప్రదేశములందునుగల రోముకా క్యాథోలిక్ స్థావరపట్ల సహానుభవమును కనబరిచి, వారిస్థితికి పాత్రులుగావలయును.

క్రొత్తలెలుగుమీద వితర్కము.

(వుక్తే అజీహగారితే వ్రాయబడినది.)

నక్కరుల గొజ్జకొనవలె, తెలుగునకు “క్రొత్తలెలుగు” నెలుగడిచి దీనిపేరు భాషాభివృద్ధి. ఇది తెలుగునకేనా? లేక బ్రిటీషువారితో పరిపాలింపబడు దేశభాషలదేనినైన నీయనర్థమున్నదా? వాని “దెవలెవ మెంటు” ఎట్లయినది? లేక అనికానేలేదా? కాకున్న నీ తెలుగునల జన్మాంతరముల నొందవలయునా? హిందూస్థానీ, (ఉరుదూ), అఱ్ఱము మున్నగునవి వ్యాస హరిక భాష. గ్రాంథిక భాష, పూర్వవృత్తాద్రులవలె నున్నవి గదా అదియేల కలవలెను? హిందూస్థానీ భాషలో రెండు “అ”లు. రెండు. రి. లు. మూడు. స. లు. రెండు. హీ. లు. రెండు. డ. లు. మూడు. జ. లు. రెండు. ఖ. లు. రెండు. ఎ. లు. ఇట్లు ఏకోచ్చారణముగల వక్రములు ముప్పదియొక్కములలో నున్నవి. తెలుగునందు దేబదియొక్కములయందు, రెండురాలకుట్లాటవచ్చినది. నెత్తక హిందూస్థానీ (ఉరుదూ) సంస్కరింపవలయునని పండితులు యత్నించెను. కాని భాషయందలి ప్రాచీన శబ్దముల చర్చి నగునని మూలదేశ స్థావరములవలన ద్యోతకమగుచున్నది. ఇట్లే తెలుగునందలి “జ” గల శబ్దములు ప్రాచీనమైన తెలుగువదమును స్ఫురింపఁ జేయుచున్నది. కొండలు క. గ, లగ్నత్యాసముగ్రహింపక, గ్రావున, గాబట్టి, గనుక, అని ప్రసంగించును. కొండలు చ, చ, జ, జ పలుకనోవును. కొండలు, శ, స, లను వివేచింపలేదు. వివేకములు, తెలుపు, శలవు, అని వ్రాయుదురు. ఈభేదము లాకింతనేర్పినవారికి తెలియును. మఱికొంత నేర్పినవారికి, గ, ఱ, లుగ తెలియును. ఇట్లే, అరసున్నలకూడ తెలియవలయును. విశేషాధ్యయనంబు, నిండున్నలయొడవోట, అరసున్నల పడను. “వాడు, తెలుగు ఇత్యాదికముల. తేడు ఇత్యాదు లాంధ్ర ప్రాచీనశబ్దములు.

మేమును సంస్కరణ మచేక్షించువాగమే. సంస్కరణ మనగా, కళంకమును దుడిచివేయుట. చక్కఁజేయుట అని యర్థము. భారతావలయందలి కవిలగడ్డము, ప్రాణగొడ్డము, “విజయవిలాసము” నందలి “ ఏ, మందము మందయానము, మందముమీరువవా విందముకే” మున్నగునవి; లేకుండకితచెప్పటయు ఆంధ్రసంస్కృతములందులేని “మోటా గలండి, రూల్ వెన్నెలు మున్నగునవి, వాడుటయు, కర్ణము. అంతేగాని నాఫాదర్, మదర్, అని ప్రయోగించుట భాషాభివృద్ధి సంస్కరణము, కానేదు. ఇది భాషకు సంస్కారము చేటికి నాశము. కాకము నైండిన శబ్దము “రబ్బరు” తోరణెలుప వలసినచ్చినప్పుడు, ఆయత్తురమే చెలుపబడవలయునగాని దానికోవాటు, అక్కడ బాత్తపాడుచుట్లాడిన అపని “రబ్బరే” గాదు కత్తెరయొనంపగలదు. వస్త్రముమీది డాగు. చిహ్నముగట్లు కడుగరాదు.

పూర్వరంధ్రములయందు “టోళ్లు టోళ్లు” దినవెచ్చుము, అకప్రయోగములు వ్యాకరణ విరుద్ధములేవా? అని అట్టివి, మేమేల ప్రయోగించరాదు. అని మీరడుగుచున్నారు. అవికప్పులే అక్కడ నవి అట్లు వదిలినవి.

మఱియొకవింత. ఈ “క్రొత్తలెలుగు” భాషముల భాషయట. ఆభాషములెప్పటివి? అవియైన నికనిది క్రొత్తలెలుగుట గున? వాదమునకేమైన నర్థముగలదా? భాషనాలకాలము నుండియున్న వ్యాసహరికమును సంస్కరించి నన్నయాదులు వ్యాకరణమును వ్రాసిరి. అది సంపూర్తిగానున్నది. మార్పులసినవిలేదు.

గాంధు బయలుదేరినెగిన మే ముప్పదూహించెదము.

సంధివలన “చంక” ఆకు” అన్నచోట అల్లలమువచ్చినదట సరే. “చేనాడు” అనువ్యాసహరికపు మాట ఉత్పలమాలికలో మధ్యపాదముగా వచ్చినయెడల గల్గెడు అల్లలము కన్న నెద్దిగాదు. ఇది తుక్కంకలు. “కాస్తోకుస్తో చదివిన” వారు వ్యాకరణ శాస్త్రాలములయెదుట జంకి గ్రంథములను వ్రాయలేక పోవుచున్నారట. ఇప్పుడెవలైన వలదనినారాల సీతసుంద్ర, లక్ష్మణదేవరసభ్య, సాధు, గమ్య, మిత్ర, ఇత్యాదిప్రబంధము లాంధ్రయోమ నలంకరించినకాదను వాయందురా? అవిలక్షణగ్రంథములని సర్వతోముఖ పాండిత్యముగలవారిచే నొప్పించుట సాహసము. అది చెల్లదు. తులసలికన్న సానియెప్పటికి నధికముకాదు?

జాబులు

సంతకములేని జాబులు ప్రకటింపబడవు. సంతకములు రుజువు నిమిత్తమే కాని ప్రకటనార్థముకాదు. కాకతమున కొక ప్రక్కనే సిరాతో స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

[ఆం. ప. సం.]

I

నేటి తేట తెనుగు సమ్మేళనము.

అయ్యో, ఇప్పుటికి మూడవసంవత్సరములనుండి గ్రామ్యగ్రాంథిక వాదము నానాటికి హెచ్చి యాంధ్రదేశ మల్లకల్లలముగావించుచున్నది. ఈగ్రామ్యవాదమునణించుటకు దెచ్చప్రయత్నముచేయవలసినదని దేశమహిళలుగడల సభలు జరగుచున్నవి. భాషాభిమానులకు సంపూర్ణమునపని గలిగినది. పత్రికలన్నియు నీ వాదముతో నిండిపోవుచున్నవి. పాకశాలలోని చాలులెది వైకొనుటకును దోచక కలవరపడుచుండిరి ఆహా! యిట్టిస్థితిలో యూనివర్సిటీ వారు మన భాషకు గొంతచే యూరత యొనగుట యెంతయ్యగొనియాడఁ దగినదిగా? ఇంటరుమీడియట్లు, బి. యే. పరీక్షలకుగూడ గ్రామ్యమును ప్రవేశపెట్టించ వలయునని గ్రామ్యవాదులు నెద్దప్రయత్నము చేయుచున్న సరిగి చాలమందికి తెలిసియుండును. దానికై యూనివర్సిటీవారిక సంఘము నేర్పబడినది. అందులందునలుగురు సభ్యులుగలరు. వారందఱు దీనినిగూర్చి రెండుసంవత్సరములు వైగామిక్కిలి చర్చించుచుండిరి. ఇపుడు మొన్నటిసభలో గానినిగూర్చి చర్చజరిగినపుడాత “యూనివర్సిటీపరీక్షలలో గ్రామ్యమును ప్రవేశపెట్టుట ప్రకృతమువలనపడదు” అనునొకతీర్మానము జరిగినట్లు తెలియుచున్నది. ఇదియే మనవదమానోలేకకు మౌనము ఇంక స్కూలులవైరలు పక్షకున్నవైచ్చియు గాను గ్రామ్యమును దోలించి విద్యాశాస్త్రపరులు రామనంద్రక్షింతురుగాని యని వనమందము ప్రకటనవలయును.

గ్రాంధికుడు.

II

కాకినాడ ప్రయునిగు విద్యార్థుల కష్టములు.

అయ్యా,

1913 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలాఖరున బోర్డు స్కూళ్ల యుపాధ్యాయులూ చాలా తాలూకాలనుండి సాక్షిత్వమున ప్రవేశించిరి. వీరికి ముఖ్యమున నింక జేరిన గాని నేటి వరకును నీరు పడుకట్టములకు మితిలేదు. విద్యార్థులూ చాలా భాగమును బ్రయినింగు కావలెననియు, అట్లు కానిచో ప్రమాదనియ్యబడననియు చెప్పచు బ్రయినింగున కీర్తురు. ఇట్లు పంపువాని వీరికి జీతములు సరిగా ముట్టుచున్నవో లేవో యను విషయములు తెలిసికొని వారికి తగిన సదుపాయములు చేయుదుంటు న్నాయును. ఏమికారణమోగాని ప్రస్తుతాధికారులు బ్రయినింగునలెమెత్తు తిచ్చిగాకాక్షను చేయించక వీరికి యిచ్చి నిచ్చుకొన్న నోకముల నడగవొక్క యెప్పటికో వారినిగూడచి విమర్శించుట మిక్కిలి యన్యాయము. సి.సి. యం. బ్రయినింగు స్కూలు విద్యార్థులు 1913 ఫిబ్రవరి నెలాఖరున జేరిరి. వారికి బ్రయినింగునలెమెత్తు జూలై నెలాఖరున కాక్షను చేయించిరి. ఈలోన వారిండ్లనుబోయి తిట్లు వాగిరియు, తిరస్కారములు వాగిరియు నీవరదేశమున మర్యాదదక్కించు కొనిరి. ఏకాగ్రమునో యీ విద్యార్థులు 1915 ఏప్రిల్ నెలాఖరున వరకు బ్రయినింగులోనే యుండవలసి నప్పుడు అస్తియు ఇన్స్ట్రుమెంటు 1914 సం॥ ఫిబ్రవరి నెలాఖరున వేరొక్కచు చేయించిరి. ఆ కారణముచే మరల 1914 సం॥ మార్చి నుండియు కాక్షను కావలెను. గత వర్షమునవలెనే చిరకాలమునకు గాని దిక్కులేక పోయెను. నోట్సు తీసివ్రాయవలసినవాడై, కొందరు బద్దస్లు పట్టకపోవుటచే నుదానిమిత్తము వారములు చేసికొనియు, మరొకందఱుమహాకాక్షనునైన నెనయించియు దానివల్లకాలక్షేపముచేయువారును ఈసాట్లుపడలేక కొందరు నెలవులు పుచ్చుకొని యిచ్చువోవువారునై నానాయత్నల పాలగుచున్నారు. విద్యార్థివిషయములంద బ్రయినింగు ఫలితముద్రవ్యలోపముచే నీరీతిగా పంపించినది. ఇప్పుడు వీరికిమరల ప్రయింపండు కాక్షంయివలసినదిగాని, విద్యార్థుల కష్టము లట్లులే యున్నది. ఆస్తియు ఇన్స్ట్రుమెంటువారు ఆధారమేమియు నింకను గలుగజేయలేదు. ప్రస్తుతమున కాకినాడలో కంటి పూటి యింకను తక్కువగానుండుటచే ఒక మనుష్యుని భోజనమునకు గా, 8-8-0 లు తక్కువ చేయు లేదు. ఆ డ్రైయింగు మాదక ద్రవ్యాలను కేంద్రీకరించు ముఖ్యుడు పరుండుటకు సామాను నుండుకొనుటకు 2 రూ॥ పుచ్చుకొనుచున్నారు. కాబట్టి ఒక బ్రయినింగు విద్యార్థికి రె. 1-8-0 రూ॥ 10-8-0 లు తక్కువ కావలెను. వీరికిచ్చు ప్రయింపండునో బోయర్స్ క్రెడ్టునకు 7 రూ॥ మోయర్సు క్రెడ్టునకు 8 రూ॥ మాత్రమే యిచ్చును. మొదటి సం॥ 5 నెలలును రెండవ సం॥ 6 నెలలును 1-కి 10-8-0 లు చొ॥ అప్పు చేసికొనియే యున్నారు. ఈయప్పును వీరికిచ్చుచున్నవారెవరు? కాకినాడలో యిచ్చుతలవారు నింకెవరు? కొంద్రవరకు తెచ్చుకొనలేదు. లేదా కాలక్షేపమే కష్టము. బ్రయినింగుయిచ్చుట వీరికి రె. 1-కి 10 రూ॥ తిచ్చుటకు. కుటుంబములతోనుండు వీరికి పుకారమును కుటుంబమునై గడుపుకొని అప్పునుగూడ వచ్చులదా? ఆలోచించగా సకాలమునకు వీరికి ప్రయింపండు కాక్షనుచేయించక నికష్టములపాలు చేసినది తోచుచున్నది. వీరికిచ్చును క్షణముకయ్యగముగా గడుపుచున్నాడు ప్రయింపండు వీరికింకను అందలేదు. ఆస్తియు ఇన్స్ట్రుమెంటువారికి తిరిగి యగుటకు పెప్పుడుగల్గుకో తెలియదు. మాప్తుల జేయుటందు విషయములో నెప్పుడు నిశ్చయముగా నుండునట్లు ప్రతికూలుభూతానికి ప్రయత్నములు మాడియే యుంటిని. కాని కేటికరకు నీలోలు పూర్తిచేసినవారు లేకపోవుట బహు విచిత్రముగావున్నది. విద్యార్థిమని,

పెండ్లాల నారాయణమూర్తి.

కష్టపరదలు.

[మావిలేఖకులయొద్దనుండి]

I

వరకు కాలభాగము తగ్గిపోయినది. ఈ కష్టములలో జేరిన గ్రామములనుండి రాకపోకలు సాగుచున్నవి. ప్రతి గ్రామమునాగియు బాలివారు విశేష యాభిరుదులపడినట్లును, గ్రామములలోని జనులు వారికినాయము చేయుచున్నట్లును తెలియుచున్నది. ప్రాణహస్తమైనట్లెచ్చటను వివరానందుకు సంతోషింపగలిగియున్నది.

రైతులకు కలిగిననష్ట మింతింతన రానిదైయున్నది. పాడిపంటలన్నియును శూన్యమయినవి. ఇదివరకువేసిన నారంతయు కొట్టుకొనిపోయినది. ఇప్పుటికై నను మూడవపర్యాయము నాటుచేయుటకు రైతులు సిద్ధముగనున్నారు. కాని నారు దొరకునట్లు తోచదు.

ఇతర జిల్లాలనుంచియైనను దొరకేయిడల నారు తెచ్చుకొనుటకు కొందరురైతులు సిద్ధముగనున్నారు. రైల్వేవారు నారునకు రైలుచార్జి తగ్గించి, తగుసదుపాయములు చేయనియెడల రైతులునారును తెచ్చుకొనజాలరు. మ్యునిసిపల్ వారును లోకలోభండువారును, నారును లోలుకొనిపోవు బండ్లపైని టోలు (సుంకము) వసూలుచేయకుండ నుత్తర్యులు చేయునెడల రైతులకు సహాయమొసర్చిన వారగుదురు.

ఇన్నిటికిని, తిరిగి వరదరాకుండ నుండవలెకదా! ఒకవేళ వరదరాకున్ననునీభూములకు డి. పి. డబ్బువారు నీరు సప్లయచేసినదా రైతులు నాటువేసికొనుటయు, పంటలు పండించుటయు తటస్థమవును. పనుపు విలేజునంతయు చెడిపోయినదట! పనుపు వైరుగతి యేమగునో తెలియకున్నది.

ఇప్పుటికై నా లట్టుకొనొరగాను తేరిపారజూచి వెంటనే గండ్లను పూడిపించుటయుక్తము. లట్టుకొనొరగారి లోపముల విషయమై గవర్న మెంటువారు విచారణచేయుట ముఖ్యము. ఈవొరగారిని నివటించి బదిలీచేసిన గాని రైతులకు నుపకారముకలుగదు.

II

కృష్ణా గుంటూరుజిల్లాల సంఘముల వారి కొకమరవి.

ఈ రెండుజిల్లాల రైతులకు ఈ సంవత్సరము వరదలవలన కలిగిన నష్టమిదివరకెప్పుడును కలిగియుండలేదు. ఇదివరలో నెప్పుడు వరదవచ్చినను ఆకస్మాత్తుగావచ్చి ఒకరోజు లేక రెండు రోజులకంటె నెక్కువకాలము నిలిచియుండలేదు. ఈయెడల నో 15 దినములలో రెండుపర్యాయములు వచ్చినది. ఒక్కొక్క పర్యాయము 5 దినములకంటె నెక్కువకాలము నిలకడగనుండుటచే ఇండ్లు కూలిపడుటయు, వైల్లు మురిగిపోవుటయు, ధాన్యము మురిగి మొలకలెత్తుటయు, శేతలేక పశువులు నీళ్లలోతడిసి చచ్చిపోవుటయు సంభవమయ్యెను. విధిచేయుననేగాక, డి. పి. డబ్బు అధికారులవలన గూడ ననేక గండ్లకొట్టబడియెను. అందువలన దూరముననున్న గ్రామములు కూడ విశేషకష్టము నొందవలసినవైనవి. ఇప్పుడు కృష్ణాజిల్లాకు సంబంధించిన గ్రామములకు వెల్లి చూచెదమేని ఈ నష్టమును గూర్చి తెలిసికొనుటకు మన కనకాశ్రమ కలుగును. వస్త్ర విహీనతవలన కొందరును ఆకలిబాధవలన మరికొందరును, చలిబాధవలన ననేక మందియు, ఈనీటిలో మునిగిపోయియున్న గ్రామములలో బాధ పడుచున్నారు. పోనిండు వైల్లు పోయినను సరే, పశువులు నశించినను సరే, ధాన్యము మొలకలెత్తిననుసరే, వైల్లు ఈసంవత్సరము లేకున్ననుసరే గడచిన దానికి వగచిన ఫలమేమియని యూరుకుంద మనుకున్నను ఇకమందు ఈగ్రామముల ఆరోగ్యస్థితి చాల సంశయముగనున్నది. ఇక మానుమడినములలోగా నీరు ఇంకదు. ఈలోపల ఎట్టివ్యాధులు ప్రబలవలసి యున్నవో భగవంతునకే ఎఱుక. ఈభాధల కిన్నింటికి ఒక్కొక్కను శిష్టువాధ తప్పదనే భయము మమ్మును మిగుల బాధించుచున్నది. జెజవాడవద్ద పడిన గండికి ఒకదానికే కొన్ని లక్షలు వ్యయము చేయవలసి యున్నది. తతిమ్మగండ్లకు కొంత వ్యయము చేయవలసి యున్నది. ఈగండ్లపడుటనుగూర్చి జెజవాడలోని డి. పి. డబ్బువారు బాధ్యతను వహింపక తప్పదు. వీరివిధ తప్పను కొంతవరకు తగ్గించుకొనుటకై నా రేడియో వ్రాయుదురు కాని, ప్రభుత్వమువారిందలి నిజానిజములారని న్యాయము చేయవలసియున్నది.

ఇంక కలెక్టరుగారు వ్రాయు రిపోర్టును విచారించెదమా. ఈసంవత్సరము ప్రభుత్వమువారి కయ్యే మరమ్మత్తుకర్పనలవరయితులకు రిమిషన్ ఇచ్చుటకు శిశువుచేయుడలో తేదీ అని చేసించుచున్నది. ఒకవేళ విశాలపూర్వాయముతో వారు వ్రాసెదరేని దానికితోడు మనముకూడ మనకష్టములను ప్రభుత్వమువారికి నివేదించుకుందుమేని, మనకష్టములు చాలవరకు నివారణ కాగలవని మానమృతము. కాబట్టి జిల్లా సంఘముల వారలకు మనవిచేయవలెదమనగా, మీలో కొంతమంది ఇప్పుడే బయలుదేరి వరదవలన నష్టపడిన గ్రామములకు వెల్లి అచట మీరు మాచినట్టియు, వారు మీతో మనవిచేసినట్టియు విషయములను ప్రభుత్వము వారికి నివేదించెదరేని అప్పుడు రయితుల కష్టములను విచారించుటకే ఈ సంఘము తేర్చిదేవవలసినమృతము ప్రభుత్వము వారికిని,

ప్రబలమున కలుగును. ఇట్టి కష్టసమయ ములలో విధిని నెరవేర్చజాలని సంఘములు ఉన్నను, లేకున్నను, ఒకటియేయని వింజమూరి భావనాచార్యుల గారిని. వల్లూరి నూర్య నారాయణరావు గారిని తెలియని విషయముకాదు. కావున వీరి సంఘములనుంచి కొందరిని ఈ కార్యమునకై గ్రామములకంటె దూరని నమ్ముచున్నాను. మఱియు ఆంధ్ర ప్రబోధమునకు కారణ భూతులగు నాంధ్ర ప్రతికాధి పతులను తిమ ప్రతినిధి నొకరిని బంపి ప్రజలకు గలిగిన యా మహావిపత్తు యొక్క నిజస్థితిని లోకులకును, ప్రభుత్వము వారికిని తెలియజేయ వేడుచున్నాను.

తమ్మిలేరువరదలు.

ఇరువురుమనుష్యులు చనిపోవుట.

శనివారపు పేటనుండి ఒకరిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

మా గ్రామమునందు వర్షములు విశేషముగ కురియుచున్నవి. పొలములు నీటిచే మునిగి యున్నవి. పల్లపుభూములు ముప్పాటికసాగు జేసిరి. ఒకపాటికసాగు కావలసియున్నది. మాయూరి దరినుండి ప్రవహించుచున్న తమ్మిలేరువాడుక పేరుగల సోమిత్రినదియే మాకు ముఖ్యజలాధారమైయున్నది. ఇదియొక కొండవాగు. దీనిపుట్టుక యెచ్చటనో తెలియదు. కాని సుమారు ఆఱుమైళ్లదూరమందు గొప్పశివశ్రేణునని ప్రతీతిగాంచిన బలివె యనుగ్రామము నొడ్డనుండి వేసంగియందు కూడఁజుటనీరు ప్రవహించుచుండును. అనీటిచే వేసవికాలపు మెరక జరిలువైల్లు సాగగుచున్నది. వర్షాకాలమందీనది మిక్కిటముగ ప్రవహించును. మాయూరీనదికంటె పెలమగుటచే తరచువరదలకు లోనగుచుండును. ఈసంవత్సరము సుమారు నెలరోజులనుండి, ఈనది ఎడతెగక ఒక్క రీతిగా పారుచుండెను. ఈయెటినదాటుటకు వంతెనలేవు. అందుచే మా గ్రామమునుండి ఏలూరునకు బోవున నుద్యోగస్థులకు విద్యార్థులకు తదితరులకు మిక్కిలి కష్టమై యుండెను వరిమొదలగు నితరధాన్యములు మెండుగా నీగ్రామమునుండి డియు, చుట్టుప్రక్కల గల అనేక గ్రామముల నుండియు, నీ యూరి మీదుగా ఏలూరునకు బోవుచుండును. ఇంతియోగాక, యీగ్రామము జమీందారులకు రాజుగారి ఈయూరియందున్న యందారగుణంపన్నలైన శ్రీపాదధి అప్పారావు బహద్దరుగారు ఏటివైన వంతెన వేయింపవలసినదనియు, అందులకుగ వ్యయములో కొంతభాగము తాము భరింతుమనియు, శ్రీగవ్వ మెంటువారిని గోరిగాని నిష్ఫలమయ్యెను.

ఏటిపారుదలనుగురించి వై పేరలో జెప్పియే యుంటిని. ఈనెల 13వ తేదీనరకు నది కిగియే పారుచుండెను. సుదరు తేదీన సాయంకాలము 4 గంటలవరకు జనులు బండ్లు పశువులదిగి దాటుచునెయుండెను. సాయంకాలము 4-30 గంటల సుమారున ఏలూరునుండి యొకయుద్యోగస్థుడు బండిపై నెక్కి తిరిగి యింటికి వచ్చుచుండెను. ఆయన ఏటినిజూచు సరికి యథాప్రకారము తగ్గియేయుండెను. అంతట బండితో సహా ఏటిలోదిగి మాయూరిపై పురేపు సమీపించుసరికి దిక్కులు పిక్కటిల్లి భూనభోంతరాశములు ప్రతిధ్వనలీన సుమారు మూడుగజముల ఎత్తుగల జలప్రవాహము వచ్చుచుండెను. దానినిజూచి బండిలోనున్న ఉద్యోగి త్రుళ్లిపడి తేకలువేయ గట్టువైనున్న వారందరువచ్చి బండిని మనిషిని ఎదును ఒక్క మృడిగాలేవనెత్తి యొడ్డునదించిరి. ఈసమయమందే ఇదేనీటిగా వచ్చుచుండిన ఇంకొక తూర్పుమనిషి యింకొకరేవునందు ప్రవాహమున కాగలేక కొట్టుకొనిపోయెను. ఇంకొకరేవునందు వరి యాకు తీసికొనివచ్చుచుండిన రెండుబండ్లు కొట్టుకొనిపోయియిగాని మనుష్యులు ఎట్లుమాత్రము తప్పించుకొని ఒడ్డుజేరిరి. 14వ తేదీ యందుయమున నింకొకమనుష్యుడు దిగిచనిపోయెను. ఈప్రవాహపురీతిని జూచి జనులెల్లరు నేటితో మాయూరు గంగాప్రవేశముగ నతిల్లడిల్లిరి. దైవ కృపచేనది యంతటితో శాంతమొందెను. లేకున్నచో ప్రజలు ఎటుపారిపోవుటకు పిలులేకమధ్యనే చిక్కుపడవలసి వచ్చెడిది. మా గ్రామమునకు నలుదిశల జలమేకలదు. తూర్పుదిక్కి రము, పడమరల తమ్మిలేరును, దక్షిణమున కృష్ణకాలువయు గలవు. వీనిని దాటిపోవుటకు ఎక్కడను ఏవిధమైనయాధారములేదు. కావున శ్రీగవ్వ మెంటువారు మా గ్రామ దిక్కిని తిని విచారించినంతవరకు కాక్షను దయచేయించుట కిగ్రామస్థులు మిక్కిలి ప్రార్థించుచున్నాను.

ఆనంద సంవత్సర సిద్ధాంతపంచాంగము

మంచితాము ! శుభవ్రతి !! చక్కని అచ్చ !!

అమృతాంజనం దీపోవా? మందులను గొనువారలకు ఉచితము.

వలయువారు అర్ధణా చీటిని సంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని గొప్పలకు లోక విఖ్యాతమైన పరమామృతము.

చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డబ్బు 1-కి రూ. 5-4-0.

తామరతైలం. పండ్లపాడి. మోహినీతైలం.

వెల డబ్బీ 1కి 0-6-0 వెల డబ్బీ 1కి 0-2-0 5. తులముల నూనెగల డబ్బు 1కి 3-8-0 డబ్బు 1కి 1-2-0 సీసా 1కి 0-12-0

బి. పి. భద్రులు ప్రత్యేకము. అమృతాంజనం దీపో, నెం. 9. జహంగీరుపేట, మద్రాసు. మంజుల కేటరాగు ఉచితముగ పంపిండును. అమృతాంజనం దీపో, 109, ఛీకోర్డు, భోంట్ల, బొంబాయి.

ఆనంద సంవత్సరాది సంచిక.

చిత్ర పటములతో చక్కగా ముద్రింపఁబడినది.

కొరువారు వెంటనే వాగు కొనవలయును.

9, జహంగీరు పేట, బొంట్ల, మద్రాసు.

క ప హ రి.

సీసా 1-కి రూ. 1-0-0. వి. పి. సహా రూ. 1-4-0.

దగ్గు శ్వాసకోశములను బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపచు దగ్గు. శ్వాస కోశముల నూళ్ళు నాశములగు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బు సము, తుయదగ్గు. దగ్గుకు సేవించవలసినమందు దగ్గువిధమును బట్టియుండును.

క ప హ రి మార్గము.

ఈ మార్గము నవమూలకలచే చేయబడినది. దగ్గు, ఉబ్బుసము, కాసహీనస, శైత్యజ్వరము మొదలగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని వెంట నుంచుకొనుట మంచిది. దిన్న డబ్బీ 1-కి 0-8-0.

గహామాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

రక్తవిరేచనములు, బుక విరేచనములు, జిగురు విరేచనములు, అజీర్ణ విరేచనములు మొదలగునవి ఈ మాత్రలను మూడుపూటలు సేవించినతోడనే నిలిచిపోవును. సీనిని పిల్లలకుకూడ వాడవచ్చును. గూఢము వెంటనే కనుపడును.

చుండుకు నూనె.

వెల సీసా 1-కి రూ. 0-6-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈ నూనెనురాచిన చుండు, బొంట్లుగాలులు, జలు, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మోచును. దీనిఫలన వెండ్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగ గలవు.

గజ్జికీ తైలము.

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. సహా 0-7-0.

గజ్జ, చీడశరీరమృతట వ్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్న పిల్లలకు విశేషభాధను గలిగించుచున్నది. ఈతైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తర్వాత పుకీయును.

అమృతాంజనము దీపో, 109, ఛీకోర్డు, బొంబాయి. 9. జహంగీరుపేట, మద్రాసు.

కలరామాత్రలు.

డబ్బీ 1-కి 12 మాత్రలు వెల రూ. 0-6-0.

కలరా క్షేగునలనే బకవిధమైన అంటుజ్వరము. ఇది గాలియందు నీటియందుచరమాణువులైన విషపుగులు చేరుటవలన గలుగును. తగిలిన వెంటనే చురుగు తిరుగు ఆచర్యము. కలరా యున్నచోట నీటిని కాచిత్రాగుట యుక్తము.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు ప్రపురుగులు నామకురు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలనశీయున. కండకు చలనశీయును. వెండ్రుకలు వెరుగును. వెండ్రుకలు కాలకుండును. వెండ్రుకలు ననువుదేరును. మనోహరముగా నుండును. సువాసన గలిగి యుండును. వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము. తృప్తికొనుట యుక్తము

ఇది మనోహరము జేయు విద్యాధులు, స్త్రీలు, ఉద్యోగియులు మొదలగు వానికి సుఖనిద్ర, నిద్రాంతి నిచ్చును. సూర్యుల మోహలావణ్యములకు ప్రామగు కునులకు మనోహరముగా జెంచి కాపాడును. ఒకసారి వ్రోగిలిచిన విజము వెలియును. అమృతాంజనం దీపో, నెం 9. జహంగీరుపేట, మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము

నారపత్రిక చందాదారులు పత్రిక చేరలేదని వ్రాయు నప్పుడుగాని మరల యితర సంబంధమున నుత్తరములు వ్రాయునప్పుడుగాని అచ్చోతో ముద్రించబడిన వాడేట్లకు ముందుగానున్న నెంబరును తప్పక వ్రాయవలయును. అట్లు వ్రాయుచేసి జవాబులు సులభముగా నొసంగుటకు వీలుపడదు.

వ్యవస్థాపకుడు.

FREE ! దీనిని జదువవలదు FREE !!

సత్రికుటుంబమునకు దుండవనీని పుస్తకము.

అస్త్రలారాభటుమును కోర్కని కోడగడ్రెలాకము. (రెండవకూర్పు) ఒక అణా తపాలా కిల్లపంపువారి కుచితము. ఈయగ్గునెల కడచితకే ఈధరకు ఇవ్వబడును.

మిత్రులారా! మేమిగ్రంథమును గత వ్రసలేనెలలలో ప్రచురించినపుడు అనేకులు మాకు మీకిని తీసికొన్నందున ఆగ్రంథము మేనెలలోనే ఖర్చయిపోయినది. వెనుక వ్రాయు వారిలకు లేదని వ్రాయుటకు జరిపిల్లి, మజల ముద్రించితిమి. ఇదియును మనుషటివలేనే ఖర్చగుని యెంచి మునుమున్ను లేమట ప్రబోధించెదము. ఈగ్రంథముచే మేము లాభమంద కలయునని కోరికలేనివారమని గ్రంథమును దెప్పించుకొను వాల్కకంఠటికె దెలియును. ఈగ్రంథము ప్రతిస్త్రీలు జదివి, ఆత్మలయెడ కోడగడ్రె కుండకలసిన మర్యాదయు, కోడండ్రి యెడ ఆత్మల కుండకలసిన ప్రేమను గ్రహించి సుఖంబుండు రను పరోపకార బుధిచే నిది ప్రమరించెదము. కొద్దిప్రతులే ముద్రింపటచే ద్వంద్వం దెప్పించుకొందుని మాప్రార్థన.

చిరునామా:— ధనలక్ష్మీ కెంపెనె, నెం. 6, వెంకటేశమస్త్రి వీధి, సామూకార్ పేట, మద్రాసు.

విజ్ఞాపనము.

చందాదారులు అడ్రెసులు నగయిరా మార్పుటకు యుత్తరములు వ్రాయునప్పుడు పత్రికలు మాకు చేరలేదని వ్రాయువారు నీయే తేదిల పత్రికలుచేరలేదో వ్రాయనియెడల జవాబు లొసంగుటకు వీలులేదు. గాన పత్రికా నిజేదిలు స్పష్టముగా వ్రాయవలయును.

కొందఱు విలేఖకులుకాగితము రెండు ప్రక్కలును జలుగుగా వ్రాసి పంపుచున్నారు. రెండు ప్రక్కలు వ్రాయుటలో ముద్రణకార్యము మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. కార్యన దయయునీ విరళము గా కాగితమునకు ఒకవైపుననే వ్రాసి పంపుచు గాకయని ప్రార్థించుచున్నాము. [ఆం. ప. సం.] తాము దినపత్రిక చందాదారుల, వారపత్రిక చందాదారుల వ్రాసినయెడల చాలసూచుగా నుండుటయేగాక వారికి జవాబులు త్వరగా నొసంగ బడగలవు. వారిపేరవచ్చు పక్షికలమోడ ముద్రింపించిన పేరును నెంబరునోగూడ చించి పంపిన యెడల మాకు పని అతిపలభముగాన, అందఱు చేయుటకు వేడఁబడుచున్నారు.

నోటీసు.

ముగ్గు వారపత్రికకు చందాదారులయి ఇప్పుడు దినపత్రికకు చందాదారులయిన వారికి వారపత్రికతో ననశ్యములేదని వారపత్రికపై అచ్చు వోనచ్చు పేరును చించి నెంబరుతో సహా పంపవలయునని వేడుచున్నాము. అప్పుడే వారపత్రిక గాబునువానికి భాగ్యయున్న సొమ్ము దినపత్రిక చిగాతో జేర్చబడును. నన్ననభావకుడు.

కె. వి. మృత.

జన్మ పత్రికా.

లింగ విధేయ నరక చర్యము. మౌన, భిక్ష, వాగ, జనకాలముల జరిగిగా వ్రాసిపంపించుటల మేము జనకాలమును సేవించుకొని జన కుంభి - ఆంధ్ర భాగ్య మహాదళ మొదలగునవి కర్మ కనువునకు ఇచ్చుకొనిన వారికి, నోమము మొదలగునవి యుండినంత తప్పకచేసి పంపి చావాలంటియుక్రిమున్ను. మౌనావస్థావ్రమును విచారించి శిశువుకు నిక ముందు నిన్ను పంపింపుములగా. నిట్టిగండములకలె గాగల విషయమును శిశువుయొక్క, ఆయుష్యప్రమాణ విషయమునుసహ విశేషముగా వ్రాసి జన్మపత్రిక నిర్దపరిచి పంపెదము.

బాలగ్రహ నివారణ మహాయంత్రము.

ఈమహాయంత్రము నొక పెండితాయంత్రో జేర్చి కింద పరిచి విడ్డలకుం గట్టించో గతి సంవత్సరముల కుండు రాగల బాలాస్త్రము ఖండితముగా పరిహారము గాగలదు. బాలగ్రహ నివారణ యంత్రముతోచేరి జన్మపత్రిక వెల రుపిలాసా:— పి. హెచ్. ఎం. సిదాంతులు.

హర వెంకట (జిల్లా బల్లారి)

